

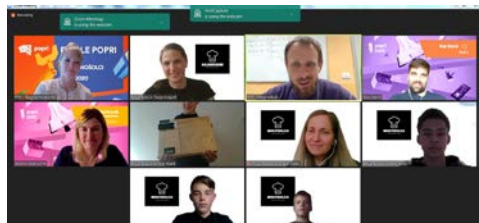
prvi

zgornjevipavski časnik

latnik

Najboljše podjetniške ideje se rodijo iz lastnih potreb

Na tekmovanju Popri sta se v finale prebili dve podjetniški ideji iz naše regije, ki sta pripravljali in razvijali podjetniški ideji pod vodstvom mentoric iz Regijske razvojne agencije ROD. Inovativni ideji učencev iz OŠ Draga Bajca Vipava in OŠ Dobravlje sta zasedli drugo in tretje mesto. Čestitamo!

Finale državnega tekmovanja v podjetniških idejah mladih POPRI je letos potekal med 12. in 14. majem na spletnih platformah. Organizatorji iz Primorskega tehnološkega parka so bili namreč primorani zaključni del tekmovanja, ki je bil predviden v aprilu, zaradi razmer, ki so nastale kot posledica preprečevanja širjenja koronavirusa, izpeljati virtualno.

Za varno izvedbo tekmovanja so tako poskrbeli s spletnimi orodji, mladi tekmovalci pa so kljub temu pridobili koristne povratne informacije s strani strokovne komisije. Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad najboljšim je potekala v petek, 15. maja 2020, prav tako na spletnem dogodku.

Letos se je na tekmovanje POPRI prijavilo 328 mladih med 12. in 29. letom starosti. Na regionalne predizbore se je uvrstilo 90 ekip, ki so se potegovala za finale. Med osnovnošolci sta se v finale prebili dve podjetniški ideji iz naše re-

gije. Tretje mesto je osvojila podjetniška ideja URVI, v kateri sta Vid Faganel in Urban Žigon iz OŠ Dobravlje razvila pohodne palice, ki omogočajo, da pohodnik med hojo zbira energijo, ki jo ustvari z gibanjem pohodnih palic, jo skladišči in pretvarja v električno energijo. Zbrano energijo pohodnik lahko uporabi za delovanje vgrajene svetilke ali polnjenje mobilne naprave. Vid je do ideje prišel, ko ga je nekoč med vračanjem s pohoda ujela tema. Z Urbanom sta staknila glavi in se spomnila na dinamno. Tehnologijo dinamika sta prenesla na svoje URVI pohodne palice, z željo, da bo pohodništvo odslej varno in prijetno tudi, ko se stemni.

Drugo mesto je osvojila ekipa MULTIDILCA iz OŠ Draga Bajca Vipava, v kateri so sodelovali Rok Kopatin, Andrej

Malik, Jorma Semenič Nabergoj in Nik Poljanec. Fantje so v tej skupini reševali problem vsake gospodinje, ki ima kuhinjske pripomočke pospravljene v različnih omarah po celi kuhinji in ki se po dolgem dnevu v službi težko odloči, kaj naj skuha za večerjo, ob tem pa ima svoje nože rada dobro nabrušene. Njihova multidilca ima vgrajeno tehtnico, merilec časa, ekran in pomnilnik, v katerem so shranjeni recepti, brusilnik nožev, sterilizator za nože, deščico za lažje odlaganje narezane hrane ... Dodaten atribut multidilce je tudi to, da je narejena iz slovenskega orehovega lesa.

Tekmovalci pa so imeli tudi možnost sodelovati na novinarski konferenci, ki se je odvila v četrtek, 21. maja 2020, kjer so predstavili prototipe svojih izdelkov in prejeli zaslužene nagrade.

Samooskrba

V tem tisočletju zagotovo, morda pa še v kakšnem desetletju prej, Vipavska dolina ni doživela takšnega razcveta pri samooskrbi gospodinjstev kot prav v času pandemije. Obstoječim vrtovom je marsikdo dodal vsaj še eno 'leho', vsaka 'flika' zemlje je prišla prav, mnoge zatravljene njive so se vrstile v prvotno funkcijo. Po dolini so množično ropotale legendarne 'batujke' in vsa razpoložljiva vrtničarska mehanizacija – ljudje so bili pač doma in imeli čas. Temu primerno so bile oblegane kmečke trgovine in le redko kdo je odšel brez platoja sadik zelenjadnic, med katerimi je seveda kraljevalo njegovo veličanstvo paradižnik. Tudi sadik sadnega drevja se je prodalo veliko.

Predvidevanja, da bi pandemija utegnila prekiniti dobavne poti zelenjave iz Italije in Španije, se sicer niso uresničile, se pa je zelenjava podražila; po podatkih Statističnega urada RS za 5 odstotkov mesečno. Zelenjava na policah trgovskih centrov bo strogo matematično vzeto še vedno cenejša od doma pridelane, da pa veš, kaj ješ, da z gredice ubereš, kadar rabiš (kilometer 0) in zavest, da je vse delo tvojih rok, vse to šteje veliko več kot so neposredni stroški (butične) pridelave.

Kljub eksploziji vrtničarstva pa se ta hobi samooskrba na državni ravni ne bo kaj veliko poznala, morda za kakšen procent in še promil zraven. Glavnina prebivalcev večjih mest, menze, gostilne, kuhinje javnih zavodov ... bodo še vedno odvisne od večjih pridelovalcev in predvsem uvoza. Slovenija pridelava zgolj 40 % potrebne hrane in kar je smešno, niti krompirja ne dovolj. Med sicer kompleksnimi vzroki, »da se nič ne spleča«, je tudi 'razvada' naših trgovcev, da uvažajo ceneno zelenjavo sumljive kakovosti. Zato bi veljalo opozoriti na ukrep iz prvega koronapaketa, ki od javnih zavodov (šol, vrtcev, bolnišnic ...) zahteva, da polovico surovin za pripravo hrane nabavi pri domačih pridelovalcih. Tu vidim priložnost za kmetovalce iz Vipavske doline, za tiste, ki imajo več zemlje (in mehanizacije) kot mi vrtničarji, le podjetniško žilico še morajo aktivirati.

Peter Furlan

Z avtobusom hitreje v Ljubljano

HITRA AVTOBUSNA LINIJA AJDOVŠČINA – LJUBLJANA

Vsak delavnik.
Prevoznik: **NOMAGO**

AJDOVŠČINA – AC – LJUBLJANA AP

Postajališča	Km	ODHOD		PRIHOD	
AJDOVŠČINA	0	5:45	14:00	8:29	16:44
VIPAVA	7	5:54	14:09	8:20	16:35
LJUBLJANA Hajdrihova	83	6:52	15:07	×	×
LJUBLJANA Tobačna	83	×	×	7:23	15:38
LJUBLJANA Tivolska	84	6:54	15:09	7:20	15:35
LJUBLJANA AP	85	6:59	15:14	7:15	15:30

Obeležili smo 5. maj

Praznovanje zmage se je v Sloveniji začelo v Ajdovščini, 5. maja leta 1945, z ustanovitvijo prve slovenske vlade v takratni Bratinovi dvorani. Letošnji občinski praznik smo obeležili drugače, na daljavo, z neposrednim prenosom programa, ki je ves praznični dan potekal v Dvorani prve slovenske vlade.

Po statistiki in tudi mnogih prijaznih odzivih sodeč ste občanke in občani množično spremljali program. Potekal je skozi ves dan, sodelovalo je mnogo različnih domačih ustvarjalcev. Dopoldanski program, namenjen otrokom, šolarjem, mladim, je prinašal sporočilo o pomenu slovenske dediščine, kulture, jezika kot

enega izmed osrednjih gradnikov identitete naroda. Popoldne pa se je po uvodnem nagovoru častne občanke Jožice Ličen začelo s kulturno-družabnim programom. Predstavili so se različni mladi umetniki - glasbeniki, pevci, plesalci. Po nagovori občinskih svetnikov je sledil še slovesni zaključek s prazničnim govorom župana

Tadeja Beočanina ter razglasitvijo letošnjih najvišjih občinskih nagajencev in podelitvijo dveh priznanj. Petomajsko priznanje je prejel Ivan Vodopivec, virtualno pa je bilo izročeno tudi županovo priznanje za plemenito dejanje vsem, ki so sodelovali v boju proti koronavirusu ter bo hranjeno v Zdravstvenem domu Ajdovščina.

Čestitke tudi ostalim letošnjim nagajencem – Plesnemu centru ADC, Ireni Mihelj, Azadu Karimu, Primožu Bratina in Emilu Velikonja za priznanja Zlati znak, ki jim bodo izročena na prireditvi v prihodnje, ko bo to mogoče.

Praznični petomajski program so ustvarjali: zbiralec ljudskega gradiva Franc Černigoj, učitelj slovenščine in gledališnik Peter Avbar, zaposleni v Lavričevi knjižnici Ajdovščina, Ivana Slamič, pisatelj in mentor Burjača Bojan Bizjak.

S svojimi nastopi so program popestrili različni interpreti, plesalci, glasbeniki in pevci: Peter Bajnoci in Ana Krečič iz KUD Javorov hudič, Ranjoe, Alice, Lana, Nina in Manca iz Plesnega centra ADC, Aneta Gregorič, Tjaša Božič, Sanja

Krivec, Lea Podgornik, Patricija Černigoj, Eva Hočevár, dekleta iz društva Sport pole dance Ajdovščina, Ana Štokelj, Aljaž Prem, Ajda Podgornik Valič, Tomaž Pregelj. Iskrena hvala vsem za sodelovanje!

Koristni napotki za domačo predelavo sadja

V založništvu Občine Ajdovščina je v teh dneh izšla nova publikacija – Smernice za proizvodnjo izdelkov iz sadja, zasnovana na praktičnih priporočilih za domačo predelavo in prodajo.

Delo je plod dolgoletnega strokovnega dela avtoric Katje Jež in Blanke Samec. Občina Ajdovščina je njuno vnemo za zapis koristnih napotkov za proizvodnjo izdelkov iz sadja podprla in založila izid publikacije, ki je prav v teh dneh ugledala luč sveta. Smernice so sestavljene iz vsebin, ki opisujejo osnove proizvodnje in trženja varnih in kakovostnih proizvodov iz sadja in zelenjave. Temeljijo na

evropski in slovenski zakonodaji s področja kakovosti in varnosti živil in so namenjene prostovoljni nezavezujoči uporabi posameznika kot pomoč pri vzpostavitvi nove dejavnosti ali že utečeni dejavnosti proizvodnje in prometa z živilskimi proizvodi iz sadja in zelenjave.

Strokovna publikacija bo v veliko pomoč posameznikom,

ki v različne namene koristijo okusne pridelke, ki jih v naši dolini ne manjka. Prinaša koristne higienske in tehnične napotke, temelječe na strokovnosti in uporabnosti. Posamezniki se v poplavi informacij težko znajdejo, zato je nastalo delo velik doprinos ne samo Vipavski dolini, ampak tudi širše. Priprava lokalne hrane in njeno trženje zagotovo predstavlja velik potencial za razvoj in prepoznavnost Vipavske doline. Skrbno pripravljene smernice pa podajajo izhodišča, kako pridelano hrano spremeniti v izdelke za domačo rabo in prodajo. Koristni nasveti o tem, na kaj vse je potrebno biti pozoren pri izdelavi sokov, nektarjev, marmelad, suhega sadja, temeljijo na strokovnih dognanjih, upoštevajoč smernice, ki jih je potrebno pri proizvodnji upoštevati. S svojo praktičnostjo in uporabnostjo bo delo zagotovo našlo pot do slehernega bralca.

Delo bo po prenehanju ukrepov, ki onemogočajo združevanje, tudi javno predstavljeno.

Dokumentacija za namakanje je v teku

Projektna dokumentacija idejne zasnove primarnega cevovoda za namakanje Zgornje Vipavske doline je epidemiji navkljub v polnem teku.

Aktivnosti gradnje namakalnega sistema so se v Občini Ajdovščina začela že lani – z ozaveščanjem, seznanjanjem in informiranjem lastnikov oziroma uporabnikov kmetijskih zemljišč na predvidenem namakalnem območju. Tako je prof. dr. Marina Pintar z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani v kratkih sestavkih poskušala osvetliti nekaj pomembnejših dejstev v povezavi z namakanjem.

V lanskem letu je Občina Ajdovščina izvedla tudi javno naročilo za izvedbo Projektne dokumentacije za izdelavo idejne zasnove primarnega cevovoda za namakanje Zgornje Vipavske doline. Vir vode bo predstavljala akumulacija Vogrščka. Namakalni sistem je predviden

na površinah skupne velikosti 1679 ha na območju občine Ajdovščina ter 745 ha na območju občine Vipava. Namakalna polja so razdeljena na 12 melioracijskih polj, od katerih jih 8 leži v občini Ajdovščina, 4 v občini Vipava, eno pa leži na območju obeh občin. Projektna dokumentacija bo zajemala ustrezne tehnične rešitve za zagotavljanje vode za potrebe namakanja od vodnega vira do namakalnih polj. Naloga je v polnem teku, okvirno so že določene trase poteka cevovoda in pričakuje se, da bo projektna dokumentacija idejne zasnove, vključno s hidravličnimi preračuni, zaključena do konca julija. Po končani izdelavi bo potekala javna predstavitev za kmetovalce.

Na seji o dnevnem centru za starejše

V Dvorani prve slovenske vlade je v petek, 8. maja, potekala izredna seja Občinskega sveta Občine Ajdovščina. Med drugim so svetniki razpravljali tudi o umestitvi Dnevnega centra za starejše v Pale.

Na seji so ajdovski svetniki sprejeli sklep o spremembi in dopolnitvi dispozicije Ajdovščina –Pale. Občina je pridobila lastništvo nepremičnine, v kateri Dom starejših občanov načrtuje ureditev dnevnega centra s prostori za sprejem do 20 oseb. Dom starejših občanov Ajdovščina bo z investicijo kandidiral na Javni razpis za sofinanciranje vlaganj v infra-

strukturo, namenjeno izvajanju dnevnih oblik varstva/zakasnih namestitvev za starejše.

Če bo konec maja ajdovski Dom starejših občanov uspel na državnem razpisu, bo v Palah kmalu zrastel Dnevno varstveni center. Da bi zadostili vse večjim potrebam, bo še dve dodatni skupini sprejel center na območju Ribnika, ki bo starostnikom ponudil tudi oskr-

bovana stanovanja. Dražba za tamkajšnja zemljišča se je zaradi epidemije nekoliko zavlekla, a bo predvidoma objavljena še pred poletjem.

Svetniki so se na izredni seji seznanili še z letnimi poročili javnih zavodov, za predstavnika Občine Ajdovščina v Upravni odbor Lokalne akcijske skupine Vipavska dolina pa potrdili Janeza Furlana.

Moja pobuda v Dobravljah cveti

Moja pobuda v Dobravljah je zacvetela – nadaljuje se urejanje območja okoli cerkvice sv. Petra. Po urejanju okolice in širitvi poti je le-ta dobila še dokončno asfaltno prevleko.

Do cerkvice sv. Petra v Dobravljah po novem vodi v celoti asfaltirana dostopna pot. V okviru prvega paketa participativnega proračuna Občine

je zadoščal za opravljena dela, zmanjkalo pa je za asfaltacijo razširjenega dela dostopne poti. Drobnost investicije je pred dnevi izvedla Komunalno sta-

Ajdovščina Moja pobuda, poleti 2018, je bila pot razširjena, s čimer se je izboljšala prometna varnost, hkrati pa je dovolj široka za bočno parkiranje. Takrat je bila lepo urejena tudi okolica cerkvice – območje se je omejilo z robniki, ki segajo tudi ob celotni dostopni poti. Pred cerkvijo je tako več prostora za parkiranje.

Finančni okvir Moje pobude

novanjska družba Ajdovščina, v okviru rednega vzdrževanja javnih poti ter tako zaokrožila urejanje. Območje je namreč precej priljubljena točka za obiskovalce in rekreativce. Varen dostop in urejena okolica sta dodana vrednost cerkvi, ki je zaradi svoje romantične podobe vedno bolj privlačna tudi za poroke.

Vzpostavljena je hitra avtobusna linija do Ljubljane

Potem ko je Občina Ajdovščina poizvedovala za interese, ki bi se dnevno vozili v Ljubljano s hitro avtobusno linijo, je avtobusna povezava naposled vzpostavljena. Avtobus vozi od ponedeljka do petka iz Ajdovščine po avtocesti do Ljubljane.

V Celostno prometno strategijo Občine Ajdovščina smo zapisali, da bomo spodbujali razvoj javnega potniškega prometa kot enega izmed načinov mobilnosti. Po daljšem usklajevanju pogojev z Ministrstvom za infrastrukturo in ponudnikom avtobusnega prevoza smo naposled le uspeli vzpostaviti hitro linijo Ajdovščina – Ljubljana, ki je veljavna od 1. maja dalje.

Hitra avtobusna linija Ajdovščina – Ljubljana ima vstopno postajo v Ajdovščini, pot nadaljuje do Vipave, kjer se priključi na hitro cesto in pelje nato po avtocesti direktno do Ljubljane, kjer vstavlja na avtobusnih postajališčih Hajdrihova, Tobačna in Tivolska, pot zaklju-

či na končnem postajališču – Avtobusni postaji Ljubljana. Jutranji avtobus pelje ob 5.45 in je v Ljubljani okrog 7.00, popoldanski pa v Ajdovščino odpelje ob 15.30. Več informacij o voznem redu dobite na tej povezavi.

Pobuda za uvedbo hitre avtobusne linije je prišla s strani občanov, ki so se na občino obrnili z željo za njeno uvedbo. Občina je pobudo nemudoma podprla in izvedla javni poziv, na katerega se je odzvalo okrog 40 interesentov. Na podlagi javnega poziva se je podjetje Nomago, ki bo storitev izvajalo, posvetovalo z Ministrstvom za infrastrukturo, ki je hitro linijo po usklajevanjih tudi odobrilo. Gre za skupno reši-

tev, ki bo našim občankam in občanom olajšala vsakodnevno pot do Ljubljane, javni po-

tniški promet pa bo s hitro linijo uporabnikom prijaznejši. S tem bomo veliko prispevali

tudi k zmanjšanju motornega prometa in varnosti udeležencev v prometu.

Ameriška ambasada po vizirje na Predmejo

Veleposlaništvo Združenih držav Amerike je v podjetju 3D Solutions na Predmeji nabavilo 1600 zaščitnih vizirjev, ki jih bo podarilo slovenskim ustanovam.

Veleposlanica gospa Lynda C. Blanchard je minuli teden obiskala podjetje 3D Solutions na Predmeji, ki je v sodelovanju s štabom Civilne zaščite Ajdovščina razvilo in izdelalo posebne zaščitne vizirje. Ambasada je namreč od slovenskih podjetij nakupila več raz-

podjetju je nabavila 1600 vizirjev, ki jih bo Uprava namenila zdravstvenim ustanovam in domovom za starejše. Za vizirje je v teku postopek pridobivanja CE certifikata. Občina Ajdovščina je okoli 100 takšnih zaščitnih vizirjev razdelila

zanimanjem ogledala proizvodnjo. Poleg vizirjev je podjetje 3D Solutions v sodelovanju z občinskim štabom Civilne zaščite razvilo tudi 3D masko. Po ogledu predmejskega podjetja si je gospa Lynda C. Blanchard želela ogledati še delovanje štaba v Regijskem centru Civilne zaščite v Ajdovščini, kjer jo je skupaj s štabom Civilne zaščite Občine Ajdovščina sprejel župan Tadej Beočanin. Veleposlanici so bili predstavljeni še drugi proizvodi in rešitve, ki so nastali v sodelovanju štaba in lokalnih podjetij – zaščitne maske WaM1, otroške zaščitne maske Čebelar, razkužila ...

To je že drugi obisk veleposlanice gospe Lynde C. Blanchard v Ajdovščini v letošnjem letu. Na februarjem obisku je spoznala nekatere zanimive domače podjetnike, tokrat pa je Ajdovščina navdušila z razvojem zanimivih proizvodov in sodelovanjem lokalne skupnosti z domačim gospodarstvom.

lične zaščitne opreme, ki jo je podarila Upravi RS za zaščito in reševanje. V predmejskem

domačim zdravstvenim ustanovam ter obrtnikom in podjetnikom. Veleposlanica si je z

Po lepi novi cesti v Vrtovin

V Vrtovinu je zaključen projekt širitve dela ceste skozi vas. Prenovljenih je 160 metrov ceste ob potoku Vrtovinšček, od kozolca do mosta.

Prenova je bila nujna zaradi dotrajanosti in preozkega cestišča. Naložba je bila načrtovana v planu investicij krajevne skupnosti. Gradbeni stroji so na terenu zahrumeli tik pred epidemijo koronavirusa, vrhunec del pa je potekal prav v času karantene. Prenovo je izvajalo podjetje Elita Nagode, vrednost pogodbenih del je

znasala 146.400,00 evrov, investicijo je v celoti kril proračun Občine Ajdovščina. Cesta je zdaj široka 5 metrov, urejeno je odvodnjavanje in podporna konstrukcija pod cesto v dolžini 65 metrov, ki v enem delu služi kot brežina struge, v drugem pa kot podpora cestišču. V celoti je prenovljenih 160 metrov ceste.

Ob dnevu medicinskih sester

12. maj je Svetovna zdravstvena organizacija posvetila babicam in medicinskim sestram, ki v prvih vrstah skrbijo za nego pacientov in nudijo kvalitetno oskrbo obolelih tudi v času koronavirusa. Ob tej priložnosti je Zdravstveni dom Ajdovščina priredil prijetno srečanje, posvečeno delu medicinskih sester. Letošnje leto je sicer v celoti posvečeno medicinskim sestram.

Svetovna zdravstvena organizacija je leto 2020 razglasila za mednarodno leto medicinskih sester in babic – v počastitev 200-letnice rojstva Florence Nightingale, ki je vpeljala prvo formalno izobraževanje za medicinske sestre ter s tem postavila podlago za razvoj zdravstvene nege kot stroke in mejnik v poklicu medicinskih sester, zdravstvenih tehnikov in babic.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je spomnila, da so medicinske sestre in drugi zdravstveni delavci v prvih vrstah pri skrbi za nego in zdravje. Ob tokratnem svetovnem dnevu želijo pregledati trenutni položaj medicinskih sester in njihovega dela po vsem svetu. Na pomen predanega dela medicinskih sester, ki v težkih razmerah, kvalitetno, strokovno in predano opravljajo

svoje poslanstvo, je v svojem nagovoru izpostavil tudi župan, Tadej Beočanin: »Vedno postavljene v "prve bojne vrste", za kar si zaslužite posebno spoštovanje in zahvalo. Svoje poslanstvo opravljate srčno in z veliko mero prizadevnosti.

Tudi med epidemijo, ko obremenitve in pričakovanja še bolj presegajo fizične in kadrovske zmožnosti, je osebje našega zdravstvenega doma uspelo ohraniti zdravo skupnost, za kar vsem sodelujočim izrekam posebno zahvalo.«

Medicinsko osebje je največja poklicna skupina izvajalcev zdravstvenega varstva pri nas – v Zdravstvenem domu Ajdovščina je medicinskih sester, zaposlenih v tako rekoč vseh strokovnih zdravstvenih sferah, kar 77. Za svoje požrtvovalno delo si v teh težkih časih zaslužijo še poseben poklon in spoštovanje.

Javni razpis za subvencioniranje obrestne mere in stroškov najetih stanovanjskih kreditov občanov občine Ajdovščina za leto 2020

Na spletni strani občine Ajdovščina je objavljen Javni razpis za subvencioniranje obrestne mere in stroškov najetih stanovanjskih kreditov občanov občine Ajdovščina za leto 2020. Za subvencijo je letos v proračunu namenjenih 75 tisoč evrov.

Razpisna dokumentacija je objavljena na občinski spletni strani (www.ajdovscina.si) pod rubriko: javna naročila, objave, razpisi, zavihek – javni razpisi. Novost letošnjega razpisa je prijava z elektronsko vlogo, ki jo vlagatelj izpolni na spletnem portalu (<https://ajdovscina.e-razpisi.si>) in jo po končanem izpolnjevanju natisne in lastnoročno podpiše. Natisnjen in podpisan obrazec mora vlagatelj posredovati občini Ajdovščina v zaprti ovojnici, označeno s pripisom »Ne odpiraj – subvencija stanovanjskega kredita«, obvezna je tudi navedba prijavitelja. Dodatne informacije zainteresirani dobijo na Oddelku za družbene zadeve, kontaktna oseba je Jerica Stibilj (05 3659137).

Rok za oddajo vlog je ponedeljek, 15. junij 2020.

Poslovna cona Pod železnico 3 kmalu opremljena

Še pred koncem poletja se nam obeta zaključek komunalnega opremljanja tretje faze poslovne cone Pod železnico 3. Komunalna infrastruktura obsega ureditev ceste, vodovodnega, kanalizacijskega omrežja, oskrbo z električno energijo ter ureditev telekomunikacijskega omrežja in javne razsvetljave.

Z ureditvijo območja namerna Občina Ajdovščina zagotoviti nove površine, namenjene razvoju obrtne, proizvodne, poslovne in trgovske dejavnosti. V urbanističnem smislu je obravnavano območje zasnovano tako, da je možno njegovo postopno urejanje. Tako sta bili doslej izvedeni že dve fazi, ki sta bili sofinancirani z evropskimi sredstvi. Občini Ajdovščina je uspelo tudi za tretjo fazo komunalnega urejanja poslovne cone Pod železnico pridobiti evropska sredstva, kar 90 % sredstev za upravičene stroške je občini uspelo pridobiti preko razpisa MGRT – operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Gradnja zaključnih del tretje faze poteka in bo končana predvidoma do sredine poletja – izvedena je že vsa meteorna in fekalna kanalizacija in vodovno omrežje. Zaključuje se tudi postavljanje plinovodnega omrežja, nato sledi še namestitev elektro in telekomunikacijskega omrežja. Zaključek opremljanja predvideva še postavitev robnikov, pločnikov in javne razsvetljave. Dostop do območja omogočata dve cesti, ki sta pripravljene za asfaltacijo. Zgrajeno je bilo 425 metrov nove ceste – podaljšana je bila cesta skozi poslovno cono ter urejena dostopna pot. S tem se je zagotovilo dobro prometno dostopnost in pripravilo ustrezne pogoje za opremljenost s komunalno infrastrukturo, kar je privabilo veliko investitorjev.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Gospodarstveniki z župani za razvoj regije po epidemiji

Severnoprimorski župani, poslanci, državni svetniki ter predstavniki gospodarstva in obrti so na srečanju razpravljali o posebnih ukrepih za premostitev gospodarske in socialne krize v regiji, ki so jo posledice epidemije koronavirusa močno prizadele.

Namen srečanja, ki je potekalo v prostorih Mestne občine Nova Gorica, je bilo poiskati rešitve za gospodarsko in socialno krizo, ki je Severnoprimorsko regijo prizadela bolj, kot ostali del države. »Gre za specifično regijo, kjer so podjetja neposredno in posredno povezana z italijanskim trgovom, in kjer se je kriza začela pred začetkom splošne epidemije po državi ter bo trajala dlje,« meni ajdovski župan ter predsednik Sveta regije Tadej Beočanin. Gospodarstveniki in podjetniki iz regije, ki so se povezali v skupno pobudo Rešimo Goriško, opozarjajo na višanje brezposelnosti, kar je s podatki potrdila tudi predstavica Zavoda za zaposlovanje. Najbolj so prizadete dejavnosti,

ki so bile prekinjene z uredbo – gostinstvo, turizem, igranje, v velikih težavah pa so se znašli tudi prevozniki, logistika, trgovina in industrija. Inicijativa Rešimo Goriško je pripravila predloge ukrepov – podaljšanje povračila plač v regiji, pomoč pri kreditiranju ter trajni ukrep v povezavi z avtocestnim izhodom na Vrtojbi in vinjetami. Sodelujoči so se strinjali, da bodo vsak po svojih močeh prispevali k čim hitrejšemu okrevanju gospodarstva in normaliziranju življenja v regiji. »Želimo si, da je regija tudi specifično obravnavana, torej, da se ukrepi, ki so konkretno predlagani za naše območje, upoštevajo v pripravi naslednjega protikorona paketa in pri nadaljnjem ukrepanju države. Tretji pomemben zaključek pa je ta, da regija tudi strateško pristopi k razreševanju vsebin, ki so na našem območju pereče in postavi svojo dolgoročno strategijo,« je ob koncu povzel župan Tadej Beočanin.

Nad škodljivca z glivo

Škoda, ki jo je na območju Gore pustila ličinka majskega hrošča, je vsak dan večja, prizadetih je več hektarjev travnikov in pašnih površin. Z odpravo škode, za katero je občina namenila skoraj 12 tisoč evrov, so že začeli.

Posledice škodljivca so vidne predvsem na travnatih površinah, kjer ličinke odžirajo korenine, s čimer povzročajo odmiranje travinja. Ogrci pojedjo korenine trav, ruša začne veneti in rjaveti, posledica je manjši pridelek krme. Kmetje na Gori se tako soočajo z velikimi težavami pri zagotavljanju krme za živino, pa tudi pri obnovi uničenih travnikov,

ki po napadu majskega hrošča ostanejo popolnoma goli. Veliko težavo predstavlja kmetom tudi območje škode, ki ni dovolj veliko, da bi bili upravičeni do kakšne odškodnine. Edina možna rešitev, ki se izkazuje za učinkovito, je vnos t. i. entomopatogene glive vrste Beauveria brongniartii v tla. "To je že utečen, biotičen, naravi prijazen način zatiranja tega škodljivca.

Mi s tem le pomagamo naravi, saj dodajamo to glivo, ki je sicer že prisotna v tleh, vendar v manjših količinah,« je pojasnila specialistka za poljedelstvo iz Kmetijske gozdarskega zavoda Nova Gorica Anka Poženel. Na območju Gore so glivo vsadili na 30 hektarov površin.

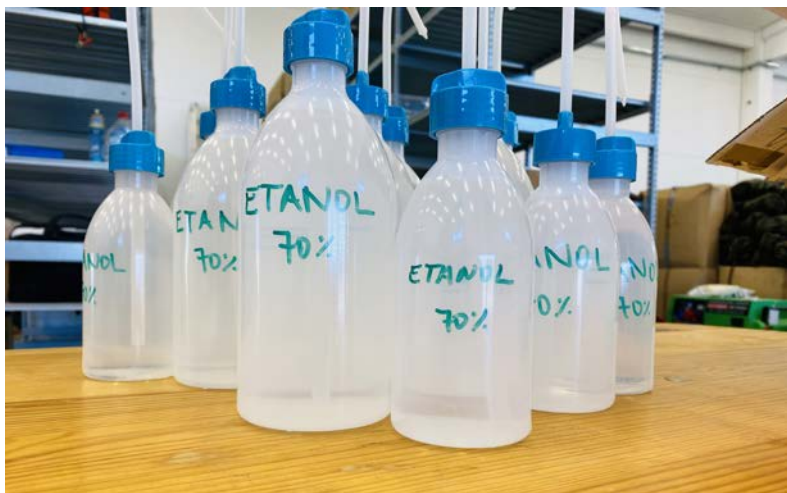

Prevzemanje razkužil

Štab Civilne zaščite Ajdovščina obvešča, da bodo razkužila delili le še ob ponedeljkih oziroma po vnaprej dogovorjenem terminu preko telefona.

Na podlagi strokovnega mnenja za obvladovanje epidemije ukrep razkuževanja večstanovanjskih stavb ni več potreben, kljub temu pa je potrebno redno čiščenje skupnih prostorov večstanovanjskih stavb. Štab Civilne zaščite je v preteklih tednih razdelil približno dva kubika alkohola in tri kubike

koncentrata ecocida, vsestranskega razkužila za površine, ki omogoča varno in učinkovito zaščito pred virusi. Lastniki večjih objektov in poslovnih prostorov boste s prihodnjim tednom razkužila lahko prevzeli le še ob ponedeljkih oziroma po dogovoru na telefonski številki: 030 610 177.

Prek državne meje le s potrdilom

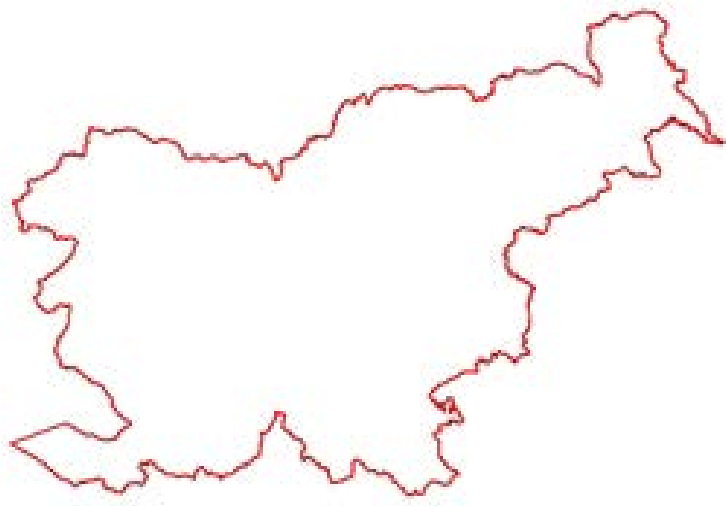
V času veljavnih ukrepov proti širjenju COVID-19 je državno mejo mogoče prečkati le s potrdilom, ki ga izdajajo občine. Občina Ajdovščina ima za ta namen že pripravljen obrazec, občanke in občani izpolnjenega dostavite na vložišče.

Za prestop državne meje je v času trajanja ukrepov potreben utemeljen razlog. To je lahko nujno izvajanje gospodarskih

družinskih članov (tudi izvenzakonskih partnerjev, otrok, posvojencev). Mejo lahko brez potrdila, tudi izven kontrolnih

čju, imajo svoja zemljišča na obeh straneh državne meje in opravljajo kmetijsko-poljedelsko-gozdarska dela, vendar pa ne smejo zapuščati svojega zemljišča z namenom gibanja v notranjosti države. Podlaga za postopek so 2., 3. in 4. člen Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID-19, na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 68/2020). Strokovno utemeljenost teh ukrepov bo Vlada RS ugotavljala vsakih 7 dni.

Opozorilo – svetujemo vam, da pred odhodom v tujino preverite kakšni so pogoji in kakšni ukrepi veljajo v državi, kamor se odpravljate.

čezmejnih dejavnosti, nujno izvajanje kmetijskih čezmejnih dejavnosti ali obisk ožjih

točk, prestopajo državljani, ki so dvolastniki ali najemniki zemljišč v obmejnem obmo-

Zaščita za najmlajše

Štab Civilne zaščite nadaljuje s svojo inovativnostjo. V preteklih tednih so snovali ideje, kako pred okužbo zaščititi najmlajše. Domači podjetniki so zopet stopili skupaj in izdelali masko Čebelar, ki je že na voljo v obeh zdravstvenih domovih.

Maska je namenjena otrokom do starosti dveh let, izdelana je iz istega materiala kot zaščitne maske WaM1. Zasnovano zanj je podalo podjetje M Repič, pri izdelavi pa so sodelovala tudi podjetja: Europrint, Rujar, Tage, Tapetništro Bonus in Šivalot.

Masko v obliki klobučka bosta prejela zdravstvena domova v Ajdovščini in Vipavi. Zdravniki se bodo nato na podlagi

strokovne presoje v triaznem oddelku odločili, ali morajo otroci glede na znake, ki jih izkazujejo, masko pri pregledu nositi ali ne. Namenjena je enkratni uporabi, na voljo je v več barvah. Kot je izpostavil poveljnik CZ Ajdovščina Igor Benko, so z izdelavo tovrstne maske poiskali ustrezno rešitev za otroke, ki siceršnjih oblik mask ne morejo uporabljati.

Slovensko-bavarski čebelnjak

20. maja obeležujemo svetovni dan čebel. Na poseben način so ga počastili v Münchnu - na strehi policijske inšpekcije v središču mesta namreč stojita slovenski in bavarski čebelnjak, ki ju krasijo poslikave – eno od panjskih končnic na slovenskem čebelnjaku je poslikala ajdovska umetnica Silva Karim.

Decembra leta 2017 je OZN, na predlog Slovenije, razglasila 20. maj za Svetovni dan čebel. Na ta dan se je leta 1734 rodil pionir sodobnega čebelarstva Anton Janša. Generalni konzulat RS v Münchnu je v sodelovanju z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov pripravil poseben projekt počastitve svetovnega dneva čebel. Münchenska policija na strehah svojih policijskih postaj že sicer goji čebele. V teh dneh pa bosta na strehi policijske inšpekcije 11 v središču mesta predstavljena čebelnjaka, katerih panjske končnice so poslikali bavarski in slovenski umetniki.

Panjska končnica, poslikana deščica, ki zapira čebelji panj, je kot ljudska umetnost prisotna po vsej Sloveniji od 18. stoletja naprej. Znanih je več kot 600 različnih motivov, po večini so jih ustvarjali slikarji samouki. Čebelarji so jih namočali na svoje panje, da so jih ločili od drugih. Prvotno so bile panjske končnice poslikane s sakralnimi motivi, ki naj bi varovali čebele. Sčasoma so nabožnim poslikavam dodajali posvetne motive, razna sporočila, nato se na panjskih končnicah pojavijo zgodovinski, vojni dogodki, prizori iz vsakdanjega kmečkega življenja, praznovanj, upodobitve

živali in izdelkov ljudske obrti. Najbolj pa so znane poslikave, ki opozarjajo na človeško neumnost.

Izbor panjskih končnic za slovenski čebelnjak na strehi münchenske policijske inšpekcije je opravila kustosinja projekta Olga Butinar. Med devetimi izbranimi izdelki je tudi poslikava z naslovom Travniki, avtorice Silve Karim, umetnice iz Ajdovščine. Slovenski čebelnjak pa krasijo še poslikave Klavdija Tutte, Agate Pavlovec, Igorja Banfija, Aleša Sedmaka, Roberta Lozarja, Klemna Zupanca in Nataše Mirtič.

Na podlagi 112. in 119. člena Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/2017, v nadaljevanju: ZUreP-2) Občina Ajdovščina objavlja

**Javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi
dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev občinskega podrobnega
prostorskega načrta za območje zaselka Strane na Planini**

I.

Javno se razgrnejo:

- Dopolnjen osnutek sprememb in dopolnitev občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje zaselka Strane na Planini, ki ga je izdelalo podjetje KREADOM d.o.o. arhitektura, geomantija, inženiring d.o.o., Kidričeva ulica 20, 5000 Nova Gorica, pod številko projekta 8/2020 in identifikacijsko številko Ministrstva za okolje in prostor 1504.

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo javno razgrnjeno od 3. junija 2020 do 3. julija 2020 v avli Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6 a, 5270 Ajdovščina, v poslovnem času občinske uprave ter v prostorih Krajevne skupnosti Planina in Krajevne skupnosti Ustje. V času javne razgrnitve bo gradivo objavljeno tudi v digitalni obliki na spletni strani Občine Ajdovščina (<http://www.ajdovscina.si>).

III.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo dne 24. junija 2020 ob 16.30 v Dvorani prve slovenske vlade, Trg 1. slovenske vlade 1, Ajdovščina.

IV.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge h gradivu iz prve točke tega naznanila. Pripombe in predlogi se lahko dajejo pisno na mestih javne razgrnitve (obrazcu za pripombe), lahko se pošljejo na naslov Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6/a, 5270 Ajdovščina, ali na elektronski naslov obcina@ajdovscina.si. Obrazec za pripombe je na voljo na mestih javne razgrnitve in na spletni strani Občine Ajdovščina.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču, ki bo objavljeno na zgoraj navedeni spletni strani. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Občina Ajdovščina obvešča javnost, da bo v postopku upoštevalo samo pripombe in predloge javnosti, ki bodo čitljive in prejete na način in v roku, kot izhaja iz tega javnega naznanila.

V.

Javno naznanilo se objavi v časopisu Latnik, na spletni strani Občine Ajdovščina (<http://www.ajdovscina.si>), na oglasni deski Občine Ajdovščina in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

Tadej Beočanin, župan

Na podlagi 112. in 119. člena Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/2017, v nadaljevanju: ZUreP-2) Občina Ajdovščina objavlja

**Javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi
dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta
za gradnjo vrtca Police v Ajdovščini
in
okoljskega poročila za OPPN za spremembo PNRP za
gradnjo vrtca Police v Ajdovščini**

I.

Javno se razgrnejo:

- Dopolnjen občinskega podrobnega prostorskega načrta za gradnjo vrtca Police v Ajdovščini, ki ga izdelalo podjetje ki ga je izdelalo podjetje IB STUDIO d.o.o., Kampel 114, Koper, pod številko projekta 24/19 in identifikacijsko številko Ministrstva za okolje in prostor 1419.

- Okoljsko poročilo za OPPN za spremembo PNRP za gradnjo Vrtca Police v Ajdovščini, ki ga je izdelalo podjetje Matrika ZVO d.o.o., Stegne 21 c, 1000 Ljubljana, pod številko projekta OP_15.21

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo javno razgrnjeno od 29. junija 2020 do preklica v avli Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6 a, 5270 Ajdovščina, v poslovnem času občinske uprave. V času javne razgrnitve bo gradivo objavljeno tudi v digitalni obliki na spletni strani Občine Ajdovščina (<http://www.ajdovscina.si>).

III.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo dne 8. julija 2020 ob 16.30 uri v Dvorani prve slovenske vlade, Trg 1. slovenske vlade 1, Ajdovščina.

IV.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge h gradivu iz prve točke tega naznanila. Pripombe in predlogi se lahko dajejo pisno na mestih javne razgrnitve (obrazcu za pripombe), lahko se pošljejo na naslov Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6/a, 5270 Ajdovščina, ali na elektronski naslov obcina@ajdovscina.si. Obrazec za pripombe je na voljo na mestih javne razgrnitve in na spletni strani Občine Ajdovščina.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču, ki bo objavljeno na zgoraj navedeni spletni strani. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Občina Ajdovščina obvešča javnost, da bo v postopku upoštevalo samo pripombe in predloge javnosti, ki bodo čitljive in prejete na način in v roku, kot izhaja iz tega javnega naznanila.

V.

Javno naznanilo se objavi v časopisu Latnik, na spletni strani Občine Ajdovščina (<http://www.ajdovscina.si>), na oglasni deski Občine Ajdovščina in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

Tadej Beočanin, župan

Na podlagi 112. in 119. člena Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/2017, v nadaljevanju: ZUreP-2) Občina Ajdovščina objavlja

**Javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi
dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega
načrta za večstanovanjsko sosesko Lipa v Ajdovščini
in
okoljskega poročila za občinski podrobni prostorski načrt za
večstanovanjsko sosesko Lipa v Ajdovščini**

I.

Javno se razgrnejo:

- Dopolnjen osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za večstanovanjsko sosesko Lipa v Ajdovščini (v nadaljevanju: OPPN Lipa), ki ga izdelalo podjetje OS Arhitektura Katarina Šauperl s. p., Framska ulica 3, 2000 Maribor, pod številko projekta 16/2019 in identifikacijsko številko Ministrstva za okolje in prostor 1499;

- Okoljsko poročilo za OPPN Lipa, ki ga je izdelalo podjetje Matrika ZVO d.o.o., Stegne 21 c, 1000 Ljubljana, pod številko projekta OP_14.20.

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo javno razgrnjeno od 29. junija 2020 do preklica v avli Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6 a, 5270 Ajdovščina, v poslovnem času občinske uprave. V času javne razgrnitve bo gradivo objavljeno tudi v digitalni obliki na spletni strani Občine Ajdovščina (<http://www.ajdovscina.si>).

III.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo dne 30. junija 2020 ob 16.30 v Dvorani prve slovenske vlade, Trg 1. slovenske vlade 1, Ajdovščina.

IV.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge h gradivu iz prve točke tega naznanila. Pripombe in predlogi se lahko dajejo pisno na mestih javne razgrnitve (obrazcu za pripombe), lahko se pošljejo na naslov Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6/a, 5270 Ajdovščina, ali na elektronski naslov obcina@ajdovscina.si. Obrazec za pripombe je na voljo na mestih javne razgrnitve in na spletni strani Občine Ajdovščina.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču, ki bo objavljeno na zgoraj navedeni spletni strani. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Občina Ajdovščina obvešča javnost, da bo v postopku upoštevalo samo pripombe in predloge javnosti, ki bodo čitljive in prejete na način in v roku, kot izhaja iz tega javnega naznanila.

V.

Javno naznanilo se objavi v časopisu Latnik, na spletni strani Občine Ajdovščina (<http://www.ajdovscina.si>), na oglasni deski Občine Ajdovščina in na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

Tadej Beočanin, župan

S Potoč proti Braniku protipoplavni nasip

Občina Ajdovščina je začela z rekonstrukcijo ceste Potoče – Preserje – Branik na odseku od prečkanja železniške proge do mostu čez reko Vipavo. Dela potekajo v okviru projekta Grevislin za izvajanje investicij v zeleno infrastrukturo v porečju Vipave.

V okviru prenove se bo uredilo poplavno območje na relaciji od Potoč proti Braniku z izgradnjo propustov. Na mestu, kjer prihaja do razlivanja, se bo v tej fazi na dolžini 70 metrov postavilo nasip za dvig ceste. Dela bodo končana predvidoma do jeseni. Urejanje poplavnega območja poteka v okviru projekta Grevislin. Vrednost celotne investicije, ki bo izvedena v več fazah, znaša 351 tisoč evrov, 85 % bo financiranih s strani evropskih sredstev,

pilotnih investicij Občina Ajdovščina stremi k izboljšanju biotsko zelo bogatih naravnih habitatov, predvsem močvirskega cekinčka (*Lycaena dispar*), strašničnega mravljiščarja (*Phengaris teleius*) in laške žabe (*Rana latastei*) ter s tem prispevati k izboljšanju ekosistemskih storitev in ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Projekt je sofinanciran v okviru Programa Sodelovanja Interreg V-A Italija Slovenija

15 % bo namenila Občina Ajdovščina. V okviru delovnega sklopa Pilotno izvajanje investicij v zeleno infrastrukturo v porečju Vipave sta predvideni dve pilotni investiciji – poleg ureditve protipoplavnega nasipa, je v tem sklopu predvideno tudi urejanje poplavnega območja ob reki Hubelj. Z izvedbo obeh predvidenih

2014- 2020, iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

Značke in priznanja čakajo prve udeležence programa Mladost na burji

Raznoliki ukrepi za omejitev širjenja koronavirusa so zelo spremenili našo vsakdanjost in povsod zahtevali določeno mero prilagajanja. Najbolj aktivni udeleženci programa Mladost na burji bodo program zaključili junija in za svoj dosežek prejeli ustrezno značko in priznanje.

Epidemija programa Mladost na burji sicer ni ustavila in mnogi udeleženci so bili aktivni tudi v času, ko smo ostajali doma. Ravno ta čas nam je pokazal potrebo po prilagodljivem posamezniku, ki se je pripravljen dejavno odzvati novim izzivom. Po obdobju učenja in dela na daljavo, so se nekateri otroci in mladi že vrnili v svoje učno okolje. Zagotovo jim bo, ob spodbudi in podpori učiteljev, nekoliko lažje program zaključiti s koncem šolskega leta. Vsem, ki bodo za uspešen zaključek programa potrebovali dodaten čas, bomo v programu Mladost na burji prišli nasproti. Potrudili se bomo, da bo kljub številnim omejitvam zaključek programa za otroke in mlade nekaj posebnega. Verjamemo, da nam bo skupaj uspelo. Najbolj aktivni udeleženci programa Mladost na burji bodo pro-

gram zaključili junija in za svoj dosežek prejeli ustrezno značko in priznanje.

Kako zelo aktivni, ustvarjalni in razmišljujoči so udeleženci programa Mladost na burji, smo lahko spoznali ob prazno-

vanju letošnjega praznika občine Ajdovščina, ko smo otroke in mlade povabili k razmišljanju o življenju v naši občini. Njihovi prispevki bodo poleti v galeriji Hiše mladih nagovarjali goste.

Zdravje Ajdovk in Ajdovcev

Nacionalni inštitut za javno zdravje vsako leto opravi analizo zdravja po občinah. Gre za pregled ključnih kazalnikov zdravja in zdravstvenega varstva po občinah in statističnih regijah, v primerjavi s Slovenijo.

Letošnje poročilo o zdravju po slovenskih občinah je že peto po vrsti. V primerjavi z lani je na ravni Slovenije opaziti izboljšanje kazalnikov zdravja na več področjih – manj je kroničnih bolezni – astme, povišanega krvnega tlaka, nekaterih vrst raka. Zmanjšuje se umrljivost, manj je tudi samomorov. Zmanjšalo se je tudi število bolnišničnih obravnav zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu, ne pa tudi prometne nesreče z alkoholiziranimi povzročitelji. Negativno statistiko beležijo tudi sladkorna bolezen, srčne kapi, zlomi kolka ... narašča trend bolniških odsotnosti (v primerjavi z letom 2016 se je povečala v kar 88 % občin, na nivoju celotne države pa se je zvišala s 13,7 na 16,4 dni na zaposlenega). Vzpodbudno je, da se je povečalo zanimanje za preventivne in presegalne zdravstvene programe. Občanke

in občani Ajdovščine smo kar zdravi. Smo dobro razvita občina, s primernim prirastom prebivalstva, statistično povprečno je tudi število starejših prebivalcev. Delovno aktivni smo v povprečju na bolniški dobrih 14 dni v letu, kar je manj od države (16,4 dni). Izstopamo pa po poškodbah v transportnem prometu in po prometnih nezgodah z alkoholiziranimi povzročitelji, teh imamo kar za 3 % več, kot je povprečje v Sloveniji. Med negativnimi kazalniki so tudi zlomi kolka pri starejših od 65

let. Naši občani se precej poslužujejo storitve pomoči na domu - imamo za slab procent in pol več uporabnikov od slovenskega povprečja. Več občanov, kot po drugih občinah, se odloča tudi za različne preventivne zdravstvene programe, kar gre pripisati predvsem zelo dobri ponudbi teh programov v občini. Glede na dejstvo, da je pred dobrim letom v Ajdovščini odlično zaživel tudi Center za krepitev zdravja, lahko v prihodnje pričakujemo še boljšo statistiko.

FAMA PRAZNUJE 30. ROJSTNI DAN!

Center FAMA Vipava dobiva praznično zunanjo podobo. Do obletnice pa bo prenovljen tudi supermarket.

Kako čas beži! Kot bi mignil je mimo nas švignilo teh trideset let. Leto 1990 je bilo prelomno. V zraku je bila pomlad. Slovenska pomlad! Tudi nas je neustavljivo povleklo in skočili smo na negotovo podjetniško pot. Šele kasneje smo se zavedali, kako malo smo vedeli o podjetništvu in o tem kako težko se gradi novo podjetje. Toda imeli smo željo, voljo in pripravljenost za trdo delo. In če kdo, potem je Fama zgrajena na trdem delu in odrekanju.

Danes smo lahko upravičeno ponosni. Trideset let smo iz leta v leto rasli in imeli vsako leto večjo realizacijo, več marketov in več zaposlenih. Danes nas je že 125. Fama pa je postala »Vaš primorski trgovec«, ki ima svoje markete od Trente do Kopra, ter od Logatca do Huma v G. Brdih. Smo eno večjih podjetij v Vipavski dolini, ter največje v Občini Vipavi. Pomemben miselni preskok pa smo naredili pred petimi leti, ko smo se odprli globalnemu trgu. To ima za posledico, da danes sodelujemo s tremi velikimi multinacionalkami in z več kot 50 tujimi dobavitelji. Posledično se je bistveno izboljšala tudi naša bilančna uspešnost. Tako bomo naš trideseti rojstni dan praznovali še lepše. Lani smo prenovili večino naših marketov. Pravkar pa bomo zaključili še prenovu naših najuspešnejših marketov. To pa sta market na Lavričevem trgu v Ajdovščini in supermarket v centru Fama Vipava, ki dobiva tudi celovito prenovu zunanosti. Vse za to, da bo vaša nabavna izkušnja pri nas še boljša in bolj prijetna.

Za vse nas so za nami težki tedni korona karantene. Ob tej priliki se od srca zahvaljujemo vsem našim zaposlenim, ki so »junaško« in polnoštevilno zdržali vse napore v prvi »bojni liniji«. Hvala tudi vsem našim zvestim kupcem. Bili ste disciplinirani in potrpežljivi, ter ste tako zaščitili sebe in naše zaposlene. Hvala tudi za vse vaše nakupe v preteklih tridesetih letih. Danes je Fama to, kar je, predvsem zaradi Vas. Potrudili se bomo, da bomo še boljši. Vas pa vabimo, da še naprej ostanete naši zvesti kupci in prijatelji.

Vaša Fama Vipava

Market na Lavričevem trgu je od znotraj že prenovljen, zunanost pa bo v kratkem.

Famin market Julija v Lokavcu pa je že bil prenovljen. Vabljeni!

Korona – nadloga ali izziv

Že od novega leta se je slišalo za neko gospo 'korono', ki je prišla iz Kitajske, hodi po svetu in je prava 'nadloga'. Ko je prišla v sosednje države, smo mislili, da ne more čez mejo, a smo se ušte-li. Na našem koncu smo že vedeli več in ko sem na enem sestanku v Ljubljani konec februarja pripovedovala, kaj se godi v Italiji, sem bila dobesedno deležna posmeha.

Naslednje seje v živo ni bilo več, zaradi te nadloge so bili edina povezava elektronski mediji. Zame je bil prvi iz-ziv zoom sestanek, drugi pa virtualna razstava Umetniki za karitas. Da nisem mogla k zdravniku, kljub težavam, ne bi govorila. Tolažila sem se, da je mnogim ljudem veliko hujše, obenem pa se čudila gospem, ki so na družbenih omrežjih jamrale, da ne morejo s prijateljicami na kavo. Ko mi je gospa iz naše doline, ki živi v Milanu, povedala, da mimo njene hiše vozijo kamioni mrtvih ljudi, je tudi nasmeh zamrl. Stik v živo

Pri Karitas ni bilo dolgočas-ja; dogovarjanje, obveščanje, koordinacija se je marsikdaj zavlekla pozno v noč. V začetku smo dobivali zaščitno opremo preko Slovenske karitas ... ponjo je bilo treba v Ljubljano in jo potem razdeliti po vsej škofiji – Marjan hvala. Pri nas je teklo to preko občine in CZ. Hvala in vse priznanje, ni bilo povsod tako. Kljub temu, da smo s težkim srcem na vrata Centra karitas zapisali, da je zaprto, je pomoč ob upoštevanju vseh ukrepov tekla, saj je bilo razdeljenih 346 paketov pomoči – hvala Hermina; sta-

žnic, mali zneski, vendar za ti-stega, ki nima, je tudi 50 evrov pravo premoženje. Hvala vsem darovalcem, še posebej tistim, ki so začutili stisko družine, ki jim je pogorela hiša. Kljub krizi so dnevno prihajala nakazila ... več kot 50.000 evrov se je nabralo.

V hiši Malorca za brezdomne je bil velik izziv ali zapreti ali vztrajati. Mnogi podobni cen-tri po Sloveniji so se zapirali, zato velik hvala Luciji in sode-lavkam, pa tudi možakarjem, ki so se dosledno držali navo-dil.

Otroci, mladi in starejši, so

in na daljavo z družino je bilo za moje srce dovolj. Po vsem svetu je bilo veliko molitev, mnogi so spremljali maše po TV ali po youtube kar iz do-mače župnije. Papeževe pridige so bile dobesedno zdravilo za dušo. Mnogim starejšim je bil to izziv, da so prijeli za miško, kar bo koristilo še naprej.

rejšim in bolnim pa sta pomoč peljala domov duhovnika Mar-ko in Primož – hvala. Kaj kma-lu smo ugotovili, da družine, ki imajo doma otroke, potrebu-jejo več, zato smo nabavili do-datno hrano za otroke, seveda ob pomoči občine Ajdovščina in Vipava – hvala. Prihajale so tudi prošnje za plačilo polo-

bili v korona paketu inovativni. V 'Popoldan na cesti' so otroci vztrajno pisali pisma starejšim, ki so bili v karanteni v domo-vih starejših v Ajdovščini in Vipavi. Tatjana, hvala za idejo in osebju v domovih, da so pri-sluhili ideji, da »človek ne živi samo od kruha« in razdeljevali pisma starostnikom. Predvsem pa hvala staršem, učiteljem na osnovnih šolah in otrokom, ki so v tej verigi sodelovali. Pisem je bilo čez 300, tako, da jih je šlo nekaj celo v črnovrški dom. Seveda je bilo to za Mlado kari-tas le dobrodelni vidik. Osnov-na dejavnost za učno pomoč se je spremenila v učno pomoč na daljavo, ki je bila v novem kon-tekstu šole še kako potrebna, vsem prostovoljcem hvala, ki so to izvajali, pa tudi županu, ki je na hitro preskrbel raču-nalnike za tiste družine, ki so jih potrebovale.

Še bi lahko pisala, vsak dan je bil novi izziv, čutim, da smo v 'korona času' postali bolj soli-darni in bolj prijazni. Če bodo zaradi tega naši odnosi boljši, potem 'draga gospa korona' hvala tudi tebi. Sedaj pa pojdi in nas pusti boljše in zdrave.

Jožica Ličen,
ravnateljica Škofijske karitas
Koper

Vsaka nova zgodba je priložnost za učenje

Čeprav narazen, v mislih vedno skupaj!
(učenci 1. triade ob občinskem prazniku)

Čas epidemije, soočanje z ne-čim tako neznanim, novim in nevidnim je izziv za vse nas na vseh ravneh našega življenja in je velika šola za vse človeštvo. Ukrepi ob zaježitvi virusa so nam spremenili tok življenja in ga še vedno spreminjajo, brusi-jo in oblikujejo. Čez noč se je poučevanje preselilo na splet in otroke, starše, strokovne delavce šole in druge delavce potisnilo v povsem novo, ne-znano, skrb vzbujajočo situa-cijo. Takrat smo dojeli, da so internetna povezava, tablice, pametni telefoni ter računal-niki pomemben in nenadome-stljiv dejavnik naših življenj. 'Pripomočki', ki so jih otroci do sedaj uporabljali za igro, preganjanje dolgčasa, so se spremenili v najpomembnejše orodje izobraževanja na dalja-vo. V senci epidemije se učimo novih načinov komunikacije, rokovati z novimi tehnologija-mi, strpnosti, doslednosti, hva-ležnosti, spoštovanja, vztrajno-sti, solidarnosti, potrpežljivosti itd. Nezavedno se učimo prav vsi in vzporedno rešujemo te-žak test v obdobju življenja.

Za 'lepo' življenje ne potrebu-jemo tako veliko, kot nam to prikazujejo reklame in drugi oglaševalci. Potrebujemo le zdravje, hrano, bivališče, pro-stor, ljubeče odnose doma, v soseski, službi, voljo do dela ... Pa že to je izredno veliko in marsikomu nedosegljivo.

Danes se zavedamo, da na po-čitnice ni potrebno potovati na drug konec sveta, saj tudi v naši neposredni bližini živijo zani-mivi ljudje. Spoznali smo, da so čudoviti kotički narave prav blizu nas. Da lahko svežo zele-njavo in sadje dobimo nedaleč od doma oz. si to pridelamo doma. Da smo in vedno bomo odvisni drug od drugega. Da so nerganje, kritiziranje, obto-ževanje in stalno pritoževanje 'ubijalci medsebojnih odnosov znotraj družine, na delavnem

mestu, skupnosti, vse to pa ne vodi k reševanju težav.

Zelo pomembno je, kako se odzovemo na dano situacijo in kako hitro se iz nelagodnega položaja pomaknemo naprej k iskanju načinov, kako reševati težave. Sodim med tiste, ki po-trebujemo vedno nove izzive, in ta situacija, v kateri smo se znašli učitelji, je prav gotovo velika preizkušnja. Prvih ne-kaj dni je bilo zelo burnih, a kmalu ugotoviš, da je najbolje, da se ravnaš po zdravi kmeč-ki pameti in se osredotočiš na temeljna znanja. Pri tem je po-trebno poudariti, da so starši naši neprecenljivi pomočniki, ki si zaslužijo pohvalo. Moja dolžnost na tem mestu je, da jim povem, da jih učitelji neiz-merno cenimo in smo jim hva-ležni. Zavedati se moramo, da brez njih pri mlajših otrocih, pa tudi tistih starejših, pouk na daljavo ne bi bil mogoč.

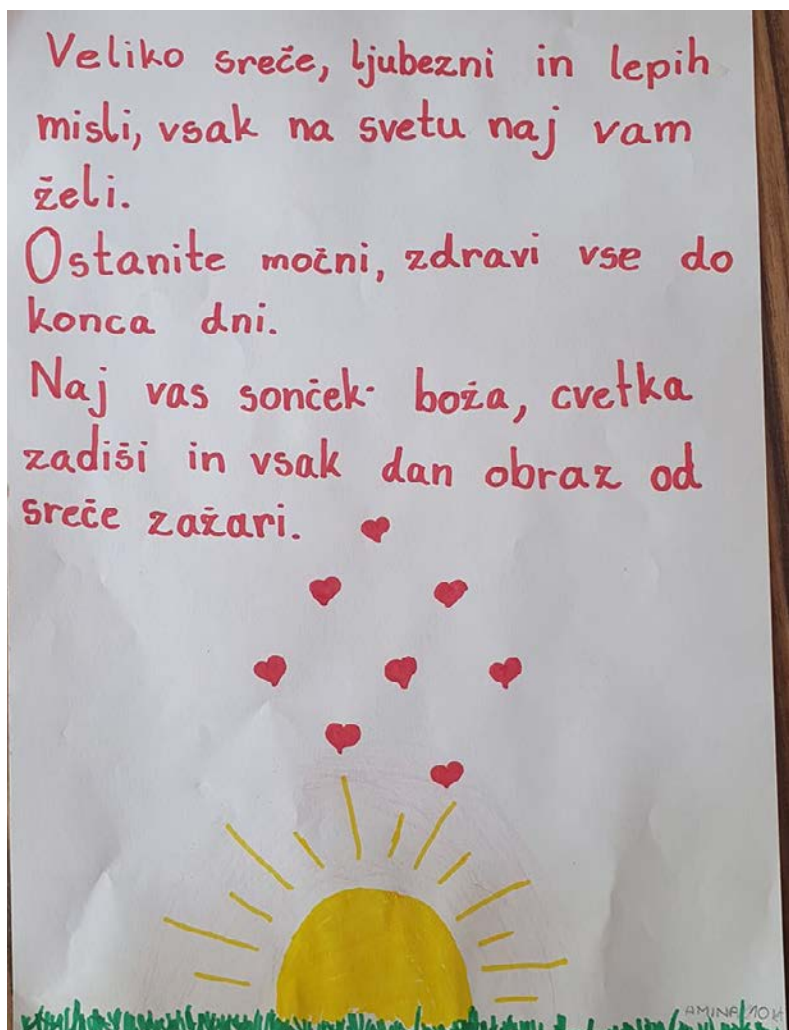
Menim, da smo se v večini ekspresno prilagodili novim razmeram, kar veliko pove o

vseh, ki smo odgovorni za po-dročje vzgoje in izobraževanja otrok v šoli kot tudi vseh tistih, ki so odgovorni za njihovo tele-sno in psihično zdravje. Tu ne gre prezreti nobenega, ki se v dani situaciji trudi za dobrobit drugega. Pohvalno je tudi to, da znamo in zmoremo stopiti skupaj, ko je to potrebno. Do-kaz za to je, da smo ena izmed samooskrbnih občin. Nekateri učenci in strokovni delavci smo se že vrnili v šolske prostore, kar pomeni, da gremo ponov-no novim izzivom naproti. V življenju ni pomembno, koli-kokrat padeš, ampak da se ve-dno znova pobereš, nadaljuješ in gledaš naprej v prihodnost.

Vsaka nova situacija je zgodba zase in priložnost za učenje. Po vsaki preizkušnji prideš nazaj drugačen, modrejši in boga-tejši za neprecenljive izkušnje, nova spoznanja in vedenja.

Petra Terbižan Slejko,
vodja podružnice Lokavec
OŠ Danila Lokarja
Ajdovščina

Nasilje

Karantena nas je ubranila pred virusom in rešila mnogo življenj, saj smo obolevali počasi in ni primanjkovalo mest na intenzivnih oddelkih.

Po drugi strani se je življenje skoncentriralo za štirimi stenami. Naši domovi so dobili videz totalne institucije, veliko ljudi je doma delalo, živelo, se izobraževalo, jedlo, se rekreiralo, družilo prek medijev in še bi lahko dodajali. Vse se je odvijalo na enem mestu. V primerih, ko se na tem istem mestu pojavijo tudi odvisnosti, nasilje in druge stiske, ki povzročijo konflikte ter morebitno materialno pomanjkanje, se zidovi, ki nas branijo pred zunanjimi nevarnostmi, spremenijo v zidove, ki omejujejo in skrivajo kraj zlorabe in bolečine pred zunanjim svetom in morebitno pomočjo.

Naj na tem mestu najprej opomnim, da je potrebno najprej razumeti definicijo nasilja, ki

ljavi s pomočjo pristojnih in sicer policije, centra za socialno delo, humanitarnih društev in organizacij. Po drugi strani je vsakdo, ki ve za nasilje, dolžan le-to prijaviti, tudi če se bo morebiti žrtev postavila v bran svojemu rablju, saj jo je le-ta tako zmanipuliral in razvrednotil, da bo morda mislila, da si grdega ravnanja zasluži in je povzročitelj nasilja le »nekoliko izbruhnil«.

Zaradi zapletenih psiholoških mehanizmov in povezave ljubezni in nasilja v mentalnem prostoru žrtve in obnašanja zlorabljevalca, ki je lahko mnogokrat prežeto z opravičevanjem in drobnim prikupovanjem, se lahko zgodi, da se žrtev, ki je bila rešena iz domačega nasilja in odpeljana v varno hišo, večkrat vrne, dokler se njena potolčena samozavest in občutek lastne vrednosti toliko okrepi, da lahko dokončno odide.

Bodite strpni do žrtev in nestrpni do vseh vrst nasilja. Vsi imamo človekove pravice od rojstva. Naj človečnost in du-

Priložnost za nadgradnjo znanja

Prostovoljno gasilsko društvo Ajdovščina je v času epidemije sledilo vladnim ukrepom in svoje delovanje omejilo na le nužno. Dela nam kljub temu ni primanjkovalo. Po svojih najboljših močeh smo prispevali k vzpostavitvi varnostnih ukrepov, intervencij pa smo tudi imeli več kot običajno. Upoštevanje dodatnih preventivnih ukrepov je bil manjši izziv, vendar smo se jih hitro navadili. Smo pa prostovoljni gasilci zavezani k delovanju v izrednih razmerah in težkih časih in smo to situacijo sprejeli tudi kot priložnost za nadgradnjo našega znanja.

Delovanja v času korona virusa zagotovo ne bomo zlepa pozabili. Verjetno nam bo najbolj ostal v spominu požar družinske hiše v Lokavcu, kar je bila v vseh vidikih težka intervencija. Delo nam je tisti dan zelo otežila orkanska burja, vendar smo s skupaj z GRC Ajdovščina in PGD Selo intervencijo uspešno zaključili. Posledice tega požara so tudi marsikomu izmed nas trgale srce, vendar

smo iskreno veseli številnih akcij, ki se bodo družini pomagali ponovno postaviti na noge. Morda ko danes, bolj od daleč pogledamo nazaj, se lahko nasmehnemo ob spominu, kako so cevi in osebna zaščitna oprema po svoje letele po zraku in kako smo se mi na trenutek oprijemali vsega pritrjenega.

Naše društvo se zdaj zelo počasi vrača v stare tirnice na skoraj vseh področjih. Bolj previdno bomo zagnali delo z mladino, ki se najverjetneje do poletnih počitnic ne bo več srečala. Načrti za prihodnost zaenkrat ostajajo isti. V operativni se novim pogojem in situacijam moramo nenehno prilagajati, ostalo delovanje društva pa bo tudi zdaj, v kolikor bo to le možno, šlo po že začrtani poti. Trudimo se vlagati v opremo društva, gasilski dom in znanje naših članov in operativcev. Kako bodo in ali bodo posledice epidemije natančneje vplivale na naše delovanje, še ne vemo. V tem trenutku je pomembno, da se opremo tistega, kar nam je poznano in upora-

bimo svoje izkušnje in znanje pri načrtovanju prihodnosti. V osnovi si želimo, da bi nam bilo naše osnovno poslanstvo (opravljanje gasilske in reševalne službe ter zagotavljanje preventive) omogočeno na enaki ravni še naprej.

Vse vas bi radi za skupno, varno prihodnost spomnili na solidarnost do poklicnih reševalnih služb, vseh pripadnikov civilne zaščite ter prostovoljskih humanitarnih organizacij. V negotovih časih je prvim težko delo še oteženo, vsi pa potrebujejo za odhod na poziv več previdnosti in poguma kot ponavadi. Želimo si, da ob morebitnih podobnih situacijah upoštevate ukrepe ter nasvete in tako, tudi vi nam pomagate. In če se kdaj srečamo, naj bo to ob vašem obisku pri nas ali drugi lepši priložnosti. Z gasilskim pozdravom na pomoč!

Anja Pipan, operativka in mentorica mladine PGD Ajdovščina

ne pomeni zgolj pretepanja, temveč vključuje tudi zane-marjanje nemočnih (predvsem otrok, bolnikov in starostnikov) ter verbalno ali psihično nasilje. Ustrahovanje, grožnje izmišljevanje fiktivnih dolgov v smislu, ker jaz plačujem tvoje stroške, si mi dolžen/dolžna in zato moraš za vsako ceno delati tako, kakor jaz želim in karkoli zahtevam.

Doma se dogaja tudi veliko spolnega nasilja. Moški, ki obiskujejo prostitutke, se velikokrat začnejo izkoriščevalsko in nasilno vesti tudi do svojih partneric, ki postanejo zanje spolni objekt.

Vsakdo, ki je žrtev nasilja, se mora najprej zavedati svojih pravic. Nihče nima pravice, da drugega ponižuje, zlorablja ali zanemarja družinskega člana, ki ne zmore poskrbeti sam zase.

Svoje pravice lahko žrtev uve-

hovne vrednote vodijo vaše misli in dejanja. Primitivni deli možganov ali plazilski možgani morajo biti podrejeni mlajšim delom možganov, kjer so centri za kontrolo impulzov. Leta 2008 smo obeležili 60. obletnico deklaracije o človekovih pravicah, ki pa še vedno ni povsod uveljavljena.

V kolikor potrebujete pogovor in podporo pri spoprijemanju s težkimi občutki in odvisnostjo, me pokličite na 030-946-646 ali pišite na pelikan.ajdovscina@gmail.com. Uradne ure so vsak torek (9.00 - 12.00) in četrtek (16.00 - 20.00) na Gregorčičevi ulici 17 v Ajdovščini.

Svetovalka: **mag. Silva Pavlin - Zavod Pelikan - Karitas**, program: Pomoč odvisnikom in njihovim svojcem. Za podporo se zahvaljujemo Občini Ajdovščina.

Vrtec svojega poslanstva ne more izvajati na daljavo

zanimive vsebine, izhajajoče iz našega Kurikula za vrtce. Moram reči, da sem zelo ponosna na sodelavce, ker so se res potrudili, čutili stisko staršev zaradi zaprtja vrtca ter skušali z deljenjem svojih prispevkov in idej starše tudi na tak način malce razbremeniti. Upam, da smo jim tako ponudili veliko zanimivih idej za lažje preživljanje dni doma tudi z našimi predšolskimi otroki.

Sedaj sta ta dva nenavadna meseca za nami. Ali nam ju bo uspelo nadoknaditi, to je gotovo vprašanje, ki nima odgovora. Otroci, ki jim je bilo doma lepo, verjetno tega časa ne bodo potrebovali nadomestiti. Sprašujem pa se o tistih otrocih, ki živijo v družinah z različnimi resnimi življenjskimi stiskami. Ti so s svojimi starši gotovo težko preživljali to dvomesečno obdobje. Ko se ponovno vsi vrnemo v naše igralnice, bomo seveda z vso svojo srčnostjo in predanostjo strokovnih delavcev, svetovalnih delavk ter drugega osebja, skušali ponovno vzpostaviti varno, zaupno in prijazno okolje za naše najmlajše in se bomo tega obdobja, za katerega upamo, da je za nami, spominjali z željo, da se ne povrne.

Veseli smo, da se naše male hišice ponovno odpirajo, da vanje po dveh mesecih postopoma vstopajo otroci. Lepo je, ker v teh dneh sploh ni bilo veliko joka. Tistih prvih nekaj solzic se je hitro posušilo ob nasmeja-

nih strokovnih delavcih, ki so z navdušenjem pričakali svoje malčke v igralnicah. Sicer je zaradi manjšega števila otrok zaenkrat v vrtcu tiše kot običajno. Pa vendar je zelo prijetno ponovno na hodnikih srečati otroke in starše, s katerimi se kljub maskam na obrazu prijazno pozdravimo in nasmihamo, zadovoljni, da smo lahko ponovno skupaj.

Obdobje, ki je za nami, bo gotovo pustilo določene sledi v načinu našega obnašanja. Postajamo bolj previdni pri osebnih stikih, a vendar sem mnena, da ne smemo dopustiti, da bi to krhalo naše odnose. Vsi zaposleni smo sicer trenutno obremenjeni še z dodatnimi higienskimi ukrepi in priporočili glede obnašanja in izvajanja naših delovnih nalog. A zaradi pozitivne energije vseh zaposlenih, ki so nestrpnost čakali, da se ponovno vrnemo v vrtec, vem, da bomo zmogli prebroditi tudi to, recimo prehodno obdobje.

Vrtec je prostor, kjer so osebni kontakti, socialni stiki in odnosi, bližina, dotiki, druženje ter srečavanje otrok in zaposlenih pravzaprav nujni. Otroka negujemo, ga tolažimo, se z njim igramo, mu pomagamo ob njegovem učenju in pridobivanju izkušenj in tega ne moremo izvajati na daljavo, s socialno distanco, niti ne z masko na obrazu. Ne predstavljam si, da bi našim odnosom z otroki vsa ta dejanja odvzeli, saj bi to za odnose v družbi imelo prevelike in težke posledice.

Trenutki, ki smo jih doživljali v teh dveh mesecih, niso bili vsi prijetni. Nanje se verjetno

kot družba nikoli ne bi mogli ustrezno in prav pripraviti.

Upam pa, da nam je ta izkušnja prinesla zavedanje, kaj je v življenju bistveno za pristne odnose in zdravo družbo. Ne brezglavo hitenje in pehanje za stvarmi, ki niso bistvene, temveč odnosi s sočlovekom, s katerim lahko skupaj gradimo lepši svet in boljšo družbo ter se podpiramo. Žal je največkrat tako, da stvari in dejanja dobijo pravo ceno in vrednost šele takrat, ko jih izgubimo. Če nam je čas epidemije kot družbi pomagal pravilno poravnati vrednost pravih in bistvenih družbenih vrednot, potem je izpolnil svoj pravi namen. Pravijo, »da nič več ne bo tako, kot je bilo«. A v vrtcu si želimo in si bomo prizadevali, da nam naše poslanstvo, ki smo ga izvajali pred epidemijo, ne bo okrnjeno in preveč omejeno. Biti z otrokom blizu, ga objeti, pobožati, poslušati, se z njim veseliti, smejati, igrati, tolažiti, ko je potrebno ... to je edino, kar znamo v vrtcu prav in dobro početi. Prizadevali si bomo, da bomo tudi to šolsko leto zaključili v pozitivnem, otrokom prijaznem pedagoškem duhu.

Pravzaprav gre po dvomesečnem premoru za nov začetek, za nove priložnosti, za novo upanje, da nam bo tudi v prihodnje uspelo ohraniti kvalitetno javno predšolsko vzgojo. Verjamem, da nam bo uspelo in se veselim trenutkov, ko se bomo lahko ponovno z vsemi otroki srečali v vrtčevskih prostorih.

**Alenka Močnik, ravnateljica
Otroškega vrta Ajdovščina**

To šolsko leto si bomo v našem vrtcu žal zapomnili po nenavadni in predvsem neznani situaciji. Zaradi epidemije smo morali nepričakovano in zelo na hitro zapreti svoja vrata in to za cela dva meseca. Tako za otroke, starše kot za naše zaposlene je bila to neznana, nenavadna in v prvih dneh tudi malce strašljiva izkušnja.

Otroci so morda v začetku še najmanj čutili to spremenjeno situacijo, saj so ostajali doma v svojem domačem okolju s starši. Verjamem pa, da so večji med njimi kmalu pričeli pogrešati prijatelje iz vrtca ter svoje vzgojiteljice in vzgojitelje. Staršem vrtec pomeni pomoč pri vzgoji njihovih otrok, obenem pa je to otrokov prvi stik z institucijo na njihovi poti izobraževanja in odraščanja.

Za otroke je v vrtcu lepo in varno poskrbljeno. Družijo in igrajo se s prijatelji, krepijo si samozavest, oblikujejo socialne veščine v odnosih do vrstnikov in drugih odraslih oseb ter preko igre pridobivajo nova znanja in veščine za življenje.

Otrokom v vrtcu ponujamo različne dejavnosti, načrtovane ali nenačrtovane, ki so vse naravnane k skrbi za čim bolj uspešen razvoj vsakega posameznika. Vse to jim je bilo naenkrat vzeto, prepovedano, nedostopno.

Šola je kmalu po zaprtju začela z izobraževanjem na daljavo, vrtci pa žal svoje dejavnosti na daljavo ne moremo izvajati. Zato smo se odločili, da preko spletne strani delimo z našimi starši, otroki in zaposlenimi pozitivne misli, pesmice, zgodbe in pravljice, da ohranimo stik vsaj na daljavo. Nekateri vzgojitelji so s svojimi starši in otroki navezali stik preko telefona ali elektronske pošte, napisali so jim pisma. Vsem nam je namreč manjkala ta neposredni kontakt, ki nam je bil tako na hitro odvzet zaradi neznanega virusa. Kmalu je na spletni strani zaživel nov zavihek, ki smo ga poimenovali »spletni igralni kotički«. Objavljali smo različne prispevke naših strokovnih delavcev, ki so pripravili za starše in otroke različne

'Korona čas' v Centru starejših Pristan Vipava

V zadnjih dveh mesecih smo se veliko naučili, storili veliko dobrega in vsi skupaj uspeli preprečiti tisto, česar smo se najbolj bali.

Življenje v Centru starejših Pristan Vipava smo za nekaj časa prilagodili cilju, da preprečimo prinos virusa k nam in obenem še vedno ustrezno poskrbimo za vse, ki bivajo pri nas. Ostali smo zdravi in vsi skupaj se veselimo sproščanja ukrepov, ki so nas v tem času nekoliko omejevali. Ob vsakem sumu na okužbo s Covid-19 sta naši diplomirani medicinski sestre stanovalcu odvzeli bris, ki je bil nato poslan na analizo v Ljubljano. V času čakanja na izvid smo stanovalca preselili v tako imenovano izolacijsko sobo, v katero so zaposleni vstopali z vso potrebno zaščitno opremo. Sledilo je nestrpnostno čakanje na rezultate, ki smo jih običajno prejeli pozno zvečer ali sredi noči. Vsakič znova smo se

razveselili negativnega izvida in povratka stanovalca nazaj v svojo sobo. Počasi smo se navadili 'skafandrov' in protokolov ob sumih na okužbo, merjenja temperature, nošnje mask in druge zaščitne opreme.

Veliko iznajdljivosti je bilo potrebno pri organiziranju dela in potrebnih ukrepov za preprečevanje okužbe. Za svoje delo smo uspeli pridobiti dovolj zaščitne opreme, pokazala se je pomembnost medsebojnega sodelovanja med različnimi lokalnimi institucijami. Odlično sodelovanje z Zdravstvenim domom Ajdovščina, našim domskim zdravnikom, prijateljska pomoč Cirusa Vipava (do nedavnega so nam zagotavljali prostor za morebitno selitev okuženih stanovalcev) in

aktivni kontakti z drugimi domovi za starejše ter civilno zaščito so se pokazali kot ključni dejavniki pri obvladovanju epidemije za starejšo populacijo. Številni sprejeti ukrepi se sproščajo, stanovalci imajo zopet obiske, lahko zapustijo stavbo centra, popijejo kavo v domskem baru. Tega smo vsi zelo veseli in pričakujemo, da se bo življenje pri nas kmalu vrnilo na stara pota. Zagotovo pa bomo tudi v prihodnje morali

ohranili nekatere ukrepe, ki smo jih v času epidemije sprejeli in zmanjšujejo možnost vnosa virusa v naše okolje.

Spoznali smo, da nekatere stvari niso tako samoumevne, kot se nam na prvi pogled zdijo. Posedanje ob kavi na jutranjem soncu v družbi prijatelja ali sorodnika je morda šele sedaj dobilo svojo pravo vrednost.

Martin Kopatin, direktor

Življenje in delo na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina

Šolo najbolj povezujemo s poukom in drugimi interesnimi dejavnostmi. Kot vemo se pouk v tem času ni prekinil. Začeli smo s popolnoma novim načinom dela, na katerega nismo bili pripravljeni, niti izobraženi. Poznamo tehnologijo, vemo da obstaja več rešitev, vendar je šola velik sistem s približno 500 dijaki in 50 strokovnimi delavci. Znotraj omenjene množice so se našle številne težave, od tehničnih do osebnih. Praktično čez noč je bilo potrebno vzpostaviti sistem, ki je skušal predvideti in upoštevati težave posameznikov, omejitve v nepoenošeni in včasih nedostopni tehnologiji. Ugotavljam, da smo od vsega začetka odlično predvideli različne možne sce-

narije in težave. Ob stalni strokovni podpori tima sem redno sledil in usmerjal učitelje in njihovo delo. Čeprav je za končne analize prezgodaj, ugotavljam, da smo prav zaradi stalne skrbi za načrtovanje novih korakov, ki so se iz tedna v teden pojavljali, do sedaj uspešno opravili naloge povezane z zagotavljanjem kontinuitete pouka.

Ob pouku pa je v šoli potrebno zagotoviti zakonitost poslovanja, s čimer je povezana številna dokumentacija. V spremenjenih razmerah smo morali proučiti določeno staro in novo zakonodajo ter ustrezno izdajati številne odločbe, sprejemati interventne pravilnike, spreminjati hišni red in redno obveščati tako zaposlene

kot tudi dijake in starše.

Naša šola ima zelo razvito tržno dejavnost in za številne zaposlene pridobivamo sredstva za plače na trgu. Vedno rad pohvalim zaposlene, ki so vključeni ne le v dela na področju javne službe, ampak tudi na tržni dejavnosti. V času ukrepov, ki smo jih bili v zadnjih mesecih deležni, se je tržna dejavnost popolnoma ustavila. Ob tem smo seveda začutili vpliv na poslovanje, a zaenkrat brez večjih posledic, oziroma, situacijo uspešno obvladujemo. Računovodkinja mi je v tem času enkrat dejala, da je dobro, da smo vsaj elektrarno postavili. Te virus ni ustavil, pa še precej sončnih dni je bilo. Na koncu, kjer imamo v rednem času številne prilive, je bila v tem času le ena postavka – prodaja električne energije. Načrtov na področju racionalizacije stroškov v prihodnosti nismo zausstavili in smo tudi v tem času pripravljali določene ukrepe za prihodnost.

Medsebojni odnosi in odnosi z zunanjimi deležniki so zelo pomembni in vplivajo na kvaliteto opravljenega dela. Skrhani odnosi ali brezbriznost lahko v času krize pripeljejo do nepo-

pravljive škode. Odnosi so bili tako v tem času povsod na preizkušnji. Z redno telefonsko, video komunikacijo in komunikacijo v živo smo zagotavljali transparenten prenos in pravilno razumevanje informacij. Prav nerazumevanje vsebine in informacij je največkrat predmet sporov in nesoglasji. Po potrebi smo individualno reševali odprta vprašanja. To velja tako za delo na pedagoškem procesu med učitelji in dijaki kot pri izmenjavi informacij s tehničnimi delavci. Moram reči, da je prav to reševanje potekalo včasih še hitreje, kot 'normalnem' času.

Kako bomo nadoknadili zamujeno?

V tem času sem učitelje usmerjal k obravnavi lažje snovi in k omejevanju količine. Iz tega sledi, da se bi morali soočiti z nepredelano snovjo in gotovo se bodo odpirala vprašanja o odpravljanju teh primanjkljajev. Sam vidim več prednosti kot primanjkljajev. V učnih načrtih namreč pogosto spregledamo ali zmanjka časa za splošne cilje in kompetence, ki naj bi se pri vseh predmetih razvijale. Delo, kateremu smo bili izpostavljeni dijaki in za-

posleni, je okrepilo področja kot so samoiniciativnost, podjetnost, učenje učenja, razumevanje in sporazumevanje, pomen jasnosti podajanja informacij, kompetenco digitalne pismenosti in podobno, čemur lahko rečemo šola za življenje. In šola mora preko podajanja vsebin biti šola za življenje. Primanjkljaje s področja vsebin pa bodo učitelji ali izpustili (če bo šlo za manj pomembne vsebine, ki se ne nanašajo ali povezujejo s snovjo naslednjega letnika) ali bodo snov smiselno obnovili, oziroma jo ustrezno prepletli z obravnavo nove snovi.

Zdi se mi zelo pomembno, da strnemo vsa znanja in spretnosti, ki smo jih pridobili, ko smo bili prisiljeni v nov način dela in jih v neki obliki smiselno uporabimo pri rednem delu, ki nas čaka že v naslednjem letu. Sam sem optimistično naravnani in verjamem, da bomo poučevali in delali približno tako, kot pred pojavom virusa, vendar opremljeni z novimi znanji in izkušnjami, kar bo le dvignilo kvaliteto našega dela.

Andrej Rutar,
ravnatelj SŠ Veno Pilon

Z novimi znanji in izkušnjami gremo naprej

Te dni, ko se epidemija COVID-19 v Sloveniji umirja in se življenje spet vrača v bolj ali manj ustaljene tirnice, je z mojega zornega kota pogled nazaj veliko bolj miren in sproščen, kot pa je bil pogled v prihodnost petek, 13. 3. 2020, ko smo se z učitelji naše šole na zadnji konferenci v zbornici pripravljali na pouk na daljavo. V tistem trenutku je bilo v zraku ogromno vprašanj in skoraj nobenega odgovora. Na kakšen

način bomo komunicirali z učenci? Kako so družine naših učencev opremljene z računalniki in dostopom do spleta? Bodo lahko sodelovali pri pouku na daljavo? Kateri komunikacijski kanal je učiteljem in učencem najbližji? Kateri je najboljši? Koliko časa bo potekal pouk na daljavo? Kdo od nas bo zbolel? Koliko otrok bo zbolelo ali izgubilo v tej epidemiji koga od najbližjih?

Razšli smo se s cmokom v grlu,

saj smo slutili, da se ne poslavljamo samo za dva tedna. Še zadnji pogled na učilnice, še zadnji pozdrav sodelavca in šola se je zavila v molk!

Na prvi pogled so prazne učilnice delovale, kot da so učenci na počitnicah, delavci šole pa na dopustu. A temu ni bilo tako. Ko sem prišla v šolo, da bi staršem izposodila tablični računalnik za njihove otroke ali opravila katero drugo nujno delo, tišina v šoli ni bila spokojna, kot je med poletnimi počitnicami. V zraku je bila negotovost, grožnja ... S panojev so name zrla obrazi nagajivih otrok, kot so jih upodobili naši učenci pred karanteno. Bodo naši učenci še otroško nagajivi, ko se bodo vrnili v šolske klopi? Ali pa bo epidemija za vedno spremenila njihova življenja in »nič ne bo več tako, kot je bilo«?

Na srečo se najhujše napovedi za našo občino niso uresničile. Nihče od naših otrok ni zbolel in tudi njihovi najbližji so ostali zdravi. Prav tako so ostali zdravi vsi naši učitelji in ostali delavci šole. Nihče v občini ni umrl zaradi te bolezni. Hura! To, da smo vsi ostali zdravi, je najpomembnejše.

Pouk na daljavo je tekkel bolje, kot smo na začetku domnevali. Učencem smo izposodili več kot 30 računalnikov, petim družinam smo s pomočjo Zavoda za šolstvo in donatorjev vzpostavili internetno povezavo. Večina učiteljev je v tem času iskala nove načine poučevanja in to znanje jim bo prav prišlo tudi v prihodnje. Ogromno so se naučili tudi naši učenci. Mogoče ne obvladajo tako dobro matematike, slovenščine in drugih predmetov, kot bi jih, če bi potekal pouk normalno, a prav gotovo veliko bolje obvladajo različne načine komunikacije na daljavo in delo z računalnikom. Marsikateri otrok je šele v času pouka na daljavo ugotovil, da računalnik ni igračka, temveč orodje, s katerim se opravi delo. V življenju jim bo to znanje še kako koristilo.

Seveda ni vse rožnato. Tudi v naši šoli so učenci, ki jim pouk na daljavo ni stekel. Prvi meseci naslednjega šolskega leta bodo namenjeni ponavljanju in utrjevanju snovi, ki je na daljavo ni bilo mogoče usvojiti. Kljub temu menim, da nam je s skupnimi močmi uspelo ogromno doseči. Še enkrat smo do-

kazali, da smo lahko uspešni, če smo učitelji, učenci in starši povezani v trden trikotnik. Sodelovanje staršev je v času pouka na daljavo ključno za uspeh pouka, zato nam je njihova povratna informacija v tem obdobju še toliko bolj pomembna kot sicer. Zelo smo veseli vsake njihove pohvale, pomembne pa so tudi graje, saj nam pomagajo izboljšati naše delo.

Zato se na tem mestu zahvaljujem vsem staršem, ki so sodelovali z nami v tem času in nam pomagali, da smo lahko pouk na daljavo izpeljali. Zahvaljujem se tudi vsem učiteljem, ki so v skrbi za učence preizkušene metode poučevanja čez noč spremenili, se čez noč naučili veliko novih veščin in so dokazali, so res Učitelji (z veliko začetnico). Zahvaljujem se tudi vsem ostalim, ki ste na kakršen koli način pomagali, da šola deluje, da smo ostali zdravi in da se življenje v šoli lahko počasi vrne v ustaljeni ritem. Res je, nikoli ne bo več tako, kot je bilo. A v tem trenutku to gledam s pozitivne strani: veliko smo se naučili, povezali smo se in dokazali smo, da zmoremo. Z novimi znanji in izkušnjami gremo naprej.

Irena Kodele Krašna,
avnateljica OŠ Danila
Lokarja Ajdovščina

Koronavirus – moje doživljanje

Tako kot pri nas vseh je tudi v moje osebno in poklicno življenje koronavirus prinesel številne spremembe. Nekatera doživetja, ki so posledica tega izjemnega obdobja, lahko opišem kot lepa. Druga prinašajo resna vprašanja glede prihodnosti. Tretja, ki so povezana s poklicnim delovanjem, pa so zahtevala in še vedno zahtevajo hitro organizacijsko odzivanje ter ukrepanje.

Kot lepa zagotovo lahko najprej opišem tista, povezana z našim družinskim življenjem.

Dva odrasla sinova študenta in soprog so ostali daljše obdobje doma. Tako nam je bilo, kot nekakšen zapoznel odmev, namenjenih mnogo lepih skupnih družinskih trenutkov, ki se sicer ne bi nikoli odvili. Kot mnogi drugi smo se tudi mi povezali z najbolj preprostimi

opravili terdelili skrb za mojo pogumno mamo, ki pri 83 letih vztraja, da živi sama.

V tem času je narasla ponudba številnih spletnih tečajev. Šolniki smo se udeleževali predvsem tistih, ki so bili povezani z izpopolnjevanjem naše digitalne pismenosti ali s področja psihologije. Sama sem izbrala mednarodni spletni tečaj s področja filmske vzgoje, kjer so bili mentorji vodilni evropski pedagogi s tega področja. In glej: v zadnjem tednu smo kot nalogo dobili v branje in komentiranje slovensko Strategijo nacionalnega programa filmske vzgoje, ki je bila izpostavljena kot poseben primer dobre prakse glede na majhnost države. To me je preželo z resničnim ponosom na naše šolstvo in podporne institucije, ki kulturno-umetniški vzgoji namenjajo posebno skrb. In seveda tudi s ponosom na našo občino, ki podpira filmski projekt za šole, kot bi si ga marsikje po svetu le želeli. Zato je moja velika želja, da posledica koronavirusa ne bi bili varčevalni ukrepi, ki bi okrnili katerekoli sedanje utečene programe in standarde v naših šolah.

Večino mojega časa pa je v tem času prežemala skrb za našo dobravsko šolo. Ko smo

po zaključku zimskih počitnic posodobili načrt ravnanja v primeru pandemij, nismo mogli niti slutiti, kakšni vratolomni preobrati se nam obetajo v neposredni prihodnosti. O pozitivnih praksah pouka na daljavo in bremenu, ki so ga pri tem prevzeli nase starši, je bilo veliko napisanega. Znanja so tudi opozorila o negativnih vplivih takšnega načina dela. Kljub veliki angažiranosti, da bi pomagali vsakomur, pa v nas ostajajo skrbi in vprašanja: kdo izmed otrok je s samoizolacijo postal še bolj osamljen, kdo ob navodilih za domače delo tiho obupuje in se odmika, kdo vse si ni upal povedati, da z delom izostaja, ker njegova IKT oprema ne zadošča. In najbolj zaskrbljujoče: kdo izmed otrok tiho trpi ob tem, ko je priča stiskam in težavam, s katerimi se spopada njegova družina.

Da součenci in starši že težko čakali na povratek v šolo, pove številka. V prvih treh razredih so bili na podružničnih šolah prisotni skoraj vsi učenci. Pouk na daljavo ne more in ne sme dolgoročno nadomestiti uveljavljenega načina. Kajti poleg učne snovi in znanj, za katere učenci prejmejo ocene, poteka še drugo vzporedno izobraževanje, ki ga nihče ne meri in ocenjuje in ki ni del državnih številčnih statistik o uspehu. Ta del predstavljajo tudi osebnostna rast in učenje socialnih

veščin, ki se krepita in razvijata ob vzpostavljanju raznovrstnih medsebojnih odnosov med poukom, med odmori, ob skupnem ustvarjanju, sodelovanju na športnih in drugih prireditvah, medsebojni pomoči. Za mnoge učence je šola varovalni dejavnik, ki jim je sedaj preveč oddaljen.

Da v stiski ljudje stopijo skupaj, se je pokazalo tudi v našem šolskem okolju. Ob vseh preobratih, ki so naše delo postavili tako rekoč na glavo, so naši zaposleni pošteno zavihali rokave in najprej bliskovito vzpostavili pouk na daljavo. V minulem in tem tednu pa je skupaj s tehničnim osebjem prav tako stekla udarna akcija, da se pripravi vse potrebno za povratek učencev. V takšnem kolektivu, kjer so skupni dogovori in medsebojno razumevanje na prvem mestu, je res prava sreča delati. Zahvala pa gre tudi vsem našim staršem, ki so ob vseh spremembah pokazali veliko mero razumevanja, nas s številnimi pozitivnimi povratnimi informacijami bodrili ter nam dajali novega zagona, da našo prakso izboljšujemo.

Dragi sodelavci, spoštovani starši. Hvala vam!

**Mirjam Kalin, ravnateljica
Osnovne šole Dobravljah**

Samoumevnost v resnici ni samoumevna ...

Da knjižnice ni, se zavemo, ko so njena vrata zaprta

V marcu in aprilu je imela Lavričeva knjižnica predvidenih več zanimivih dogodkov s še bolj zanimivimi gosti: Tomom Križnarjem, Boštjanom Videmškom, Gorazdom Humarjem, Mitjo Čandrom. Zgodilo pa se je, da je kot zadnji v začetku marca gostoval dr. Uroš Lipovšek, dopisnik nacionalne RTV hiše na Kitajskem, s predavanjem, v katerem je govoril tudi o bolezni covid-19, ki se je tedaj močno širila v tej državi. Še slutili nismo, da nas bo dober teden pozneje zaprla med štiri stene. Čez noč je zaprla tudi knjižnico in njene enote v Ajdovščini, Dobravljah, Vipavi, Podnanosu in Potujočo knjižnico.

Knjižnica je dobesedno čez noč utihnila. Zaposleni smo med delovniki izvajali osemurno dežurstvo in pomagali članom pri dostopu do elektronskih virov, podaljševanju gradiva, pri iskanju informacij. V nujnih primerih smo zanje pripravili gradivo, pozneje smo začeli z osebnim vozilom dostavljati na dom naročeno gradivo za študijske in projektne namene. Zaustavili smo zaračunavanje zamudnine, izključili smo programske kontrole za terjatve in potek članstva in omogočili brezplačno uporabo e-virov v času epidemije, za tiste, ki so želeli uporabljati le e-vire, pa je bil spletni vpis brezplačen. Pred vrata smo postavili voziček 'Vzemite-berite' in ga napolnili z razkuženimi odpisanimi knjigami. Veliko dela je bilo opravljenega za

zagotavljanje elektronskega prometa. Preko FB smo posredovali predstavitev in avtorje, otrokom pa zgodbe, sodelavec Matjaž je posnel lastno priredbo ljudske pravljice in stripa Grdina pod kamnom in Grdina. Sodelavci elektronske revije Burjač so zvočne posnetke kratkih zgodb ponudili tudi slepim in slabovidnim. 'Eksplozirala' je izposoja e-knjige BIBLOS – v primerljivem obdobju lani smo zabeležili 140 izposoj, med epidemijo kar 1.139.

Izpeljali smo obsežno interno, zunanjemu očesu nevidno delo, za katerega običajno primanjkuje časa. V vseh enotah smo izpeljali izločanje in odpis gradiva (skoraj 4.400 enot), pregledalo in ovrednotilo se je statistike, stroške in finance, ocenilo izpad prihodkov, vpi-

sovalo še nevpisano gradivo ... Nabavljali smo zaščitne pregrade, razkužilo in rokavice, iskali maske. V knjižnici so bili največ štirje ljudje, ločeni in seveda zaščiteni. V vseh enotah razen v Ajdovščini smo opravili inventuro gradiva (na 5 let) zato še sveži podatki: zaloga knjig v Vipavi je 25.746 enot, v Podnanosu 13.234, v Dobravljah 7.322 in na Potujoči knjižnici 25.992, skupaj 72.548 enot.

Ko se je epidemiološka slika začela izboljševati, smo kot prvi začeli načrtno izvajati vračanje gradiva. Izposojenih smo imeli 22.000 knjig, od tega samo v Ajdovščini skoraj 13.000! Brez vračanja bi knjižnici kmalu zmanjkalo knjig za izposajo. Sprva smo jih ročno razkuževali, nato smo jih – na podlagi smernic NIJZ – začeli

odlagati v 7-dnevno karanteno.

Organizirali smo tudi vračanje gradiva Potujoče knjižnice na terenu. Za pomoč smo se obrnili na osnovne in srednje šole, na vrtec in na dijaška domova.

In prišel je torek 28. aprila, ko je vlada splošne knjižnice, galerije in muzeje ter dimnikarje odprla kar z večernim sporočilom za medije. Čez noč! Čez noč smo tudi odprli osrednjo knjižnico kot edini v državi. Izposoja teče le preko pulta, omejeno število enot, ob zaščitnih ukrepih in izrednem urniku ... Sledile so knjižnice v Vipavi, Podnanosu in Dobravljah,

Potujoča knjižnica se vrača na teren z junijem.

Ko pišem prispevek, še čakamo smernice za nadaljnje delo. Ko ga berete, morda delo že poteka drugače. Zagotovo pa bo vstop v čitalnice dovoljen čisto nazadnje. Kakorkoli – smernic se bomo držali, ohranili pa tudi previdnost pri polnem sproščanju. Kajti, potrebujemo zdrave knjižničarje! Občutek, ko ostaneš pred zaprtimi vrati knjižnice, ki jo sicer imamo za del samoumevnosti vsakdana, pa smo spoznali v času epidemije.

Artur Lipovž, direktor

Socialno delo v času epidemije – tudi dobre, nove izkušnje

Razglasitev epidemije in uvedba ukrepov v zvezi s tem je tudi za nas, zaposlene na Centru za socialno delo Severna Primorska, predstavljala poseben izziv. V vseh naših štirih enotah - Ajdovščini, Idriji, Novi Gorici in Tolminu smo se v mesecu marcu hiteli prilagajati novim, še neznanim, kriznim okoliščinam. Iz ure v uro smo

sprejemali različne rešitve novih oblik organizacije dela, da smo lahko soustvarili okolja, ki so nudila ohranjanje zdravja uporabnikov in zaposlenih.

Nekaterim zaposlenim smo zato omogočili delo od doma in kot mnogi drugi delodajalci tudi druge oblike opravičenih odsotnosti. Del zaposlenih je svoje delo opravljal v naših po-

slovnih prostorih ves čas, neprekinjeno smo namreč izvajali vse nujne naloge, predvsem naloge na področju nasilja v družini, izvajanje socialno varstvene storitve 'prva socialna pomoč', priznanja očetovstev ipd.

Prav poseben izziv je predstavljala organizacija dela v naših programih kot je Dnevni ter Krizni center za otroke in mladostnike, kjer smo se trudili z otroci ohranяти vzpostavljen stik na daljavo in jim na tak prilagojen način nuditi potrebno pomoč. Ugotovili in prepoznali smo, da so 'naši' otroci zelo spretni in smo se skupaj z njimi učili novih komunikacijskih veščin, kar nas je še dodatno povežalo in okrepilo zaupni odnos. Vzpostavili smo nove, epidemiji prilagojene protokole, kako nameščati otroke, pri katerih bi se pojavil sum na okužbo.

Uporabnikom smo bili v času izrednih razmer neprekinjeno dosegljivi na daljavo – preko telefona, elektronske pošte ... Vloge za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev smo sprejemali v različnih oblikah, tudi poslikane s telefonom in poslane na enega od naših e-naslovov. V teh aktivnostih nas je pogosto reševala pozitivna naravnost na rešitve, trezno razmišljanje in sodelovalen duh.

Tako smo, skupaj s pomočjo države, ki je nekatere pravice

avtomatično podaljšala, zagotovili, da uporabniki niso bili prikrajšani za njihove pravice. Iz tega smo se naučili in prepoznali primer dobre prakse, da lahko (predvsem pri uveljavljanju letnih pravic) tudi na daljavo opravimo veliko, vsekakor več kot smo to počeli do sedaj. Uporabnikom smo tako prihranili čas in stroške poti do poslovnih prostorov CSD.

Zaradi omejitev osebnih stikov z uporabniki v času epidemije in na drugi strani potrebe po ohranjanju nudenja pomoči smo pri delu z našimi uporabniki pridobili tudi prve izkušnje uporabe video platforme. Takega načina dela se je poslužila tudi sodelavka, strokovna delavka Janja Batič iz Enote Ajdovščina, ki je zaznala potrebo, da vzdržuje stike z nekaterimi uporabniki ter izvaja svetovalne storitve z njimi preko telefona in video klicev. Prepoznala je, da se osebne stiske pri ranljivejših krepijo in da potrebujejo več in bolj kontinuirano podporo ter pomoč. Zlasti pri pogovorih z najstniki je opazila, da je težko vodila svetovalni pogovor, ko je na drugi strani nastala tišina, ko ni videla obraznega izraza, govornice oči, iz česar bi lahko razumela in razbrala čustveno doživljanje. Posledično je občutke in misli preverjala z vprašanji. Uporaba video načina pri pogovoru se je izkazala kot prava rešitev za

zagotavljanje primerne kvalitete stika v tej svetovalni storitvi na daljavo. Kot je povedala, je presenečena ugotovila, da se je hitro vzpostavila enaka stopnja zaupnega delovnega odnosa na obeh straneh in da se je svetovalni proces lahko odvijal tako rekoč enako učinkovito.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da imamo preizkušene in vzpostavljene 'rezervne' rešitve, ki so dobre in učinkovite, v kolikor nam bodo okoliščine še kdaj onemogočile srečanje z uporabnikom 'v živo'.

Vsem uporabnikom se iskreno zahvaljujemo za strpnost, za korektno sodelovanje, razumevanje in predvsem za potrpljenje v času epidemije, ko smo bili primorani s skupnimi močmi zadeve reševati na daljavo. Zaposleni smo se ves čas trudili, da smo bili odzivni, kljub epidemiji smo, opremljeni z zaščitnimi sredstvi, tudi obiskovali uporabnike, spodbujali, ohranjali in krepili smo sodelavske odnose z vsemi, ki so s pomočjo različnih komunikacijskih sredstev sporočali, da to želijo in potrebujejo. Skupaj smo soustvarili izkušnjo, iz katere smo se vsi veliko naučili. Hvala vsem!

Vsem želimo in voščimo veliko zdravja!

Patricija Može, direktorica Centra za socialno delo Severna Primorska

Veselje in tudi sreča v Domu starejših občanov Ajdovščina

Tudi naš dom v Ajdovščini se je srečal z nesrečnim virusom, ki je upočasnil vse prostočasne in zabavne aktivnosti stanovalcev v domu. Pa tudi vse nastope, katere tako močno pogrešamo. Počasi, res počasi in previdno pa smo se stanovalci in delavci doma dogovorili, da ponovno vzpostavimo aktivnosti, ki zlasti stanovalce doma osrečujejo, nam vlivajo veselja in korajže. Tako smo v torek organizirali tradicionalno glasbeno urico z udeležbo tistih, ki smo komaj čakali, da nam glasba polepša dan. Glasbeno urico je izvajal naš delavec in prostovoljec Bojan Uhelj, ki zavzeto že leta in leta spremlja glasbeno dihanje stanovalcev. Ti si vedno znova

želijo igranja čim večjega števila narodno zabavnih in ljudski pesmi, pa tudi dalmatinskih napevov. Stanovalci so vse skladbe zavzeto spremljali, zraven pa še zapeli. Take dogodke smo zadnje čase res močno pogrešali. Bojan je bil vesel vseh predlogov ter obljubil, da bo glasbene urice vodil še naprej. Prav tako, kot smo pogrešali glasbo, smo pogrešali tudi naše svojce in prijatelje. Grela pa nas je misel, da veliko ljudi misli na nas in nam pošilja tople misli in želje. Grele so nas tople misli vseh šolarjev, ki so nam pošiljali pisma, pa vsi telefonski klici ter videoklici svojcev. Bilo je včasih težko, bilo pa je tudi lepo, ko smo se nekaterim

videoklicem nasmejali, ko smo s svojci ugotavljali, kdo ima daljše lase.

Čudo tehnologije je mamljivi svet mladih, so pa minevali trenutki v našem domu, ko smo se

tudi stari ljudje nekaj naučili, predvsem pa z veseljem sprejeli in bili hvaležni za vse moderne računalnike in telefone. Kljub temu pa smo kdaj pa kdaj z veseljem še vedno zavili v 'dom-

sko knjižnico' po prijateljico knjigo, ki nam je krajšala dolge dneve.

Štefan Čičigaj, stanovalec DSO Ajdovščina

De Dietrich

Dve strani istega doma

V ekstremnih okoliščinah je dom naše varno zatočišče in da bo skozi vse leto tudi prijetno in udobno, vam ob nakupu katerekoli ogrevalne toplotne črpalke zrak / voda priznane blagovne znamke De Dietrich **klimo istega proizvajalca PODARIMO.**
Akcija velja od 1. junija do 31. avgusta 2020.

OB NAKUPU
TOPLLOTNE ČRPALKE
GRATIS KLIMA

Toplotna črpalka
zrak / voda
A++

Klimatska
naprava
A++

Megaterm
Nova Gorica • Postojna • Koper
veto group

akcija@veto.si | veto.si | tel.: 041 659 514

Megaterm d.o.o., Cesta 25. junija 1g, Kromberk, 5000 Nova Gorica, Slovenija

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Ivan Princes dr. vet. med.
041 618 949

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Nina Krašna, dr. vet. med.
051 321 368

OGLAŠUJTE

v časopisu Latnik

Andreja Lozar,
tel.: 040/826-142
e-naslov:
komerciala.latnik@
gmail.com

NOVO V AJDOVŠČINI SAMOPOSTREŽNA PRALNICA PERILA LAUNDRY LAND

ODPRTO VSAK DAN od 7.00 do 22.00

TUDI SOBOTE, NEDELJE IN PRAZNIKE

pranje perila 10kg = 4€
pranje perila 20kg = 7€
sušenje perila 10min = 1€

Plačilo je mogoče z bankovci ali kovanci,
v avtomatu za žetone.

Najdete nas na naslovu:
Goriška cesta 56, Ajdovščina

Se starejši bojite v knjižnico? Nikar!

V Lavričevi knjižnici opažamo, da med obiskovalci še ni veliko starejših članov. Sprašujemo se, ali vas skrbi možnost okužbe ali se bojite uporabe zunanjega knjigomata za vračanje. Mogoče ne veste, kako naročiti knjige, kar sicer priporočamo?

Nič skrbi, sporočamo iz knjižnice. Maska je seveda potrebna, toda pred vrati je sodelavec, ki poskrbi za razdaljo. In pomaga pri knjigomatu, preko katerega izvajamo vračanje knjig. Dodajamo še pomembno sporočilo: naš knjigomat deluje brez kartice in je bolj enostaven kot v Mercatorju!

Razkužilo je na voljo. Vstop je posamičen: eden ven, drugi noter, zaenkrat le do pulta. Če veste, kaj želite, gre hitreje; če ne, vam pomagajo z nasvetom izkušene knjižničarke. Če že prej sporočite na e-naslov ajdovscina@ajd.sik.si ali na telefon (05) 36-44-250 vaše želje, pa je še hitreje.

Še nasvet: poprosite vnuke, da vam pobrska po sistemu COBISS in vam na ta način rezervirajo knjige. Oni to znajo. Še prej so se oni od vas naučili vsega! Čas je, da vam vrnejo znanje.

Se vidimo v knjižnici!
A.L.

GEODELA

UGODNE geodetske storitve

kontakt: Marko Breščak
tel. (041) 28-38-29

e-mail: info@geodela.si
internet: www.geodela.si
Goriška 25/a, AJDOVŠČINA

* **GEODETSKI NAČRT ZA PGD**

* **DOLOČITEV MEJE PARCELE**

* **PRIDOBITEV HIŠNE ŠTEVILKE...**

Donacija Lavričevi knjižnici

Lavričeva knjižnica je prejela sklep fundacije Thoolen Foundation Vaduz s sedežem v Švici, da je uspela s prošnjo za donacijo v višini skoraj 20.000 evrov.

Knjižnica je odgovorne pri fundaciji prepričala s predlogom, da donacijo nameni nakupu in montaži predelne premične stene, s katero bo mogoče v nekaj minutah pregraditi prostor v izposoji in tako pridobiti dodaten zvočno izoliran prostor. Tako bo sočasno nemoteče potekalo redno delo in različni projekti in delavnice, ki jih izvaja knjižnica. Za-

ključena bo še indukcijska oz. zvočna zanka na mladinskem in na oddelku za odrasle. Nekaj opreme bo nabavljene za izvajanje terapevtskega projekta Beremo s tačkami, ki priteguje veliko otrok s težavami z branjem in koncentracijo. Ravno po zaslugi dobrega sodelovanja s skupino Beremo s tačkami iz Nove Gorice smo bili predlagani kot potencialni kandidati za donacijo.

Pogodba je podpisana, izvajalci so izbrani, tik pred 'korona-obdobjem' določeni roki pa se bodo, tako kaže, skrajšali.

A.L.

Zaljubljen v nogomet

Danilo Jazbar – 70 letnik

Ob čestitkah ob okroglem jubileju je bila za stare prijatelje to priložnost tudi za obujanje spominov na zdaj že precej oddaljena leta, vendar vseskozi povezana z nogometom. Sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja se je kot nadgradnja turnirjev v Vipavi, na katerem so sodelovale 'vaške' ekipe, vzpostavilo ligaško tekmovanje, bolj neformalno in na začetku z dobršno mero improvizacije. Zato se ga je oprijel naziv

'divja liga'. Sčasoma je liga organizacijsko napredovala, kakovost nogometa se je dvigala, moštvom pa so ton praviloma dajali nekdanji igralci Primorja na eni in nadarjeni, še ne odkriti talenti na drugi strani. Žabeljska ekipa si je naredila ime Samorastniki, njena posebnost pa je bila, da je igralce od vsega začetka ob robu igrišča usmerjal in spodbujal trener – Danilo Jazbar.

»Samorastniki so bili klub trdoživih prostovoljcev, ki so igrali v res težkih pogojih. Iz teh časov so mi v spominu najbolj ostali derbiji med Samorastniki in ajdovskimi Složnimi,« se svojih trenerskih začetkov spominja slavljenec. »V nogomet sem zaljubljen, odkar pomnim in prav zaradi tega je bila moja trenerska pot plod večinoma prostovoljnega in zanesenjaškega dela.«

Vztrajno delo in ljubezen do nogometa so opazili tudi v NK

Primorje in ga leta 1978 povabili v klub. Poslali so ga v trenersko šolo, ki sta jo takrat vodila prof. Branko Elsner in dr. Zdenko Verdenik. Leta 1979 je Danilo diplomiral in si pridobil trenersko licenco. Klub mu je zatem zaupal treniranje mladinske ekipe in vodil je kar sedem generacij. Veliko teh mladih fantov je preraslo v pomembne igralce članske ekipe, ki je igrala v prvi slovenski ligi. »Na žalost pa je bilo s strani vodstva kluba vedno manj zaupanja in vlaganja v mlade domače igralce,« se spominja Jazbar. »Še danes ne vem zakaj, toda vodstvo je vedno bolj zapalo kupljenim, dragim tujim igralcem, kot tistim, ki smo jih vzgojili doma!«

Leta 1992 je z diplomsko nalogo pri dr. Verdeniku pridobil naziv trenerja 1. razreda. Izkušnje in znanje je pridobival tudi po strokovnih seminarjih. V živo je poslušal legendarne

trenerje - Ivico Osima, Miljana Miljaniča, Tomislava Iviča in se od njih veliko naučil.

Trenerska pot ga je kasneje vodila v druge klube. Tako je v zamejstvu treniral mladinsko ekipo Primorje s Proseka, kasneje je v Komnu postavil temelje za mlajše selekcije in uspešno vodil mladinsko ekipo. Dvakrat je treniral ekipo Vipave, ki je igrala v primorski ligi in z njo osvojil tretje mesto. V ekipi so bili predvsem 'njegovi' nekdanji mladinci iz Primorja. Na povabilo Rajka Štolfe, ki je bil takrat član predsedstva nogometne zveze Jugoslavije, je v Sežani treniral mladinsko ekipo in sodeloval v strokovnem štabu slovenske mladinske reprezentance.

Tudi danes pozorno spremlja nogometno dogajanje, še posebno, ker sin Denis nadaljuje družinsko tradicijo in je eden od stebrov drugoligaša iz Brd. »Ponosen sem na to, da ima dobre karakterne lastnosti, pozitiven odnos do dela in treningov, na samih tekmah pa je pravi borec,« komentira sinovo igranje, ki ga pogosto spremlja s tribune v Vipolžah.

In kaj bi iz svojih dolgoletnih izkušen svetoval mlajšim trenerjem? »Imejte z otroki potrpljenje, dajte jim svoje strokovno in pedagoško znanje, predvsem pa jih naučite trdega dela in ustvarjalnosti. Le tako se vam bo vse povrnilo v obliki dobrih rezultatov.« Vzgoja domačih igralcev in sposobnost s pravilnim selekcioniranjem pripeljati igralca od pionirja do člana, je največja vrednota za vsak klub. Predvsem pa je to edina dolgoročna perspektiva kluba.

»Sam sem si od samih začetkov kot trener zanesenjak vedno prizadeval, da sem mladim igralcem verjel, jim zaupal in jih s strokovnim pedagoškim delom motiviral do trdega dela na treningih in tekmah in jih tako skušal pripeljati do uspešnih, dobrih igralcev v članskem moštvu. Takšne so moje izkušnje dolgoletnega trenerja in za tem stojim. Mojemu ljubljenu klubu Primorje pa želim, da se čim prej vrne na pota stare slave in zopet postane stabilen slovenski prvoligaš.

R. L.

Poleti s Kovka ostajajo

Po tragični letalski nesreči ultralahkega letala in jadralnega padalca nad Budanjami je služba za preiskovanje letalskih nesreč j priporočila, naj začasno prepovedo letenje v coni Budanje. Vendar je Javna agencija

jadralnimi padali in zmaji iz vzletne točke Kovk - Log pri Vipavi uvedla obvezno javljanje jadralnih padalcev letališču Ajdovščina.

Vsak, ki bo prišel na vzletišče na Kovku, bo moral z SMS

Foto: DJP Kovk

za civilno letalstvo RS kasneje pripravila sestanek za uporabnike zračnega prostora na območju letališča Ajdovščina. Po dogovoru bo agencija izdala direktivo o varnosti, s katero bo do uskladitve operativnih priročnikov za varno izvajanje letenja znotraj letališke cone Ajdovščina in cone letenja z

sporočilom najaviti svoj polet. O tem bodo jadralni padalci in zmagarji obveščeni s posebno tablo, ki bo nameščena na vzletišču samem.

Jadralno padalstvo sodi med paradne adrenalinske športe v turistični ponudbi Vipavske doline.

Maja, Dominika in Nuša v izbrani vrsti

Foto: FB ŽRK Mlinotest

Rokometašice ajdovskega Mlinotesta so v korona sezoni osvojile naslov podprvakinja in ponovile uspeh izpred 28 let. Dodatno priznanje ajdovski ekipi pomeni tudi vpoklic kar treh igralk Mlinotesta na priprave državne reprezentance za evropsko prvenstvo.

Na reprezentančnem spisku tokrat najdemo kar tri igral-

ke ajdovskega Mlinotesta, ob standardni Maji Svetik se v izbrano vrsto vrača Dominika Mrmolja, za organizatorko igre ajdovske ekipe Nušo Fegic pa je to prvi vpoklic.

Mlinarke so se po dveh dolgih mesecih premora znova zbrale in sicer najprej na prostem, v Palah. Seveda so bili prvi treningi namenjeni obnovi fizič-

ne kondicije, za kar je v klubu zadolžen Aleksander Lapajne. Ogrevanju so kmalu sledile tudi zahtevnejše vaje z namenom, da se bodo lahko dekleta čim prej posvetila igri z žogo, takrat že v dvorani.

Dobrodošli v svetu odgovornega ravnanja z naravo!

Papirnata vrečka

S FSC certifikatom, ki pomeni trajnostno, okolju prijazno, ekonomsko sprejemljivo in socialno pravično gospodarjenje z gozdom.

Bombažna vrečka

Zložljiva, pralna vrečka iz naravnega bombaža.

Biorazgradljiva vrečka

Za večkratno uporabo. Odvržena v zabojnik za organske odpadke, se vrečka razgradi v 100 % obsegu!

Trajna vrečka

Za večkratno uporabo. Narejena s 100 % obnovljivo energijo!

Narava daje veliko dobrega, zato odgovorno skrbim zanjo.
V naših trgovinah je z različnimi Mlinotestovimi vrečkami to enostavno.

MojaObčina.si. Kjer poročate tudi vi.

Ljudje pišemo zanimive zgodbe, zaradi katerih je vsak kraj edinstven. Vsak občan je soustvarjalec lokalnega utripa, zato vabljeni, da začnete tudi vi poročati o aktualnem dogajanju vaše občine na spletnem portalu MojaObčina.si (www.mojaobcina.si).

Objavljanje na portalu je omogočeno posameznikom ter društvom in ostalim neprofitnim organizacijam in je zanje

tudi brezplačno! Več kot je avtorjev, večja je pokritost tematik v vaši občini, kar je velika prednost, saj se na ta način obvešča tudi o tistem dogajanju, ki bi sicer lahko ostalo prezrto, a daje vaši občini poseben čar! Danes, ko se nahajamo v posebnih razmerah in ko je življenje v marsikaterih vidikih precej omejeno, se na prvi pogled morda zdi, da se nič ne dogaja, a vendar ... se dogaja! Poroča-

nje niso le navadne novice, saj lahko pripravite zanimive intervjuje, (foto)reportaže, pesnitve, video in avdio posnetke in podobno! Poleg novice je možno objaviti dogodek, če ga organizirate, pri tem pa ni važno, ali se odvija na fizični lokaciji ali na spletu.

Vi ste tisti, ki najbolje poznate svojo občino. Registrirajte se na portalu MojaObčina.si in s svojimi objavami prispevajte k pisani podobi svojega kraja!

Moja zgodba. Moj kraj.

Pridruži se svoji lokalni skupnosti na spletu:

www.mojaobcina.si

Dopustovanje 2020: Razširite glas o vašem kraju

Vsak kraj ima svojo edinstveno zgodbo, vendar smo ljudje tisti, ki jih pišemo. Vsak občan je soustvarjalec lokalnega utripa, zato vabljeni, da začnete tudi vi poročati o aktualnem dogajanju vaše občine na spletnem medijskem portalu MojaObčina.si (www.mojaobcina.si).

V današnjih posebnih razmerah, ko namje potovanje omejeno, turizem pa ohromel, res kaže, da bomo poletje 2020

preživeli znotraj meja naše male domovine. Ta kljub svoji majhnosti popotnikom ogromno ponuja, zato letos s pomočjo portala MojaObčina.si spodbujamo lokalni turizem v Sloveniji. Pri tem se še kako zavedamo, da je beseda domačina zlata vredna.

Odlične ideje za pohajkovanja in najbolj ažurne informacije iz vaših koncev lahko podate prav vi, saj sami najbolje po-

znate svoj kraj in veste, po čem izstopa. Predlagajte ljudem, kam vse se lahko odpravijo na izlet z družino ali v dvoje, v katerih aktivnostih naj se preizkusijo, katero izletniško točko naj obiščejo ali pa poročajte o svojem obisku zanimive lokalne znamenitosti.

Registrirajte se na portalu MojaObčina.siter razširite zgodbo iz vaše občine in prispevajte k lokalnemu turizmu!

Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola - SOPA

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina se je po dvomesečnem delovanju iz domačih pisarn ponovno vrača v društvene prostore v Palah. V času omejenega druženja in gibanja smo se pripravljali na aktivnosti iz projekta SOPA. Društvo se je v mesecu marcu

naj bi vsak prebivalec Slovenije, starejši od 15 let, v letu 2016 spil 87 litrov piva in 48 litrov vina in dva litra žgane pijače. Izsledki mednarodne raziskave za slovensko mladino med drugim kažejo, da je bil vsak četrti 15-letnik in vsak drugi 17-letnik opit vsaj dvakrat v ži-

Meje manj tveganega pitja alkohola - ne več kot:

Velja za: zdrave odrasle osebe
Ne velja za: otroke in mladostnike, nosečnice in doječe matere, poklicne voznike, bolne, ...

2019 vključilo v projekt SOPA – Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola, ki ga izvaja Nacionalni inštitut za javno zdravje. Glavni cilj projekta je zmanjševanje pitja v naši kulturi in s tem preprečevanje negativnih posledic, ki jih tvegano ter škodljivo pitje alkohola prinaša. Projekt SOPA sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija.

Slovenija spada v sam vrh med državami z največjo porabo alkohola na posameznega prebivalca na svetu. V povprečju

vljenju.

Čezmerno pitje alkohola s starostjo narašča, visoko tvegane opijanje pa je najpogostejše pri mlajših.

Pripravljamo tudi izvedbo tradicionalnih letovanj v Piranu in Nerezinah v času poletnih počitnic. Začeli smo z zbiranjem prvih prijav.

MDPM Ajdovščina na telefonski številki 041 490 360 ali e-naslovu info@mdpm-ajdovscina.si

OGLAŠUJTE v časopisu Latnik

Andreja Lozar,
tel.: 040/826-142
e-naslov: komericiala.latnik@gmail.com

Praznovanje svetovnega dneva knjige in avtorskih pravic

Noč knjige s pilonovci

23. aprila goduje sveti Jurij, zaščitnik viničarjev, viteških redov, tabornikov, kmetov, rudarjev, lončarjev, sodarjev, ujetnikov, popotnikov in konjenikov. Jurjevo je v Kataloniji dan vrtnice in dan knjige. Ta dan si Katalonci po tradiciji podarjajo vrtnice in knjige. Praznik pa je tesno povezan tudi s književnostjo, saj sta na ta dan leta 1616 umrla književnika Miguel de Cervantes in William Shakespeare. Unesco je leta 1995 v počastitev vseh književnikov zato razglasil 23. april za svetovni dan knjige in avtorskih pravic.

Dan knjige je posvečen promociji branja in opominjanju, kako pomembno je branje za človekov razvoj. Albert Einstein je rekel: »Če želite, da bi bili vaši otroci inteligentni, jim berite pravljice. Če želite, da bi bili še bolj inteligentni, jim berite še več pravljic.«

Na šoli smo se v okviru projekta OBJEM (Razvoj bralne pismenosti) pridružili projektu Noč knjige, ki sta ga je sedmo leto zapored organizirala društvo Festival Sanje in založba Sanje, pod geslom Edinost, sreča, sprava, saj praznujemo to leto tudi 220-letnico rojstva Franceta Prešerna. Organizatorji projekta pojasnjujejo, da je projekt nekomercialne narave, poteka kot družbena akcija in povezuje številne in raznolike lokalne prireditelje, ki samoiniciativno načrtujejo in izvajajo kulturne vsebine.

Na šoli smo pripravili nabor

dejavnosti, ki smo jih izvedli v prvem tednu maja. Preizkusili smo se v kreativnem pisanju, s katerim smo spodbujali večšine literarnega pisanja. Brali smo odlomke iz svojih priljubljenih literarnih del in se pogovarjali o literaturi na videokonferenčnem srečanju. Dijaki prvih letnikov predšolske vzgoje so pri pouku prek videokonferenc predstavljali svoje kamišibaje. Pri pouku francoščine dijaki ves čas poučevanja na daljavo ustvarjajo podkaste, v katerih prebirajo francosko in slovensko poezijo in prevode ter ustvarjajo lastna

kratka besedila. Največjega odziva pa je bil deležen poziv, da iz knjižnih naslovov ustvarimo pesem. V šolskem spletnem kanalu so dijaki in profesorji tako objavljali pesmi, ki so nastale z zlaganjem knjig drugo na drugo, da je iz naslovov nastala pesem. Nekaj si jih lahko preberete/ogledate na fotografijah.

Generalna direktorica UNESC-a Audrey Azoulay je v letošnji poslanici zapisala, da so »knjige okna v naša notranja življenja, obenem pa so tudi vrata, ki se odpirajo k spoštovanju in razumevanju drugih ljudi ne glede na vse razlike in meje.« Vodila vseh dejavnosti, ki smo jih izvedli, so bila fantazija, navdih in ustvarjalnost, ki so segla preko meja štirih sten, med katere nas je potisnila epidemija. Tako so se naši svetovi za trenutek srečali tudi ob misli na knjigo.

Mateja Ceket Odar, prof.

Ljubezen v pesmi

Prebujanje pomladi je mnoge dijakinje in dijake spodbudilo k literarnemu ustvarjanju. Naj vas pobožajo ljubezenski stih ustvarjalk, ki so pesnile pod mentorstvom profesorice Brigitte Slejko.

Iskana ljubezen

Zaprta
vsak v svojih glasnih mislih, v svojem ljubkem domu.
Jaz razmišljam o urah,
ki sem jih preživela s tabo, in nanje gledam
kakor na dišeč vrt, somrak in fontano ...
Vidiš,
tu je prostor, kjer tvoj prstni odtis še vedno počiva,
tvoji poljubi se še čutijo
in tvoj šepet še vedno odmeva.

Nika Skrt, 3. d

Dragi moj!

Minilo je že veliko časa, odkar sem se zazrla v tvoje bleščeče
oči,
ki se svetlikajo kot jutranja zarja.
Njihov zelenosiv odsev je kot poletni žarek na jutranji rosi, ki
se lesketa.
Pogrešam tvoj nasmeh
in tvoj pogled, ob katerem se počutim kot plešoč cvetni list v
vrtincu dišeče pomladi.
Kje je tvoja energija, ki me žene naprej?
Kje je tvoja dobra volja?
Tvoja ljubezen?
Ni je tu, sama sem.
Šele zdaj vem,
koliko mi pomeni tvoja bližina.
Čakam dan,
ko bodo moje oči spet uzrle tvoje zelenosive diamante
in bo moja dlan stisnila tvojo
in bo najin čas postal eno.
Tvoja

Sara Furlan, 1. e

Sorodna duša

Prišel si v moje življenje,
prišel si čisto po tihem in
čisto slučajno.
Prišel si in spremenil moj
pogled na svet.
Svet, ki ni znal živeti,
je sedaj poln upanja in življenja.
V trenutku si zavzel del mojega
srca, dušo in telo.

Kot da bi te že celo življenje
poznala.
Upam, da tega ne bom obžalovala.
Ti si tisti pravi,
to čutim in vem,
zato ti z veseljem povem:
"RADA TE IMAM."

Valentina Jandrič, 3. č

Webinar o Cankarjevi dramatiki

V petek, 8. maja 2020, smo se prijetno družili z dijakinji in dijakinjami primorskih srednjih šol v spletnem seminarju Primerjava dramskih oseb v štirih Cankarjevih dramah, ki tvorijo letošnji maturitetni sklop. Sodelovanje med Srednjo šolo Veno Pilon Ajdovščina in Fakulteto za humanistiko Univerze v Novi Gorici je obrodilo

zanimivo in vsebinsko polno predavanje, ki je letošnjim gimnazijskim četrtošolcem zagotovo odstrlo novo razumevanje prebranih besedil. Svoje poglede na ženske in moške like sta dijakom in dijakinjam posredovala predavatelja na Fakulteti za humanistiko Zoran Božič in Katja Mihurko Poniž, o analizi Cankarjevih

besedil pri pouku pa je spregovorila profesorica slovenščine s Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina, Mateja Ceket Odar. Organizacijo srečanja in moderiranje pogovora je prevzela multiplikatorica Laura Bratašev. Seminar je dostopen tudi na spletu, povezavo lahko najdete na spletni strani šole. Vabljeni k ogledu!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Novinarske dejavnosti v programu POŠ sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Tako je bilo – dnevniški zapis

Četrtek, 12. marec 2020

Današnji dan je drugačen od drugih, zato je prav, da mu namenim nekaj besed. Mediji nas od jutra zasipajo z vznemirljivimi novicami, saj so v Sloveniji odkrili prve primere okužb z novim koronavirusom. Ljudje se pogovarjajo le o tem in modrujejo o naši prihodnosti. Povsod vladata strah in dvom. Organizacije, ustanovljene za pomoč ljudem v krizi, – RK, Karitas, Civilna zaščita, zdravstveni delavci, gasilci – so preplavile ajdovsko življenje. In pred nekaj urami je prišlo nenavadno sporočilo: »Jutri gre v šolo, kdor želi.«

In kaj zdaj? Grem ali ne grem? Grem, prav, grem. Torej, jutri bom romal v šolo v pričakovanju, kaj bo.

Petek, 13. marec 2020

V šoli se nas je zbrala le peščica dijakov. Pouk je poln navodil. Vsak profesor nam želi dopovedati, kako naj bi se učili v prihodnje. Trudimo se kar najbolje vsrkati vsa navodila v upanju, da nam bodo prišla prav.

Prepričanje, da se bomo čez nekaj dni gotovo srečali in se

vrnili v šolske klopi, nam vli-va pogum. Saj se je šola včasih že zaprla za dva, tri dni zaradi ajdovske burje; tudi zdaj ne bo drugače. Vendar nam dvom in strah ne dasta miru.

Pouk na daljavo. Čeprav se mi je zdelo, da vse to razumem, se nenehno srečujem s številnimi neznankami. Nekatera računalniška orodja smo pri informatiki že spoznali, marsikaj smo vedeli že od prej, a zdi se, da to v nenadnem izrednem stanju ne zadošča. Tolažim se, da bo tako le nekaj dni, potem bo vse po starem.

V teh dneh spoznavam, da se je

vse spremenilo. »Svet je padel s tečajev,« bi napisali naši književniki. Kdaj ga bomo vrnili nazaj? Neka nenavadna sivina se vleče po ulicah. Dežne kaplje mračno vzdušje še stopnjujejo. Vrišč sosedovih otrok je utihnil, zaprti so doma. Ti dogodki so grozeči, zdi se mi, kot bi se približevala nevihta ali vihar. Danes sem zares doumel pomen besede ZDRAVJE. Televizijske slike iz naših bolnišnic in tujine to spoznanje le še poglobljajo.

Očetova delavnica je do preklica zaprla vrata. Tudi mi smo se zaprli v naše hiše in domove.

Nihče ne sme ven in nihče ne sme priti k nam. Toda človek je družabno bitje ... Bomo zmogli?

V hiši iščem miren kotiček. V roke vzamem knjigo za domače branje. Ne gre mi od rok. Vzamem zvezek, da bi napisal domačo nalogo. Odložim ga že pred samim začetkom. Tudi kitara, moja zaveznica, mi tokrat ne pomaga. Ždim pred ekranom in čakam, da se vrnejo starši. Dragi dnevnik, to pa ni kar tako.

V večernih urah si vseeno razporedim po mizi šolske potrebščine in sklenem: »Zdaj si sam svoj gospodar. Zavijaj rokave, kajti profesorjeve neposredne pomoči in spodbude ne bo.«

A prepričan sem, da nas profesorji ne bodo pustili samih in nam bodo priskočili na pomoč, kot so napovedali.

In kako je danes?

Petek, 15. maj 2020

Vrata se odpirajo. Delo v podjetjih je steklo, nekateri učenci bodo celo sedli v šolske klopi. Epidemija je preklicana. Premier je ponoči preklical izredne razmere, kar nas je navdalo z veseljem ali mogoče z novimi dvomi. Mislim, da večina učencev letos kljub temu ne bo šla v šolo in bo šolsko delo zaključila kar na daljavo. Naši

upi, da se bodo razmere toliko uredile, da se bomo še letos vrnili v šolo, so splavali po vodi. Dva meseca je potekalo učenje s pomočjo orodij svetovnega spleta. Vsi, profesorji in mi, smo se hitro navadili na drugačno delo. Profesorji so svojo obljubo držali – vsak dan smo imeli predavanja in pomoč. Z veseljem smo čakali znani glas, ki nam je razložil snov in pomagal pri usvajanju novega znanja. Razveselili smo se razrednih ur prek videokonferenc in razredničarkinih spodbudnih besed. Pri posameznih predmetih smo reševali naloge; profesorji so spraševali in zaključevali ocene, pisali smo preverjanja in šolski spis. Povratne informacije pri različnih predmetih so bile zelo dobrodošle. Upam, da sem se uspešno prebil skozi učno snov in ne bo prevelikih primanjkljajev v prihodnjem letu. Celotako sem igral prek ZOOM-a! Tudi s sošolci smo se virtualno srečevali, si marsikaj povedali, tudi potožili. Mnogo načrtov je letos ostalo le v naših mislih, kajti virus nam je 'odvzel' ekskurzije, našo pot v Firence, na Koroško in še marsikaj.

Teo Šinkovec, 1.b

Izdelava zaščitnih mask

Moja prva zaščitna maska

Znašli smo se v obdobju epidemije zaradi koronavirusa COVID 19, zato smo vsi dobro obveščeni, kako se virus prenaša, kaj moramo storiti in kako

ših dolžnosti v tem času je tudi nošenje mask v javnih prostorih, trgovinah, bankah, poštah ... Pri predmetu Študij okolja nam je profesorica predlagala, da bi tudi sami poskusili izdelati zaščitno masko zase in za svoje družinske člane. Od-

blaga, saj se mi pralne maske zdijo veliko bolj praktične, ker jih opereš in večkrat uporabiš, veš katera barva je tvoja in je tovrstno postopanje bolj varno. Navodila sem dobil na internetu. Sedel sem za šivalni stroj in začel z delom.

Presenetilo me je, koliko časa sem v resnici potreboval za izdelavo ene maske in kako dolgotrajno je to delo, če želiš slediti predpisanemu postopku. Izkušene šivilje gotovo nimajo teh težav. Maska je uspela in služi svojemu namenu. Doma smo izdelali še več zaščitnih bombažnih mask, za vse člane gospodinjstva in sorodnike. Te maske sicer res le preprečujejo kapljični prenos, a že zavedanje, da si sam nekaj storil in s tem pripomogel k preprečevanju širjenja okužbe, prinaša dober občutek. To je moja kapljica v morje ukrepov, ki jih moramo spoštovati, če želimo epidemijo premagati.

Urban Krkoč, 2.a

Od ideje do izdelka

Večina nas v teh dneh zaradi virusa ostaja doma, vendar

ko se odpravimo po nujnih opravkih in v trgovino, potrebujemo zaščitno masko. V ta namen sem se odločila, da se tudi sama preizkusim v izdelovanju mask. Na spletu te dni kroži mnogo različnih idej za izdelavo, nekaj postopkov nam je predstavila tudi profesorica.

Najprej sem izdelala masko iz papirnatih brisačk. Narejena je bila v samo 10 minutah. O njeni učinkovitosti prča ena

bi bila samo za enkratno uporabo, sem izdelala še pralno masko. Za izdelavo sem izbrala plenico, postopek je trajal le 5 minut več kot pri prejšnji. Ni bilo potrebno šivanje, elastiki sem na plenico enostavno spela s spenjačem. Pralna maska je vsekakor bolj praktična, saj jo lahko peremo pri 90 °C in tako uničimo bakterije.

Za izdelavo domače maske torej ni treba biti zelo spreten, saj

Zaščitna maska iz papirnatih brisačk

se obnašati, da bi epidemijo čim prej premagali. Ena od na-

ločil sem se za šivanje mask iz

Zaščitna maska iz blaga - plenice

izmed raziskav v Hongkongu, potrjuje pa jo tudi zapis v publikaciji Stanford Medicine, ki govori o tem, da so te maske podobne srednjemu sloju za filtracijo pri kirurških maskah. Kot najpomembnejše so izpostavili učinkovitost zadrževanja kapljic, ki jih izločamo pri kašljanju ali kihanju, in filtriranje aerosolov.

A ker sem želela masko, ki ne

je enostavna, hitra, predvsem pa učinkovita, ker lahko s tem preprečimo širjenje virusa. V teh časih si moramo pomagati, saj je pomembno, da naredimo vse, kar lahko, da zaščitimo sebe, svoje bližnje ter poskrbimo za zdravje.

Nicole Batagelj, 2. a

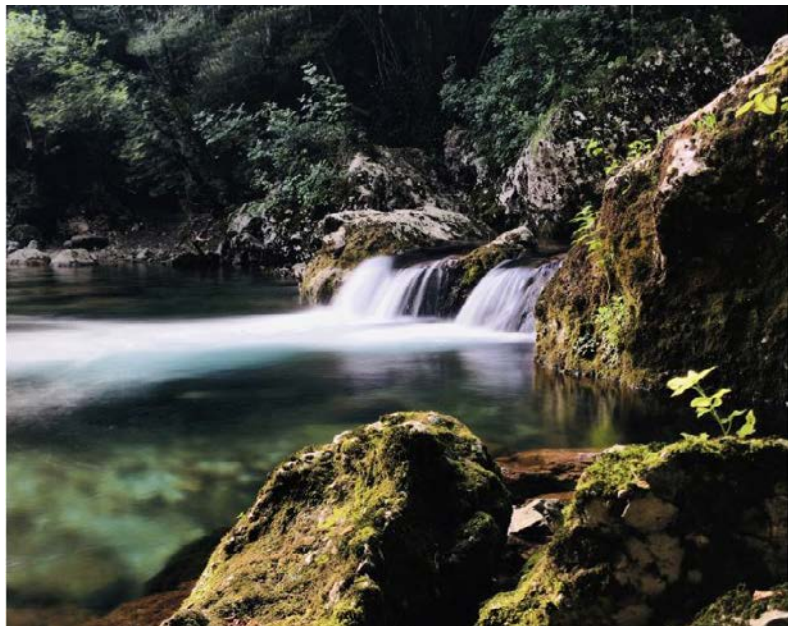
Duševno zdravje mladostnikov in ravnanje s tesnobo ter paničnimi napadi

Številni podatki, raziskave ter praksa nam kažejo, da število otrok in mladostnikov s težavami v duševnem zdravju narašča. Pomembno je, da se starši in pedagoški delavci tega zavedamo ter pripomoremo k pravočasnemu odkrivanju in ustrezni obravnavi. Precej povečan podatek, da se je v obdobju od leta 2008 do 2015 število obravnav otrok in mladostnikov zaradi duševnih in vedenjskih motenj, na sekundarni ravni zdravljenja, povečalo za 71 %. Prav tako je zaskrbljujoča tudi statistika porabe zdravil – ta se je za zdravljenje duševnih in vedenjskih motenj pri osebah, mlajših od 20 let, v obdobju 2008–2015 povečala za 48 %, najbolj pa se je povečala prav pri mladostnikih. Leta 2015 je bila za 73 % večja kot leta 2008. Najpogostejši vzrok obravnave so motnje vedenja, čustvovanja ter druge anksiozne (tesnobe) motnje.

Slovenska krovna zveza za psihoterapijo je v četrtek, 14. 5. 2020, organizirala spletni seminar z naslovom Ravnanje s tesnobo in paničnimi napadi, udeležilo se ga je 226 poslušalcev. Predavanje je izvajala Aleksandra P. Meško, specialistka klinične psihologije, njene delovne izkušnje pa govorijo same zase. Ključna spoznanja in rešitve bom povzela v nadaljevanju.

Angleška beseda čustvo (emotion) izhaja iz latinske besede 'emovere', ki pomeni spraviti v gibanje, iz česar sledi, da je osnovni namen čustev akcija

za ukrepanje. Čustva so psihofiziološki odziv na neko spremembo, dogodek, ki smo ga ocenili kot pomemben. Ljudje se vedno odzovemo na pomen dogodka in ne na dogodek kot tak. Psihoterapevti kot prvo poudarjajo pomen pravilne delitve čustev, in sicer na prijetna

in neprijetna čustva v nasprotju z znano delitvijo čustev na pozitivna in negativna. Omenjena delitev na pozitivna in negativna čustva namreč utrjuje predpostavko, da so nekatera čustva zaželena in dobra, druga pa nezaželena in slaba, kar pa ne drži. Tako prijetna kot neprijetna čustva so pomembna za pozitivno duševno zdravje. In strah je eno od osnovnih čustev preživetja – strah nas prevzame, kadar imamo občutek, da smo ogroženi mi ali naše vrednote, in zazdi se nam, da rešitev presega naše sposobno-

sti. Anksioznost ali tesnoba je strah, osredotočen na življenjsko situacijo v prihodnosti, za katero menimo, da ji nismo kos in zato se nam začnejo porajati neprijetne misli, dvomi.

Zanimivo in pomembno je vedeti, da človeški možgani ne razlikujejo med predstavami,

lize so načeloma dobre in potrebne, pretirano premlevanje, spraševanje o vzrokih in posledicah brez konca in kraja, pa lahko krepí neprijetna čustva ter nam črpa energijo. Prekomerno razmišljanje, na primer o tesnobi, sproži doživljanje le-te. Slednje postane obremenjujoče in zato želimo to omejiti. Raziskave in eksperimenti kažejo, da najbolj ruminiramo ob opravljanju rutinskih aktivnosti, kot so ležanje v postelji, dolgočasni sestanki, gospodinjstva opravila, sprehodi itn., saj imajo možgani takrat veliko svobode. Porodi se vprašanje, kako presekati ta začaran krog premlevanja – z antiruminacijskimi aktivnostmi, ki nas pritegnejo, po navadi so to pogovori z drugo osebo, družabne in športne igre, učenje novih veščin ...

O ustreznem ravnanju s strahovi lahko veliko preberemo. Pojavljajo se miti o obvladovanju in kontroli čustev, ki nas nagovarjajo na način: »Premagajte ...«; »Obvladajte ...«; »Znebite se ...«. Psihoterapevti opozarjajo na rezultate eksperimentov, ki kažejo, da bolj kot želimo neko situacijo obvladati, se je znebiti, bolj se vanjo zapletamo in podžigamo neprijetna čustva. Psihoterapija ne želi, da se človek nauči znebiti se čustev, jih blokirati, temveč da spozna, kako naj se nanje odzove. Svetujejo, da si dovolimo neprijetno čustvo doživeti v polnosti in mu tako dati možnost, da samo izzveni. Večkrat kot mu bomo dopu-

stili, da samo izzveni, večkrat bomo doživeli izkušnjo, da nam je uspelo in manj nas bo strah v prihodnosti. Podobno svetujejo ob doživljanju paničnih napadov. Pri osebni, ki ga doživlja, racionalni nasveti: »Dihaj, dihaj ...«; »Umiri se ...« ne delujejo. Takšni osebi lahko pomagamo tako, da smo sočutni, kar pomeni, da ji pripoznamo trenutno počutje, parafraziramo njene občutke, ji povemo, da se pogosto tudi sami tako počutimo ter ponudimo pomoč. Pomembno se je zavedati, da bo napad slej kot prej minil, v povprečju traja 10–15 minut, in v tem času je treba nekaj narediti. Svetujejo, da aktiviramo avtonomni živčni sistem tako, da spremenimo držo, se pretegnemo, se nečesa dotaknemo ...

Situacija, v kateri se nahajamo mi, naši otroci in mladostniki, je prežeta s prepovedmi, odloki, priporočili, nasveti ipd. Socialna izolacija, ki smo ji bili priča v preteklih dveh mesecih, ni nikogar pustila ravnodušnega, nasprotno, naše počutje je bilo temu primerno. Vsak od nas se je zagotovo zasačil ob premlevanju lastnih občutkov strahu pred virusom in morebitno okužbo. Upam, da smo se v veliki večini uspešno spoprijeli z njimi in so nas motivirali za nadaljnje delo. Tisto, ki bo opravljeno s srcem ter bo v korist otrokom in mladostnikom, ki se vračajo v šolske klopi.

Maja Marc, univ. dipl. ped.

Hotel za metulje, pikapolonice in čebele

Ljudje s svojimi posegi v okolje in onesnaževanjem uničujemo življenjski prostor žuželk. Vsako leto izgine kar 2,5 odstotka vseh žuželk in če bo šlo tako naprej, bodo v stotih letih izumrle, kar pa pomeni svetovno katastrofo. Mnogi se pomembnosti te vrste živali še zdaleč ne zavedajo.

Eden od glavnih vzrokov za zmanjšanje števila žuželk je intenzivno kmetijstvo, predvsem je uničujoča prepogosta uporaba pesticidov. Na področjih, kjer ni veliko intenzivnega kmetovanja, pa je pomemben dejavnik zmanjšanja števila žuželk dvig temperatur kot posledica podnebnih sprememb. Pri tako velikem izumiranju je

pomemben vsak posameznik. Če se slednji potrudijo in poskušajo narediti nekaj malega, da bo preprečil izumrtje žuželk, se v okolju lahko že veliko spremeni. Zato se je naša skupina odločila, da bomo izdelali hotel za metulje, pikapolonice in čebele. Te tri vrste živali smo si izbrali, ker so nam vseč in živijo v našem okolju.

V šoli smo pri predmetu 'Študij okolja' obravnavali to tematiko in se osredotočili predvsem na čebele. Ko smo zaključili s teoretičnim delom, smo se morali razdeliti v skupine in določiti, kakšen hotel bomo naredili. Naša skupina se je odločila za večjega, da bo nudil dom vsem trem izbranim skupinam žuželk. Nato smo začeli z izdelovanjem načrta in podrobnim raziskovanjem pikapolonic, metuljev in čebel (kakšna barva jih privlači, kakšen mora biti prostor ...). To nam je vzelo kar nekaj časa, saj nam je težavo predstavljala vizualna predstava postavitve hotela. Po končanem načrtu smo začeli z njegovim izdelovanjem, ki smo ga v večini naredili v šoli. Zaradi epidemije ga tam nismo uspeli dokončati, zato sta ga doma dokončali Laura in Maša Marc. Ogrodje hotela je bilo iz lesa, ki nam ga je priskrbel šola, pri delu pa nam je pomagal tudi hišnik. Hotel je skupaj s streho visok 50 cm, širok 35 cm in globok 15 cm. Desna polovica služi metuljem, leva pikapolonicam in zgornji del

(streha) čebelar. Prostor za metulje smo napolnili z lesom, za pikapolonice s slamo ter ga pokrili z mrežo in za čebele z bambusom, vejicami in storži. Ves material sta nabrali Laura in Maša Marc. Hotel zdaj uspešno služi kot zavetje za žuželke. Postavljen je zunaj na vrtu, 1,5 m od tal in v zavetju pred vremenskimi razmerami. Naloge smo se lotili zagreto in z veseljem, saj nas je profesorica dobro ozaveštila o ogrožanju populacije te vrste živali in šele sedaj se zavedamo pomembnosti našega projekta. Ponosni smo, da smo lahko del tega in tudi sami prispevamo k ohranjanju ogroženih skupin žuželk, ravnovesju v naravi in boljšemu življenju.

Ariana Kante, Urban Krkoč, Maša Marc, Laura Marc, 2. a

Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina

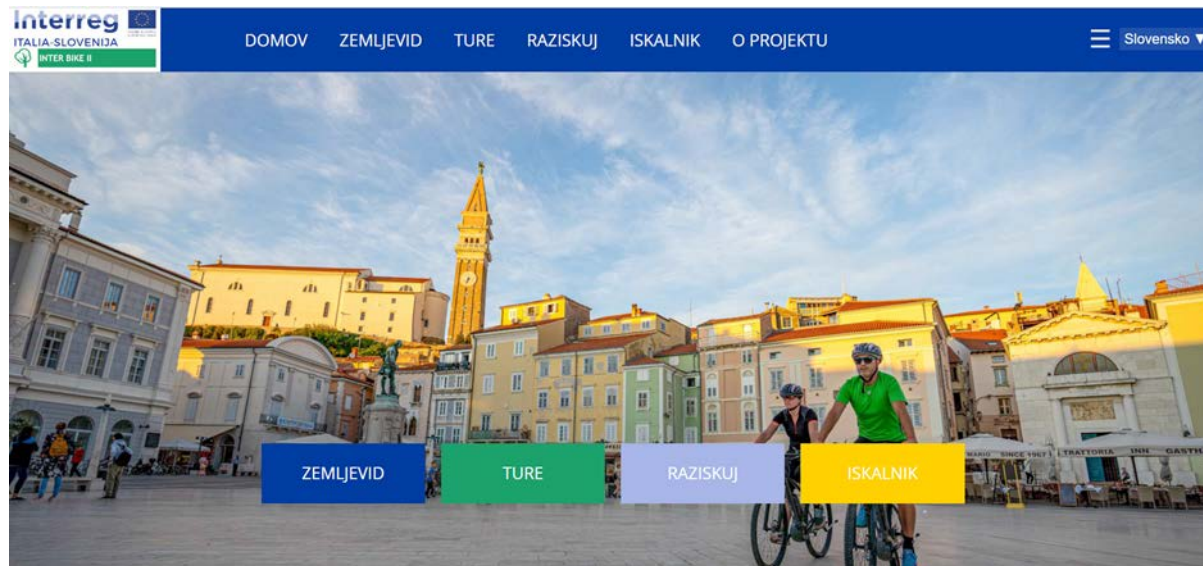
Vzpostavljena kolesarska spletna platforma

Projekt INTER BIKE II, Interreg V-A Italija Slovenija 2014-2020, je namenjen spodbujanju kolesarjenja kot trajnostne oblike mobilnosti pri vsakodnevnih opravkih ter odkrivanju turističnih znamenitosti čezmejnega območja. Projekt povezuje slovenske in italijanske partnerje, vodilni partner projekta je Regionalni razvojni center Koper, sodelujejo pa še Mestna občina Koper, Občina Tržič (Monfalcone), Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina in Lokalna akcijska skupina Vzhodnega Veneta VEGAL. V sklopu projekta so partnerji vzdolž kolesarske povezave Adriabike, ki povezuje Alpe z Jadranskim morjem, vpeljali poskusne multimodalne linije prevoza koles z avtobusom in ladjo. Koprška in tržiška občina sta poleti 2018 poskusno organizirali čezmejno avtobusno povezavo za prevoz koles med Koprom, Trstom, Tržičem, Krminom in Gradežem. Linija je povezala kolesarski trasi Adriabike in Alpe Adria od Salzburga do Gradeža. Avtobus med Koprom in Gradežem je ponovno vozil tudi poleti 2019. Lokalna akcijska skupina Vzhodnega

Veneta je avgusta in septembra 2019 poskusno vpeljala ladijsko povezavo za prevoz koles po reki Lemene, pred iztekom leta pa še med priljubljenima

na, kot partner v projektu, je namreč vzpostavila kolesarsko spletno platformo Bike Alpe Adria (<https://bike-alpeadria.eu/>).

sti. Spletno orodje ponuja urejeno strukturo podatkov, filtriranje in iskanje po vsebinah, pregledno in intuitivno urejanje tematskih in prostorskih

letoviščema Bibione in Caorle v Beneški laguni. Mestna občina Koper bo v letošnjem letu uredila nov odsek kolesarske poti ob mejnem pasu v Hrvatinih. Pot se bo navezala na kolesarsko traso Adriabike.

Poleg zgoraj naštetih aktivnosti pa je pred kratkim nastal še en pomemben rezultat projekta INTER BIKE II. Regijska razvojna agencija ROD Ajdovšči-

Spletna platforma predstavlja inovativno kartografsko okolje za prostorski prikaz podatkov o turistični ponudbi za kolesarje in izris poti kolesarske destinacije Alpe-Adria. Namenjena je tako spodbujanju regijskega in čezmejnega povezovanja ponudnikov, razvoju malega gospodarstva na projektnem območju kot tudi zagotavljanju trajnostne in aktivne mobilno-

vsebin, kreiranje in urejanje lastnih atributov glede na prikazano tematiko ter oblikovanje vsebin različnih kartografskih prikazov.

V kategoriji zemljevidov lahko odkrivате kolesarske destinacije od slovenske Istre do Furlanije-Juljske krajine in vmesnih destinacij Vipavske doline, Krasi, doline Soče in Cerkljanskega. Ob kolesarje-

nju so izpostavljene tudi razne zanimivosti, ki predstavljajo naravno in kulturno dediščino območja. V kartografskem prikazu so posebej prikazane tudi točke na zemljevidu, ki prikazujejo turistično-informacijske centre, muzeje in galerije. Tako lahko vsak najde nekaj zase.

Za izkušene kolesarje so vnaprej pripravljene daljinske kolesarske poti, ki vsebujejo opise poti z znamenitostmi.

Zemljevid je namenjen raziskovanju, ki vam nudi izbrano vrsto kolesarjenja glede na tip poti, tako lahko izbirate med potovalnim, družinskim ali bolj ekstremnim gorskim kolesarjenjem. Določene poti so primerne tudi za električna kolesa. Prikaz tipa poti se lahko izbere glede na težavnost, od enostavnih do tistih bolj zahtevnih. Spletna platforma omogoča tudi določitev razpona vsake izbrane etape glede na razliko v višinskih metrih. Spletna platforma ponuja obilo raznolikih možnosti sestave kolesarske trase, prilagojene posameznikovim željam in sposobnostim. Vabljeni k izbiri vaše najljubše kolesarske poti na novo vzpostavljeni spletni platformi, ki je na voljo tudi v angleškem in italijanskem jeziku.

Okusi Vipavske drugo leto

Sredi maja, ko se dvorec Zemono odene v svoje najlepše barve, bi že 14. zapovrstjo gostil vinsko-kulinarčni festival Okusi Vipavske. A ga je neljubi virus preprečil – v bistvu ga je prestavil na prihodnje leto, vsaj tako sporočili iz Regijske razvojne agencije ROD Ajdovščina. Zagotavljajo, da bodo maja 2021 pripravili še boljši

in še okusnejši Festival Okusi Vipavske.

Dobra novica pa je, da svoja vrata znova odpirajo številne restavracije, kleti in hrami širom doline. Zato vabijo, da spoznate Vipavsko dolino skozi barve in okuse, ki jih drugje ne boste našli. Povsod bodo veselili vašega obiska.

Zdaj je čas, moja Slovenija

Slovenska turistična organizacija je v partnerskem sodelovanju s ključnimi deležniki v slovenskem turizmu oblikovala motivacijsko kampanjo Moja Slovenija, ki prebivalce Slovenije vabi na počitnice v Slovenijo.

Letošnji dopust bomo preželi doma. Slovenija je na srečo zelo raznolika dežela, tako da si z nekaj ustvarjalnosti lahko pričramo takšne počitnice, kot jih želimo. Slovenska turistična organizacija je skupaj z destinacijami, združenji in turističnimi ponudniki pričela motivirati državljane za odkri-

vanje novih doživetij doma. V kampanji sodelujejo tudi vplivni posamezniki – ambasadorji, znane osebnosti – ki prek video vabil vabijo k obisku različnih lokacij. STO k oddihu doma vzpodbuja z vrsto komunikacijskih orodij – facebook, spletna stran, medijske objave ... Pobrskajte in si izberite svojo destinacijo, nato pa svoje doži-

vetje delite naprej s ključnikom #mojaslovenija.

V akcijo so se že vključili tudi domači ponudniki, še vedno pa je čas za oblikovanje novih paketov doživljajskih storitev. Pogoja za sodelovanje sta vključitev vsaj ene nočitve in možnost spletne rezervacije paketa.

Foto: FB Wajdušna

Začela se je sezona piknikov

V toplih pomladnih in poletnih dneh se več zadržujemo na prostem. Zunaj delamo, se igramo, rekreiramo in tudi jemo. Za serviranje hrane najpogosteje uporabljamo kar krožnike in kozarce za enkratno uporabo, ki jih po obedu zavržemo.

Plastika za enkratno uporabo predstavlja več kot 70 % odpadkov, ki onesnažujejo plaže, morja in oceane, zato je Evropski parlament marca 2019 potrdil direktivo, ki omejuje uporabo plastike za enkratno uporabo. Potrošnja plastičnih izdelkov, za katere ni na voljo okolju bolj prijazne alternative, bodo morale države članice zmanjšati za vsaj 25 % do leta 2025 (plastične škatle za sendviče, posoda za sadje, zelenjavo, sladice in sladoled), popolnoma pa bo z letom 2021 prepovedana uporaba naslednjih izdelkov: plastičnega pribora za enkratno uporabo (vilice, noži, žlice in jedilne paličice), plastičnih krožnikov za enkratno uporabo, plastičnih slamic, plastičnih vatiranih palčk, plastičnih palic za balone ter oxo-biorazgradljive plastike (posoda za hrano in kozarci iz ekspaniranega polistirena).

Slovenski trgovci so se na prepoved že pripravili. V trgovinah skoraj ne dobimo več plastičnega pribora, krožnikov in kozarcev za enkratno uporabo. Zamenjali so jih papirnate krožnike in kozarci ter lesen pribor. Pa je zamenjava materiala rešitev za okolje?

Papirnati kozarci in krožniki nam dajejo občutek, da jih je lažje reciklirati. V resnici pa je papir, prevlečen s plastiko, zelo težko predelati. Pred reciklažo je potrebno z izdelka odstraniti plastično folijo. Ker je v Evropi le nekaj podjetij, ki lahko izvedejo tak postopek predelave, papirnati kozarci in krožniki kljub ločevanju najpogosteje končajo v sežigalnicah ali cementarnah, kjer jih uporabijo kot gorivo.

Krožnike in kozarce za enkratno uporabo odlagamo med mešano embalažo, v rumen zabojnik.

Zakaj je to pomembno? Zato, ker mora tisti, ki kozarce in krožnike za enkratno uporabo pošlje na trg, plačati embalažnino. Ta pokrije stroške recikliranja, odlaganja ali sežiga krožnikov in kozarcev za enkratno uporabo, ki se zberejo v rumenem zabojniku. Če krožnike in kozarce za enkratno uporabo odložite v zelen zabojnik za ostanek odpadkov, strošek ravnanja z njimi v celoti plačamo občani preko položnice za odvoz odpadkov. Torej je vsaj z vidika stroškov pomembno, kam te odpadke odvržete.

Izjema so izdelki, ki nosijo oznako primerno za kompostiranje. Te lončke in krožnike odložimo v zabojnik za biorazgradljive odpadke. Vanj sodi tudi lesen pribor in papirnate brisače.

Pozor! Napisi na izdelkih, kot so "okolju prijazen", "100 % razgradljiv" in podobni, ki niso podprti s certifikacijskim znakom, ne zagotavljajo, da so izdelki dokazljivo biorazgradljivi.

Od trenutka, ko smo pričeli proizvajati plastične izdelke za enkratno uporabo, še noben izmed njih ni razpadel v celoti.

Na letni ravni zberemo, izmed vse frakcij odpadkov, še vedno največ mešanih komunalnih odpadkov. Ker so neločeni, jih je potrebno pred odstranjevanjem obdelati. Naše odpadke obdelujejo in odstranjujejo v CERO Ljubljana. Strošek njihove obdelave in odstranjevanja **predstavlja največji strošek ravnanja z odpadki**, zato se moramo potruditi, da v zabojnik za ostanek odpadkov ne odlagamo koristnih odpadkov, ki jih je možno reciklirati (embalaža, papir, karton, steklo, biorazgradljivi odpadki, električna in elektronska oprema, gradbeni material, nevarni odpadki, kosovni odpadki ...).

K zmanjšanju količine mešanih odpadkov lahko pripomoremo tudi, če na piknikih in zabavah uporabljamo keramične krožnike ter steklene kozarce. Priporočamo vam, da si sestavite **unikaten vintage komplet za piknik**, sestavljen iz različnih kozarcev in krožnikov, ki so vam ostali od starih servisov. Zaradi pestrosti pribora podpisovanje kozarcev sploh ne bo potrebno!

✓ KROŽNIKI IN KOZARCI za enkratno uporabo

✓ PAPIRNATE BRISAČE

✓ LESEN PRIBOR

✓ OSTANKI HRANE

Kupon za

10 EUR

Koda: KLIMA10

Kupon velja v fizični trgovini ali za online nakup v spletni trgovini: www.emundia.si
Veljavnost: 1. 3. - 31. 5. 2020

**NAJNIŽJE
CENE KLIM**

PLAČILO NA OBROKE

Poslovalnice: eMundia Ajdovščina (Tovarniška 15, 5270 Ajdovščina), eMundia Nova Gorica (Vojkova 49, 5000 Nova Gorica), eMundia Grosuplje (Brvace 1a, 1290 Grosuplje)

• Mitsubishi • Daikin • Cooper&Hunter • Fujitsu • Hitachi •
• LG • Panasonic • Samsung • Toshiba • Toyotomi •

Metulji lepih želja na daljavo

Večgeneracijski center Goriške, ki deluje v okviru Ljudske univerze Ajdovščina, svoje poslanstvo od aprila dalje uresničuje na daljavo. V spletni dnevni sobi, v Facebook skupini z imenom 'Ostanimo povezani in ostanimo doma - VGC Goriške – Ajdovščina' izvajamo brezplačno druženje, informiranje in aktivnosti.

Vsakodnevno na Facebook strani pripravljamo zanimive in uporabne vsebine, ki poskrbijo, da vam dan mimogrede mine. Naj omenimo teme VGC telovadba in zdravstveni

kotiček, VGC izziv, VGC dober dan s pozitivnimi mislimi, VGC karierna orientacija in trg dela, VGC predavanja za starše, VGC razmigajmo možgančke, VGC smeh je pol zdravja, VGC za moške, VGC kuhanje in še marsikaj. Opažamo, da so ljudje dejavnosti VGC na daljavo lepo sprejeli. Objavljajo fotografije, komentarje, rešujejo izzive ...

Še posebej smo veseli sodelovanja z Varstveno delovnim centrom, enoto iz Vipave. Njihovi varovanci so se odzvali na našo pobudo in nam izdelali ter poslali krasne METULJE LEPIH ŽELJA. Zapisali so: »Lepe želje smo vtkali v lepe barve in oblike. Nanašajo se predvsem na to, da bomo vsi spet lahko zaživel, kot smo nekoč, da se bomo lahko spet družili, objemali, hodili na obiske domov, šli na pijačo, sladoled, k frizerju, v trgovine ... v širni svet. Predvsem pa si želimo,

da ostanemo zdravi. In to nas ves čas karantene drži pokonci. Vidimo in čutimo, da prihajajo lepši in boljši časi, zato so tudi naši metulji tako svetlih in živih barv.«

Z 18. majem je Večgeneracijski center Goriške začel delovati kombinirano, tako na daljavo, s pomočjo orodja ZOOM in Facebook strani, kot v stavbi na Stritarjevi ulici 1a. Poskrbeli smo za varnostno razdaljo, za razkuževanje, zračenje ter ostale pomembne ukrepe za dobro počutje. Program Moj vstop na trg dela z angleščino že poteka in se v kratkem tudi zaključi. Prijavite se lahko še na EFT tapkanje, ki bo v ponedeljek 8. ter 22. junija, od 18.00

do 19.00. Pripravljamo ustvarjalne in samooskrbne delavnice, telovadbo/umovadbo, predavanja za starše, slovenščino za otroke in starše, priseljence. VGC Goriške vam omogoča, da se tudi v teh časih bolje počutite in povežete z drugimi, širite znanja in socialno mrežo. Več informacij in pomoč nudimo ter prijave sprejemamo na info@lu-ajdovscina.si ali 041 437 785, 05 36 64 750. Veselimo se srečanja z vami in vam želimo veliko zdravja.

Helena Furlan, VGC Goriške na Ljudski univerzi Ajdovščina

Projekt sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada.

Sprejeli smo izziv: PUM-O na daljavo!

Kaj? Kako? Zakaj? Pa kaj bom sam delal doma? Ma sej se vidimo v ponedeljek, a ne? Pa kdo mi bo pomagal pri matematiki? Kako bom pa našla službo? Kako bom naredila izpit za avto? Ne, jaz tega ne zmorem ... Ne, to ni zame ... Ne, to ne bo šlo ... A se hecate?

Ta in številna podobna vprašanja, negotovost, so se med mladimi PUM-Ovci porajala, ko so sredi marca izvedeli, da bo program PUM-O (Projektno učenje mlajših odraslih) za nekaj časa zaprl svoja vrata. A strah je bil kmalu odveč, ko so ugotovili, da se bo program kljub vsemu izvajal, a prilagojeno – na daljavo preko različnih kanalov. Kako je pa to sploh potekalo? Mentorice smo dnevne aktivnosti oblikovale glede na specifične osebne, izobraževalne in zaposlitvene potrebe naših mladih ter glede na to, kaj jim je v tej situaciji korona virusa dobro ponuditi. Delo z mladimi smo razdelile na vsakodnevne stike z mentorji, na dnevne in tedenske izzive ter na njihove osebne projekte. Preko dnevnih in tedenskih izzivov smo udeležence spodbujale, da so razvijali svoje telesne in miselne sposobnosti, ročne in pisne spretnosti, splošno razgledanost. Vanje smo vključile različne osebnostne, fotografske, kuharske, računalniške, glasbene in filmske delavnice. Osebni projekti pa so bili oblikovani individualno glede na posameznikove v teh razmerah dodatne ovire in stiske ter glede

na njegove potrebe, želje in interese. Le-ti so bili različni: od učenja različnih predmetov, poglobljenega kariernega svetovanja in iskanja zaposlitve do opravljanja gospodinskih opravil, vrtnarjenja, sekanja drv, predelovanja in barvanja dirkalnega avta, risanja, branja knjig, učenja petja in igranja harmonike in klavirja.

In kaj so mladi PUM-Ovci v tem času in s takšnim načinom dela pridobili? Mnogo. Poleg različnih novih znanj, izkušenj, spretnosti z različnih področij, so dobro razvili svojo digitalno kompetenco, pa tudi prilagodljivost, samostojnost in odgovornost. Mladi so spoznali, da digitalni svet ni vse, da so osebni stiki tisti, ki (o)bogatijo naše medsebojne odnose in nasploh življenja.

Večkrat so namreč izrazili, da si želijo osebnih stikov tako z nami mentoricami kot z ostalimi udeleženci, da si želijo osebnih, poglobljenih pogovorov, nenehne neposredne motivacije, spodbude mentorjev, pa tudi celotne PUM-O skupine, občutek varnosti, predvsem pa osebno bližino nekoga, ki verjame in zaupa vanje.

Kaj je bilo mladim PUM-Ov-

cem najbolj všeč?

»Pri delu na daljavo mi je bilo všeč, ker smo reševali dnevne in tedenske izzive, ki so nas nekaj novga naučili. Pridobila sm na samostojnosti, da se sama odločim, kdaj bom nrdila vozniški izpit. Situacijo sm sprejela uredi.«

»Ker je Pum-o potekal na daljavo za moje pojme rees predolgo, sem močno začela pogrešati prijatelje in mentorice, zato so mi bili med tem časom najbolj všeč dnevi, ko smo navdušeni in polni veselja odhiteli vsak za svoj računalnik ter se preko video klica pogovorili in pozabavali.«

Z veseljem pa vam sporočamo, da smo se s ponedeljkom (25. maja) vrnili v svoje prostore v Hiši mladih v Palah. Lepo vas vabimo, da nas obiščete, pokličete (051 419 119), ali nam pišete na pum-o@lu-ajdovscina.si. Delujemo tudi vse poletje in želimo si, da se nam mladi med 15 in 26. letom starosti pridružite in skupaj z nami soustvarjate program – tokrat v neposrednem stiku na primerni medosebni razdalji.

Mentorice programa PUM-O Ajdovščina

Miha Breclj s.p.

Skrilje 15, 5263 Dobravlje

031 783 917, miha.breclj@gmail.com

- višinsko obrezovanje dreves
- posek dreves
- čiščenje zaraščenih površin
- urejanje okolice
- obrezovanje živih mej in grmičevja
- leseni izdelki
- trgovina
- svetovanje

Pilonova galerija Ajdovščina

Stalna zbirka Vena Pilon

Sprehod skozi življenje in delo Vena Pilon (1896–1970)

Osamljenosti

Izrazi tesnobe v
»prekmurski« likovni
umetnosti
(izbor iz stalne zbirke
Galerije Murska Sobota)

19. 6.–30. 8. 2020

Odprtje razstave:
petek, 19. 6. 2020,
ob 19.00

Poletna
muzejska noč
v Pilonovi galeriji

Sobota, 20. 6. 2020,
15.00–22.00, prost vstop!

18.00: ustvarjalnica za
otroke z Miškom Venčem
19.00: vodstvo po razstavi
Osamljenosti
20.00: vodstvo po stalni zbirki
več na: www.venopilon.com

Napovedujemo

Pilonov počitniški
kovček, počitniške
ustvarjalnice za
otroke

29. 6.–3. 7. in
6. 7.–10. 7. 2020

Info. in prijave:
pilonova.galerija@siol.net
05/368 91 77

Vena Pilon, Furlanska delavka, 1923, olje, platno,
Pilonova galerija

Pilonova galerija Ajdovščina, Prešernova ulica 3, 5270 Ajdovščina
T: +386 5 368 91 77 • E: pilonova.galerija@siol.net • I: www.venopilon.com

OGLAŠUJTE v časopisu Latnik

Andreja Lozar,
tel.: 040/826-142

e-naslov: komericiala.latnik@gmail.com

Canis Familiaris spletna trgovina za male živali in šolanje psov Hana Lozej, s.p.

CANIS FAMILIARIS HANA LOZEJ, S.P.
Budanje 123 A
5271 Vipava

Telefon: 040 612 000
petstorecanis@gmail.com
www.canisfamiliaris.si

Želite biti na prehodu prepoznavni po zadnjih
modnih smernicah? Želite za vašega ljubljenečka le
najboljšo prehrano in igrače?

Le klik vas loči do zadovoljstva vašega ljubljenečka.

Vabljeni v našo spletno trgovino.

Strast do živali imam že od malih nog. Odraščala sem v kmečki družini, kjer smo vedno imeli psa, saj že od nekdaj velja rek, da »družina brez živali, ni prava popolna družina«. Sprva smo imeli nemške ovčarje in pse pasme novofundlandec ali kot ga nekateri kličejo – 'sreča na vrvi'. Sama sem tudi vzrediteljica pasme dalmatincev ter sodnica za zunanost lovskih pasem psov ter inštruktorica za šolanje poslušnosti psov. Sem ponosna lastnica šestih psov, petim dalmatincem ter beaglu. V odraščanju sem se tudi veliko naučila o drugih živalih kot so mucke ter druge male živali. Naša pasja družina mi je naložila ogromno dela pri iskanju primerne opreme in prehrane

za njih.

Naši nadobudneži so mi konstantno dajali vetra pri iskanju trpežne opreme, saj ni bila vsa kupljena oprema vzdržljiva in kvalitetna, da bi vzdržala silo naših psov. Tako sem bila primorana iskati po celem svetu, da sem našla pravo. Ravno tako pri prehrani.

Spletna trgovina in šola za pse je luč sveta ugledala prvega aprila letošnjega leta. Smo edini uvoznik suhe in mokre hrane za pse in mačke MAORIPET, ki strmi k prvotni prehrani volkov, brez aditivov, večje vsebnosti svežega mesa, zelenjave in sadja. Ne vsebuje alergenih snovi, ki določenim psom in mačkam povzročajo probleme. Pri izbiri suhe in

mokre hrane za pse in mačke smo pazljivi, da imamo raznoliko ponudbo, da zadovoljimo tudi najbolj izbirčne pse in mačke ter narišemo nasmeh na obraz njihovih lastnikov. Poleg znamke MAORIPET smo tudi prvi uvoznik EVERKING oprsnic, ovratnic in povodcev za pse. Narejeni so iz zelo trpežnih in mehkih materialov, prijaznih vašemu psu. Preverjena in trpežna oprema za pse in ravno tako tudi za mačke nam pomeni vse. Saj le tako vemo, da so naše stranke zadovoljne in se bodo k nam še vrstile.

Držimo se načela, da je vsaka zadovoljna stranka naš ponos. Pri izbiri hrane za ptice in male živali smo pazljivi, saj si želimo, da so stranke zadovoljne in

hkrati da so njihovi ljubljenečki zdravi in srečni. Zato smo tu izbrali hrano blagovnih znamk VERSELE-LAGA in GENESIS, ki ju tudi sami uporabljamo pri svojih morskih prašičkih in papigi. Ti dve blagovni znamki imata že več kot 60 let izkušenj na področju prehrane ptic in malih živali.

Po navadi nas stranke kontaktirajo direktno preko spletne strani ali pa preko telefona in elektronske pošte.

Četudi imamo le spletno prodajo, nas lahko stranke pokličejo po telefonu ali pošljejo elektronsko pošto, če se jim porodi kakršnokoli vprašanje pri izbiri hrane in opreme ali pa samo potrebujejo pomoč pri svojem ljubljenečku. Zaradi trenutne situacije s COVID-19 je naša šola za pse nekoliko okrnjena in se izvajala le individualno ali s pomočjo spletnih vmesnikov. Vsak nas lahko kontaktira za nasvet pri vzgoji svojega ljubljenečka ali pri izbiri primerne aktivnosti zanj. Vedno bomo priskočili na pomoč.

V šoli za pse Canis Familiaris nudimo socializacijo mladičkov, najstnikov in odraslih psov ter spoznavamo vodnike, ki želijo uporabljati športno disciplino canicross. Nudimo tudi ring dresuro za lastnike psov, inštruiramo pa tudi poslušnost lovskih psov. Vedno želimo, da je vodnik (in njegov ljubljeneček) sproščen in zadovoljen. Naše stranke so naš največji vzgon za nadaljnje delovanje. Vsi, ki so pri nas že kupili kakršnokoli izdelek, so bile zadovoljni in so nam posredovali tudi zadovoljstvo svojih ljubljencev. Nam je to v ponos in le tako vemo, da smo na pravi poti.

Vljudno vabljeni v našo spletno trgovino. Za prvi nakup pri nas vam nudimo 10 % popusta na celoten nakup.

Dobrodošli v naši spletni trgovini.
Poklanjamo vam kupon za 10% popust na celoten nakup.

Koda kupona: PRVINAKUP

Veljavnost kupona do petka 31.07.2020

Plesna skupina Ajda aktivna tudi v času karantene

'Pomlad v moji jeseni' je moto plesne skupine Ajda, ki nas je popeljal v leto 2019. V leto, ko smo s čudovito predstavo obeležile 15 let skupine. Leto je bilo bogato s tekmovanji. Najbolj ponosne smo na

Dosežki ne pridejo sami. Pod vodstvom potrpežljive in srčne Alice Stojko Saliu treniramo enkrat na teden; da ples dodatno izpilimo pa se vsako leto odpravimo tudi na enotedenske priprave v toplice.

razblinijo vsi predsodki. Trenutno se nahajamo v težkem obdobju. Ampak 'nonice' se ne damo. Še bolj smo se modernizirale in tako se še naprej srečujemo enkrat na teden -

stoječe ovacije in doseženo 1. mesto v Malinski na Krku. Potrditev, da smo na pravi poti in da s plesom dosežemo srca gledalcev, je tudi motivacija za naprej. V posebno veselje pa so nam tudi nastopi na raznih prireditvah po celi Sloveniji.

Seveda smo ponosne na dosežke, ampak Ajda je za nas veliko več kot dokazovanje. Združila nas je ljubezen do plesa in dejstvo, da so leta za nas resnično le številke. Ajda je naš pisan spomladanski travnik, poln življenja, na katerem se

vsaka v svoji dnevni sobi. Hvaležne smo Alice; hvaležne za Ajdo in hvaležne za ples, ki ohranja srce mladosti v jeseni naših življenj. Izobrazba ni vse, treba je tudi razumeti ...

Milenka Černivec

Ajdovski planinci v času virusa

»Ko rjovejo viharji, se drevesa svojih korenin zavedo!«

Letos smo priča posebnemu viharju – skrivnostni bolezni, ki ne grozi le našemu telesu, temveč tudi drugim oblikam zdravja, med katerimi so tudi medsebojni socialni odnosi. Tudi v Planinsko društvo Ajdovščina je zarezal. Kar čez noč so se zaprla vrata naših društvenih prostorov in koč. Primorani smo bili preklicati vse izlete, pohode in planinska srečanja. Ostal nam je le telefon, družabna omrežja in spomini.

Toda v teh težkih časih smo se ponovno spomnili vseh tistih krajev, kjer smo bili najbolj srečni, in tistih krajev, ki so globoko zasidrana v naših srcih – slovenskih gora in stezic v bližini naših domov.

Prenekatera pot je v tem času ponovno zaživela in prenekatera steza se je očistila. Lepo je bilo slišati planinskega prijatelja, ki je sporočal: »Očistil sem tisto robido, posekal podrast, popravil, kar se je podrlo ... ma veste, kako je lepo!«

Na planinskih poteh ni bilo množic, bili pa so posamezni planinci in družine - sproščeni in veseli ter hvaležni, da lahko 'pijejo' lepoto našega Čavna.

Čas teče in zdi se, da se umika ta nadloga – virus – in čas je za

nove načrte.

Menim, da v ajdovskem planinstvu nismo ničesar zamudili, le drugače smo doživljali stvari in dogodke. Hvaležni smo vsem na občinski in državni ravni, ki so skrbeli, da smo bili obvarovani hujših posledic bolezni. Hvaležni smo vsem državljanom, ki so v tem času širili pozitivizem.

In seveda smo hvaležni tudi naravi, ki nas je spomnila, da moramo živeti v sožitju.

Večkrat slišimo, da ne bo nič več tako kot je bilo.

V Planinskem društvu Ajdovščina verjamemo, da ne bo tako, temveč bolje. Manj bo hrupa, odvrgenih odpadkov, bo pa zato več spoštovanja do hrane in domačega dela.

S hvaležnostjo pozdravljam vse, ki ste v tem času sami in neopazno skrbeli za poti in steze, planince, pohodnike in občane.

Ponovno vas vabim v našo pisarno, v naše društvo in seveda v naše kočice in poti.

Pred nami je sezona planinskih pohodov in zato ste pri srčno vabljeni, da postanete naš član in se s tem pridružite družbi veselih ljudi.

Cvetko Ušaj, predsednik PD Ajdovščina

slasčičarna
in picerija
ajdovščina
bisa elastič

TO
GO

040 738 748

DOSTAVA HRANE NA DOM
Hrana do vaših vrat ...
... pica, solata
mešano meso na žaru
ocvrti kalamari
dunajski zrezek
ljubljski zrezek
ocvrt krompir - pomfri

Preko 60 različnih pic

Halo-Erik
pica erik

DOSTAVA
KOSIL

040 738 748 | www.halo-erik.si | f

BioCleaner
BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE

Uporaba:
za stanovanjske hiše, koče,
mala podjetja, počitniške hiše...

Prihranki in vzdrževanje:
stroški delovanja so zaradi
različnih režimov delovanja majhni;
tehnologija omogoča majhne
količine usedlin - te so primerne
za kompostiranje, odvoz na posebne
deponije ni potreben.

INSTALACIJE IN MATERIALI SA d.o.o., GSM: 041 305 531, www.imsa.si, info@imsa.si

envi-pur
... because we care

PRODAJNA MESTA:
Instalacije in materiali SA d.o.o.
Goriška cesta 67, 5270 AJDOVŠČINA

IMSA
Instalacije in Materiali SA d.o.o.

GROMAP
GEODETSKE STORITVE

Gromap d.o.o.
Vipavska cesta 4, Ajdovščina
tel: 3330100, 041320935
gromap@siol.net
www.gromap.si

- VPIS STAVBE V KATASTER STAVB
- UREJANJE MEJ
- PARCELACIJE
- GEODETSKI NAČRT

Razmišljanje zdravnika Franca Korena, specialista internista in pulmologa o pandemiji po uspešno zajezenem prvem valu

Človeštvo je v svoji dolgi zgodovini utrpelo že veliko različnih epidemij. Zaradi dokaj redke poseljenosti pred tisočletji so bile epidemije v širšem smislu manj usodne, saj so umirali ljudje le znotraj posameznih družin, klanov, ker se po naravni poti bolezni niso mogle razširiti po vsem svetu, kakor se je dogajalo/se dogaja v primeru trenutnega virusa SARSCoV-2. Večje epidemije so zajele človeški rod, ko so se prebivalci ustalili na nekem področju, oblikovali stalne naselbine in ko so se oblikovale daljše trgovske poti med različnimi kraji.

O pandemiji govorimo, ko neka kužna bolezen preplavi širši svet, so pa take pandemije v zgodovini pomorile na milijone ljudi. Ena od najhujših je bila španska gripa, ki je med letoma 1918 in 1919 pomorila najmanj 40 milijonov ljudi, okuženih pa je bilo več kot 500 milijonov ljudi. Virus je dobil naključno ime po Španiji, ki celo v takratni vojni ni sodelovala, je pa bila deležna velike medijske pozornosti, saj ni imela cenzure, kot ostale države. Šlo je za virus H1N1 in samo Špancev je umrlo okrog 8 milijonov. Ta virus ni povsem ugasnil, saj se je bolezen leta 2009 spet pojavila v obliki tako imenovane prašičje gripe, ki je zahtevala 18.500 življenj v 214 državah, v Sloveniji pa je umrl

en človek.

Velika nadloga v zgodovini je bila kuga, ki je po Evropi razsajala v poznem srednjem veku. Po ocenah je umrlo med 30 in 60 odstotkov takratne populacije ljudi. Naravna žarišča te bolezni so še vedno prisotna po vsem svetu z izjemo Avstralije. Evropska žarišča so locirana okoli Kaspijskega jezera in na vzhodu Kavkaza. To je v osnovi bolezen glodavcev, posebno svizcev, dovzetne pa so zanje tudi podgane, veverice, prerijski psi in drugi glodavci. Človeškemu okolju so najbližje podgane, prenaša pa se bolezen preko pikov bolh, ki predtem sesajo kri bolnih živali. Navadno izbruhne kuga najprej na podganah in ko jih bolezen zdesetka, preskoči bolezen na ljudi. Sredi štirinajstega stoletja je po Evropi divjala črna smrt, to je bubonska kuga in umorila vsaj tretjino prebivalstva. Svetovna zdravstvena organizacija beleži vsako leto 1.000 do 3.000 okužb pri ljudeh.

Že okoli 10 tisoč let pred Kristusom je svoj pohod začel virus Variole (virus črnih koz), ki je še v 18. stoletju terjal v Evropi do 400 tisoč življenj vsako leto. Sam še pomnim izbruh te bolezni v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja v takratni Jugoslaviji, ko se je izvedlo množično cepljenje več kot 20 milijonov prebivalcev v nekaj dneh. Cepivo je sicer že

leta 1796 odkril angleški zdravnik Edward Jenner, ko je za cepljenje uporabil suhe kraste kravjih koz, ki človeku niso nevarne, in cepljenje je uspelo. Od tu potem izhaja tudi sama beseda vakcinacija, ki označuje sedaj vsa poznana cepljenja. Črne kozice so edina bolezen, ki jo je s cepljenjem uspelo povsem izkoreniniti po vsem svetu. Kot leto izkoreninjenja je Svetovna zdravstvena organizacija razglasila leto 1980.

Zelo huda bolezen, ki povzroča epidemije predvsem ob različnih katastrofah, npr. potresih, pa tudi v slabih higienskih razmerah, je kolera. Prenaša se namreč preko onesnažene vode. Izhaja menda iz Indije, se je pa razširila po vsem svetu. Letno zboli zaradi te bolezni od 3 do 5 milijonov ljudi in od teh jih umre 100 tisoč. Bolniki trpijo zaradi hude driske, bruhanja in posledične izsušitve ter krčev v mišicah. Izsušitev je navadno tudi vzrok smrti. Bolnik lahko na dan izgubi tudi do 30 litrov tekočine, kar pomeni okrog 12 odstotkov telesne teže.

Bolezen Afrike je ebola. V zahodni Afriki se je virus pojavil leta 1976, hud izbruh pa je znan iz leta 2014, ko je v Liberiji, Siner Leone in Gvineji umrlo več kot 11.000 ljudi. Bolezen ni zelo nalezljiva, njena smrtnost pa dosega 40 do celo 80 odstotkov obolelih. Pri bolnikih se rade pojavijo obilne notranje in zunanje krvavitve, ki jim sledi večorganska odpoved.

Med najbolj smrtonosnimi epidemijami našega časa je spolno prenosljiva bolezen AIDS. Po podatkih agencije Združenih narodov za boj proti aidsu je ta bolezen zahtevala že 39 milijonov smrti po svetu. Vsak dan se z njo okuži okrog 7.000 ljudi. Okuženi, razen začetnih, gripi podobnih, simptomov, lahko dolga leta ne čutijo bolezni, z napredovanjem okužbe pa postopno odpoveduje imunski sistem v telesu. Postopno se pojavijo razne nenavadne bakterijske okužbe, tumorji, prizadetost centralnega živčnega sistema z otopelostjo in seveda nazadnje bolniki umrejo. Možen prenos je tudi s transfuzijami krvi, ki pa se pri nas vsa preventivno testira ter z okuženimi iglami in ob porodu.

Ne smemo zanemariti niti

vsakoletne gripe, ki nas kar rada obišče. Vsako leto po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije povzroči med 3 in 5 milijonov težkih oblik bolezni, smrtnost pa dosega 250 do 500 tisoč ljudi.

Konec lanskega leta in zadnje mesece pa je svet pretresla huda pandemija, ki jo povzroča koronavirus SARS CoV-2 in povzroča bolezen COVID-19. Po vsem svetu je trenutno potrjenih okrog 5 milijonov primerov te bolezni, ozdravelo je 1.71 milijona bolnikov, umrlo pa je že 324 tisoč ljudi. V Sloveniji je bilo dokazano okuženih 1.468 bolnikov, ozdravelih je 1.338, umrli pa so 104 bolniki (podatki z dne 20. 5. 2020). Iz opisanih števil lahko zaključimo, da gre za eno hujših, če ne najhujšo epidemijo v zgodovini človeštva.

Svet, kot smo ga poznali do

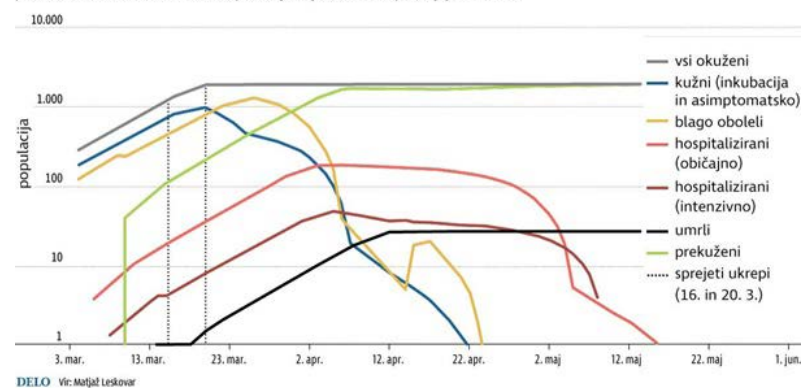
pet na svojih pohodih, v službah, storitvah in želimo vse spet čim prej postaviti na nivo predhodnih norm. Po moji oceni pa ne bomo mogli kar na hitro izplavati iz objema trenutnega koronavirusa, čeprav je trenutni slovenski model poteka COVID-19 zelo obetajoč in iskreno želim, da se tudi v bodoče uresničuje in bolezen izzveni.

Slovenija se je namreč iz prvega vala dokaj srečno izvlekla, kar pripisujem trezni presoji vseh ljudi in upoštevanju navodil ter omejitev vodilnih, ki smo jih dosledno upoštevali. Ugoden potek, razen določenih izjem, pripisujem tudi manj gosti poseljenosti države v celoti. Ne smemo pa pozabiti tudi na hiter odziv celotne zdravstvene mreže in požrtvovalnega dela, občin, lokalnih skupnosti, civilne zaščite,

Model epidemije bolezni covid-19 za Slovenijo

VHODNI PODATKI:

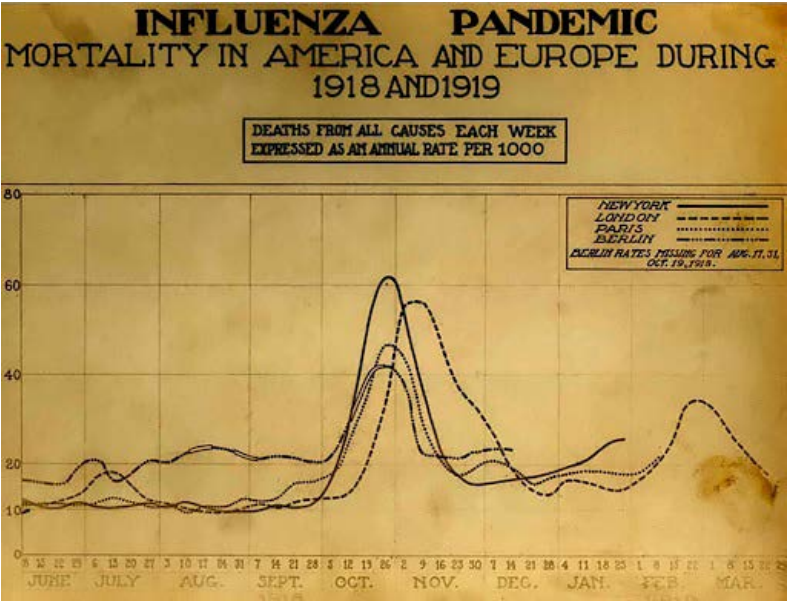
Inkubacijska doba je 6 dni. Okuženi širi okužbo le od 3. do vključno 7. dneva, ko zbolijo in se vse bolj izolira. Asimptomatsko oboleli in tisti, ki mislijo, da imajo katero drugo bolezen, širijo okužbo do ozdravitve, delež te skupine je 30 %. Čas okrevanja pri blagem poteku bolezni je 12 dni. Delež bolnikov, ki potrebujejo hospitalizacijo na običajnem oddelku, je 13,8 %, čas do hospitalizacije je 8 dni, čas hospitalizacije pa 32 dni. Delež bolnikov, ki potrebujejo hospitalizacijo na intenzivni enoti, je 4,7 %, čas do hospitalizacije je 10 dni, čas hospitalizacije pa 38 dni. Delež obolelih, ki umre, je 2 %, smrt pa nastopi po 7 dneh na intenzivni enoti. Predpostavljeno je, da se ukrepi izvajajo dosledno.

Obetajoč model poteka trenutne epidemije COVID - 19 v Sloveniji

konca lanskega leta, je kot nalašč pripravljen za širjenje opisane bolezni. Število ljudi po vsem svetu že skoraj dosega 8 milijard, po vseh celinah so razporejena več deset milijonska mesta, v ogromnih bivališčih prebiva tisoče ljudi, pretok prebivalcev znotraj držav, med državami in po vsem svetu je ogromen zaradi delovnih, tržnih, gospodarskih, turističnih pa še kakšnih namenov. Sedanji koronavirus se je tako razširil kot silen požar. Dosegli smo zavidljivo visok standard in naše vsakdanje potrebe so neizmerne ter polne hitenja in neodložljivosti. Droben virus pa je vse začel obračati na glavo. Začasno smo se streznili in ustavili življenje ter se izolirali v svoja okolja, uspelo nam je bolezen v veliki meri obrzdati in že smo v zadnjih dneh zo-

gasilcev, Karitas in vzornega medsebojnega sodelovanja pri prepotrebni ukrepih za zaježitev preteče nevarnosti. Vse epidemije v zgodovini imajo neko skupno lastnost in to so naravni valovi poteka bolezni. Zelo možno je tudi, da se bo virus začel v populaciji zadrževati stalno in bo postal sezonski na podoben način kot gripa. Mnoge kužne bolezni smo uspeli bolje spoznati in jih omejiti ter ukrotiti s cepljenji, antibiotiki, primernimi higienskimi in bivalnimi razmerami ipd. Z novim virusom SARS CoV-2 pa se še spoznavamo in iščemo rešitve po vsem svetu. Sodobni znanosti, farmaciji, mikrobiologom ter epidemio- logom bo zelo verjetno uspelo odkriti primerno obrambno strategijo, terapijo in cepljenje, kar pa traja nekaj časa. Oprav-

Primer umrljivosti zaradi španske gripe v Evropi in Ameriki v letih 1918 in 1919

ka imamo z zelo neznano boleznijo, čeprav se koronavirusi v našem okolju že nahajajo, le tako napadalni niso bili doslej. Ohranjanje preventivnih ukrepov v vsakdanjem življenju bo ostala še nekaj časa naša obvezna praksa. Pogosto umivanje ter razkuževanje rok sta temelja preprečevanja prenosa vseh virusnih pa tudi drugih bolezni. Posebej prideta prav pri kapljičnih okužbah, kot sta ravno gripa in COVID-19. Že med navadnim govorjenjem nam namreč iz ust odletajo kapljice slin, ki dosegajo lahko en meter prostora pred nami, ob kihanju in kašljanju pa te kapljice lahko odletijo dva do pet metrov stran in lebdiijo v zraku. Ob vdihovanju takšnih kužnih kapljic se bolezen prenaša naprej. Seveda okužbo lahko prenašamo tudi z roko-vanjem, pa tudi s tesnejšimi stiki in preko ograj, ki se jih oprijemljemo, preko vozičkov

v trgovinah in podobno. Razkuževanje in umivanje bosta torej naša praksa še naprej. Pomembno je zračenje prostorov, ker tako kužne viruse tudi preženemo iz prostorov in kabin za pomerjanje oblek. Vsekakor je tudi gneča na raznih prireditvah primerno okolje, da se bolezni širijo, zato priporočamo zdravniki izogibanju večjim skupinam ljudi in je razdalja vsaj 1,5 metra med posamezniki zelo dobrodošla.

Nekaj sem dolžan napisati tudi o nošnji mask. Okrog tega pripomočka je polno razprav, vendar se moramo pri maskah zavedati enega samega dejstva. Kakršnakoli maska ali prepreka pred našimi usti in nosom je dobrodošla; lahko je to tudi robec, šal, rutka, nikakor pa ne roka, saj z njo lepo prenašamo kužne klice v svoje okolje in na soljudi. Če nimamo ničesar pri roki, sta izhod v sili še vedno rokav in robček. Maske so

namenjene prvenstveno zaščititi drugih in ne sebe. Tudi glede drugih ukrepov bi bilo dobro, da se zavemo soljudi, ki nas obkrožajo. V današnjem času smo v veliki meri obrnjeni k sebi in skrbimo samo zase, dobro pa je vedno pomisliti tudi na druge člane skupnosti. Sovražnika, ki nas v obliki virusov ali drugih mikroorganizmov obdaja, ne vidimo. Skrb vzbujajoča je tudi lastnost SARS CoV-2, da so med nami lahko ljudje, ki so že okuženi in prenašajo bolezen, pa je vsaj nekaj dni po stiku z bolnimi še ne čutijo. Obnašati se torej moramo, kot bi mi bili sami morda že okuženi in poskrbeti, da ne trosimo bolezni naokrog. Vsem okrog nas pa želimo vse najboljše in jih ne smemo ogrožati. Drugi načini prenosa SARS CoV-2 po trenutnih izsledkih niso poznani. Ni bil opisan noben primer fekalno oralnega prenosa (torej preko blata), enako velja tudi za kopanje v morju. Velja tudi priporočilo glede pitja vode pri javnih vodnjakih /pitnikih/. Ko nekdo tam pije vodo, naj se nikakor ne dotika z usti cevi, iz katere teče voda, naj vodo zajema z dlanmi ali natoči v posodo in tako poteši svojo žejo, pipo pa zapre s komolcem, z roko, ki je zaščitena z robčkom in podobno.

Terapijo intenzivno raziskujejo mnogi znanstveniki, a prav obljublajočih uspehov še ni. Tudi s cepljenjem je še vedno težava. Za mnoge bolezni, kot so ošpice, mumps, oslovski kašelj, tetanus, otroška paraliza, davica, steklina, črne

koze, gripa, pljučnica, virusni meningoencefalitis, zlatenica, nekatere herpetične okužbe in rdečke cepiva že poznamo in jih uporabljamo, za AIDS pa po štiridesetih letih te bolezni cepiva še ni uspelo razviti. Upam, da se bo proti COVID-19 cepivo odkrilo, kot kaže, pa bo zaščita sezonska, podobna kot pri gripi. Za živa in omrtvičena cepiva ter za mrtva cepiva so v svetu farmacije kapacitete že postavljene in tu so možnosti za oskrbo celega sveta izvedljive in verjetne v letu ali dveh, mnogi postopki razvoja cepiv pa bodo zahtevali daljši potek študij o učinkovitosti ter varnosti za človeka, pa tudi postavitev proizvodnih obratov povsem na novo. Tudi potrebe po cepivu za celotno svetovno populacijo ljudi so ogromne. Sama izvedba množičnega cepljenja zahteva nekaj časa.

Zelo priporočam izkoriščanje cepljenj, ki so že na voljo. Posebno za rizične skupine ljudi, kot so starejši od 65 let, bolniki z debelostjo, sladkorno boleznijo, srčnim popuščanjem, s kroničnimi boleznimi pljuč ali imunsko oslabei rakavi bolniki ter bolniki s presajenimi organi, pa tudi nosečnice, naj izkoristijo cepljenje proti gripi in pljučnici. Naslednji zagon bolezni COVID-19 pričakujemo pozno jeseni in v zimskih mesecih in na ta čas bodimo vsaj za bolezni, ki jih lahko omejimo, ustrezno imunsko pripravljene. Ko namreč prebolimo kakršnokoli nalezljivo bolezen, nam odpornost pade za celih šest tednov ali celo več.

Izogibajmo se tudi različnim škodljivim razvadam, kadilci naj omejijo ali opustijo kajenje. Koristi tudi dviganje odpornosti z gibanjem na svežem zraku in nabiranje zaloga vitamina D na soncu. Skrb za zdrav način življenja se vedno obnese pri preprečevanju mnogih bolezni. Odsvetujemo pa različne čarobne tabletko, praške in napitke, ki jih ponujajo različni proizvajalci in trgovci.

V razmislek dajem tudi priložnosti, ki jih je prinesla omejitev gibanja. Nekoliko se je umirila in oddahnila tudi narava, v kateri živimo. Iz medijev smo videli, kako so se zmanjšali izpusti škodljivih plinov nad velemesti, iz različnih krajev v Indiji so spet skozi čistejši zrak na razpolago osupljivi pogledi na Himalajo. Omejila se je poraba nafte in njenih derivatov. Mnogo ljudi je lahko opravljalo/opravlja delo preko medmrežja enako učinkovito, kot prej v pisarnah. Mogoče pa je vse naštetu ob trenutno zaustavljenem življenju po vsem svetu tudi priložnost. Bodimo inovativni raziskovalci vsakdanjih zadolžitvev in iskriivo glejmo v prihodnost. Težki časi silijo v iskanje priložnosti, na katere prej nismo niti pomislili. Tudi zlato se prečisti ter oblikuje v ognju. Ostanimo povezani med seboj in odprti za dobro, saj lahko samo tako našim otrokom, vnukom in vsem prihodnjim rodovom zapustimo svet v katerem je in bo vredno lepo živeti.

Delovanje zdravstva, ko je veliko število obolelih

Posebnost delovanja zdravstvenih služb ob množičnih nesrečah, naravnih ali industrijskih katastrofah in ob epidemijah ali celo pandemijah je, da mora vsak sodelujoči v celotni verigi reševanja sprejemati težke in pomembne odločitve, zlasti v razmerah, ki so povsem drugačne od vsakodnevnih. Takrat je tudi doktrina delovanja zdravstva nekoliko ali celo precej drugačna. Organizacija dela, prerazporeditev osebja, prostorov in opreme postanejo enako pomembni ali še pomembnejši elementi kot samo strokovno ukrepanje. Prave odločitve vseh sodelujočih določajo število preživelih ter zmanjšujejo obolevnost in kronične okvare kot posledico množične nesreče, katastrofe ali pandemije.

Izkušnje in analize ob množičnih nesrečah so pokazale, da je dober odziv vseh služb ob tovrstnih dogodkih mogoč ob

dobrem načrtovanju in pripravljenosti celotnega zdravstvenega sistema, ob praktičnem izobraževanju – izvedbi in pri-

kazu vaj vseh delujočih v verigi reševanja, na katerih sodelu-

jejo tudi druge intervencijske službe (gasilci, policija, CZ ...). Prav tako je pomembno ozavešanje vseh ljudi ne samo o ne-

o pravilnem ravnanju, ko se tak dogodek zgodi.

Kako smo se obnašali ob izbruhu pandemije mi – izvajalci?

Velika večina zaposlenih je delovala na drugih delovnih mestih in opravljala povsem drugačna dela kot običajno. Tudi obisk zdravstvenega doma je bil daleč ob običajnega. Ob vstopu v zdravstveni dom ste morali pacienti obvezno skozi triažo: merjenje telesne temperature, odgovarjanje na vprašalnik, razkuževanje rok in obvezna uporaba maske, vse z namenom, zagotoviti čim večjo varnost. Če ste imeli povišano telesno, niste mogli vstopiti v prostore zdravstvenega doma in ste 'hočeš-nočeš' morali počakati v za to namenjenem kontejnerju ali obiskati COVID ambulanto. Sledil je bris in nestrpno čakanje na izvid. Tudi do svojega zdravnika niste mogli priti, ste pa z malo

vztrajnosti na telefonu prišli do zdravi, staleža ali napotnice. Na veliko smo razkuževali prostore in opremo.

Sedaj se stvari umirjajo in počasi vračajo v stare tirnice, a se moramo sprijazniti z dejstvom, da še nekaj časa ne bo tako, kot je bilo.

Kako ste se obnašali ob izbruhu pandemij vi – uporabniki? Bili ste vzorni uporabniki, ki razumejo nastalo situacijo in upoštevajo vsa priporočena navodila. Za to sevam najiskreneje zahvaljujemo. Prav tako bi se radi zahvalili tudi obema občinama in vsem njunim službam, vsem organizacijam in donatorjem, ki so na svoj način pomagali zaveziti pandemijo.

V imenu Zdravstvenega doma Ajdovščina vsem iskrena hvala za vaš trud! Za konec morda rek: »Kar se mora narediti, ni težko!«

Vaša ekipa Zdravstvenega doma Ajdovščina

Lokarjeva galerija - življenje v izolaciji

Koronavirus je dva meseca počasi, a zanesljivo iz javnega in zasebnega življenja izrival večino ostalih tem. Nihče ni razmišljal, da nas lahko doleti pandemija, ki ne izbira sredstev, krajev, narodnosti in socialnega statusa ter se pritlehno zarine v vse pore življenja. Virus je tako v trenutku spremenil svet in pometel z vsem, kar je nastalo kot miselni in materialni dosežek civilizacije, ki hlata po doživetjih, dobičku, denarju, materializmu in jo popolnoma nič ne briga za naravo, okolje, planet, za sočloveka ...

Tudi kultura ter z njo likovna umetnost je bila v tem času še posebej odrinjena na rob, kot da je ni. Ustvarjalci kljub vsemu še kako obstajamo, morda so se prav v teh časih v naših ateljejih rojevala najmočnejša dela.

V Društvu likovnih umetnikov Severne Primorske smo se odločili, da odpremo virtualno razstavo del **Izolacija življenja - življenje v izolaciji**, ki so nastajala v dneh izolacije. S to razstavo dokazujemo, da ima naša ustvarjalnost krila, s katerimi lahko poleti onstran pandemije, nenehnih poročil, onstran predpisov in občinskih meja, onstran političnih diskurzov. **Razstavo si lahko ogledate na spletni strani Lokarjeve galerije.**

Delo v Lokarjevi galeriji zaradi pandemije ni zamrlo, naspro-

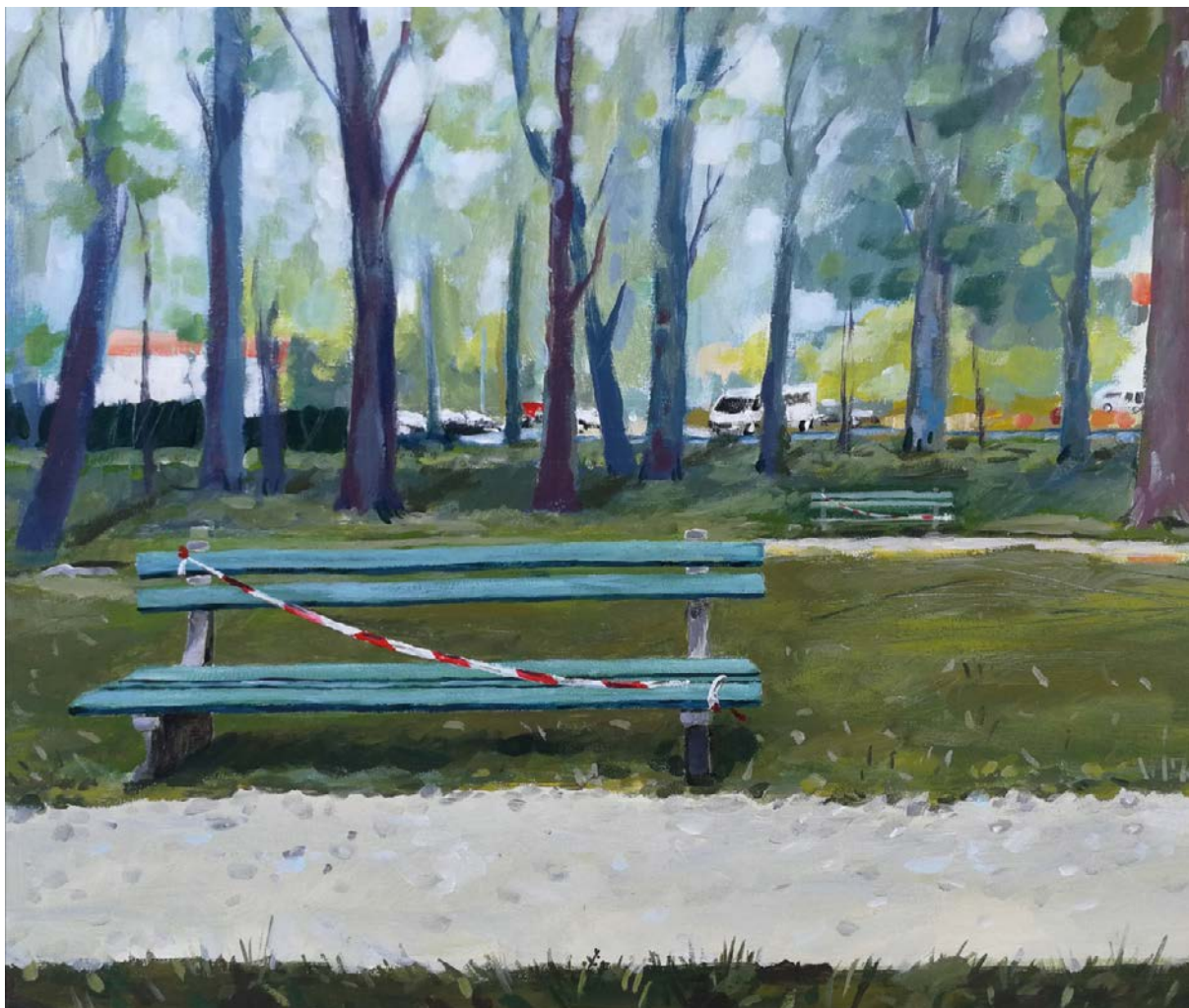
tno, delali smo kot v normalnih časih. Mednarodni bienale akvarela malega formata **Mini Castra 2020** je v polnem teku. Rok za oddajo akvarelov, ki smo ga podaljšali zaradi pandemije, je bil 23. maj. Žirija bo 29. maja pregledala prispela dela in opravila selekcijo. Zadnja dva meseca, ko bi morali avtorji na veliko pošiljati svoja dela, se je med njimi množično naselil dvom o letošnjem bienalu, da ne bo mogoče pošiljati del (letalske pošiljke), zato smo imeli veliko dela s prepričevanjem in pojasnjevanjem, da se zaradi epidemije svet ni ustavil in da naš projekt poteka normalno. Kljub izrednim in negotovim razmeram smo zadovoljni z odzivom avtorjev iz celega sveta. Seveda je številka pričakovano nekoliko manjša, vendar 140 avtorjev iz 48 držav v danih okoliščinah predstavlja nadaljevanje uspešne zgodbe tega mednarodnega projekta. Letos smo v sodelovanju s partnerji iz Beograda začeli še en mednarodni projekt - **Ženska o ženski**. Ta projekt je posvečen ženski, njeni umetniški potrebi po izražanju kot aktivni udeleženci in ne kot predmetu lepote, čaščenja ali sovraštva, poželenja ali strahu. Projekt je namenjen vpogledu v današnji vidik ženske ustvarjalnosti, pričevanju in dokumentiranju sedanjosti ter nakazovanju, v kolikšni meri vloga ženske oblikuje družbo in obratno,

kako družba vpliva na žensko ustvarjalnost. Na razstavo je bilo izbranih 30 ženskih ustvarjalk iz različnih evropskih držav. V skladu s sodobnimi trendi so bili izbrani vsi mediji, v katerih se umetnice izražajo, od slikanja in risanja, preko fotografije do kiparstva in performansa. Heterogenost vizualnega izražanja je neizogiben pojav moderne dobe, pa tudi raznolikost medijev, na katerih ali v katerih se izražajo. Razstava tega projekta bo razen v Lokarjevi galeriji (april 2021) postavljena še v Beogradu (Srbija), Podgorici (Črna Gora), Zadru (Hrvaška), Kišinjju (Moldavija), Strasbourgu (Francija) in Bruslju (Belgija).

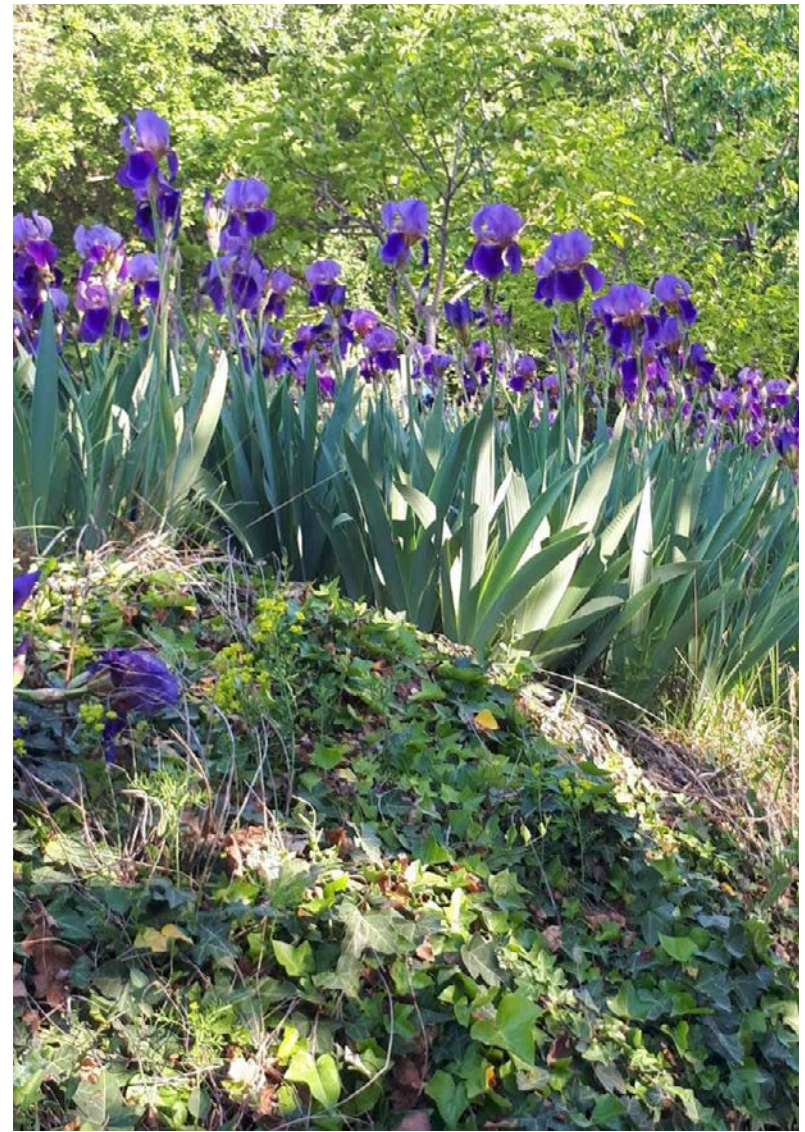
Seveda je bila galerija od razglasitve pandemije do danes zaprta za obiskovalce, zato smo komaj dočakali trenutek ukinitve tega ukrepa. Prvi petek v juniju bo tako po treh mesecih končno nova otvoritev razstave, tokrat priznanega slovenskega slikarja **Žarka Vreza**. Razstavil bo 270 del manjših dimenzij, ki so nekakšni slikarjevi dnevniški likovni zapisi zadnjih desetih let in v sebi nosijo celovito izpoved trenutnega razpoloženskega ter čustvenega stanja na način, ki ni nič drugačen kot na veliko večjem nosilcu.

Vladimir Bačič

Slika: Silva Karim - Pomlad v Šturskem parku

Cvetovi perunike krasijo Obelunec v maju

Perunika ni rastlina, ki bi lepšala vsak vrt, je pa vsekakor rastlina, ki si zasluži omembo. To so priljubljene trajnice, ki jih gojimo zaradi lepih in barvitih cvetov. Perunika ali iris je rod cvetočih rastlin z razkošnimi cvetovi, poznanih pa je skoraj 300 vrst. Samo ime teh prelepih cvetlic izhaja iz grščine, v dobesednem prevodu pa pomeni »mavrica« in »nekdo, ki predaja sporočilo.« Razlog za zadnje je verjetno dejstvo, da to rastlino najdemo v najrazlič-

nejši paleti barv - od vijolične, rumene, rdeče do modre. Na Gočah jih lahko opazujemo na posameznih vrtovih, v vsej lepoti pa se v tem času bohotijo ob kapelici in naprej ob poti proti cerkvi Marije Snežne na Obeluncu. Pri tem gre zahvala pridnim rokam dveh domačink za skrbno nego vseh rož ob poti, ki marsikomu ustavijo pogled in umirijo dušo.

Anja Godnič

ASFALTI plus

Asfalti plus, nizke gradnje, d.o.o.,
Šmihel 7, 6257 Pivka, Slovenija
asfalti.plus@gmail.com, M: 041 740 514

IZVAJAMO NASLEDNJA DELA:

- asfaltiranje (rezkanje, ročno, strojno)
- novogradnja javnih in zasebnih prometnih površin (cest, pločnikov, dvorišč...)
- ureditev zunanje okolice objektov
- izdelava odvodnjavanj, drenaž, fekalne, meteorne kanalizacije...
- rušitvena dela
- zemeljska pripravljalna dela
- izdelava škarp in kamnitih zložb

Kontakti: tel: +386 41 740 514

mail: asfalti.plus@gmail.com

Glavni pokrovitelji:

Zlati pokrovitelji:

Pokrovitelji:

Robotske kosilnice

TOTUM
WWW.TOTUM.SI

Feel The Difference

Servisno prodajna mesta:

Totum d.o.o.
Goriška cesta 29/a, 5720 **Ajdovščina**
(05)366 50 88
Obrtniška ulica 6/i, 1370 **Logatec**
(01)750 93 48

Strokovno svetovanje
Prodaja in servis
Profesionalna montaža
Poprodajni suport in vzdrževanje
Najvišja kakovost

STIHL

Motorna kosa
STIHL FS38
Lahka kompaktna motorna kosa za košnjo z nitko
Motor 0.9 KM
Teža 4.1 kg

AKCIJA
Robotske kosilnice za od 799 €

STIHL AKCIJA
162 €

GRATIS OB NAKUPU OLE ZA MEŠANCO

WWW.TOTUM.SI

SPLETNI NAKUP
24/7

Kupi takoj

HONDA

Vrtni prekopalniki
HONDA FG320DE2H
Motor Honda 160ccm
Prestava 1x naprej 1x nazaj
Širina 45/60/85
Osipalni plug in kolesa v kompletu

AKCIJA
829 €

PREKOPALNIK BREZ PLUGA IN KOLES **€647**

STIHL

Motorna žaga
STIHL MS180
Lahka kompaktna motorna žaga primerna za rez sadnega drevja
Motor 1.9 KM
Dolžina meča 35 cm
Teža 4.2 kg

AKCIJA
240 €

GRATIS OB NAKUPU OLE ZA MEŠANCO

Husqvarna

Nahrbna kosa
553 RBX Husqvarna
Moč 30 KM
Glava z nitko + Rezilni disk
Teža 12 kg

AKCIJA
699 €

Husqvarna

Vrtna kosilnica
LC153 S Husqvarna
Širina 53 cm
Pogon zadaj
Motor Briggs & Stratton

GRATIS SET ZA MULČENJE

AKCIJA
459 €

Ostala ponudba motornih kos na WWW.TOTUM.SI

NITKE / DISKI / VIDJA REZILA / REZILA ZA ROBOID

Ostala ponudba vrtnih kosilnic na WWW.TOTUM.SI

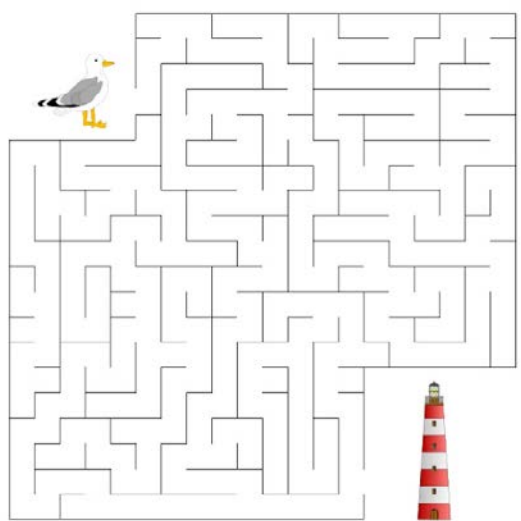
Miselni kotichek

Sudoku

				3		8	5	
		1		2				
			5		7			
		4				1		
	9							
5						7	3	
		2		1				
			4				9	

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

Labirint

VRTNI CENTER
KALIA

Ajdovščina

Spoštovane stranke vrtnega centra Kalia!

Sporočamo vam, da lahko pri nas nemoteno (v skladu s priporočili NIJZ) nabavite potrebne sadike, semena, zaščitna sredstva, zemlje, gnojila.

Ob tem se vam zahvaljujemo, da ste upoštevali pravila NIJZ-ja ob nakupovanju v našem centru. Previdnost tudi danes ni odveč, zato, vas naprošamo, da skrbite za ustrezno razdaljo med nakupovanjem, da si razkužujete roke ter, da v zaprtem delu trgovine uporabljate zaščitno masko.

Upam, da vam naša semena in sadike uspešno vračajo vaš trud na vašem balkonu, vrtu ali njivi.

Vrtni center KALIA – se priporočamo!

ODPRODAJA ZADNJIH KOSOV!
POPUSTI DO -40% NA IZBRANE ARTIKLE

(VELJA DO ODPRODAJE ZALOG)